

ΤΕΥΧΟΣ 178

ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡΧ. 3

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΗΡ. ΜΑΛΛΩΣΗΣ

ΕΤΟΣ Δ ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'

20 ΜΑΪΟΥ 1928

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΛΛΗΝΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
PROBUS

Κ...

Ν...

ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ Ι. ΤΡΙΛΙΒΑ

ΜΑΡΙΟΥ ΚΑΡΑΤΣΙΟΛΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΛΕΝ

"ΑΤΤΙΚΟΥ,"

Ν. Α. ΤΡΑΚΑ

Κ. Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

ΑΘΑΝ. ΣΙΩΚΟΥ

- 'Η επέτειος τοῦ Κωνσταντίνου
- 'Απὸ ἐβδομάδος εἰς ἐβδομάδα
- 'Ἐξωτερικὴ ἐβδομάς
- 'Ἐσωτερικὴ ἐβδομάς
- Οἰκονομολογικὴ ἐβδομάς
- 'Ἕλληνες καὶ Γάλλοι εἰς Μουδανιά
- Οἱ σύμμαχοι ἐν Ἑλλάδι
- 'Ἡ Μακεδονικὴ ἐκστρατεία
- 'Ἡ Νῆσος «ΣΕΡΙΦΟΣ».
- Οἱ Τούρκοι ἀπὸ τοῦ 1224
- 'Ἡ ἀνοικοδόμησις τῆς Κορίνθου (τέλος)
- Ναυτικὴ ὑπεροπλία καὶ νέα ὅπλα.

Ἡ νέα Διοίκησις τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς—Ἐκδόσεις—
† Χρῖστος Χριστουλάκης.

ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΣΤΑΔΙΟΥ 24

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ Δρ. 150

ΕΞΑΜΗΝΟΣ " " 75

ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (γενικῶς) λ. 1

" ΑΜΕΡΙΚΗΣ δολλάρια 5

Ἐξάμηνοι συνδρομαὶ Ἐξωτερικοῦ καὶ τρι-
μήνιοι Ἐσωτερικοῦ δὲν γίνονται δεκταί.

— Διὰ δημοσιεύσεις ἀγγελιῶν ἰδιαιτέρᾳ
συμφωνίᾳ.

— Τὰ ἐμβάσματα ἀπευθύνονται δι' ἐπιτα-
γῆς πρὸς τὴν διεύθυνσιν.

— Διὰ πᾶσαν ἀνωμαλίαν περὶ τὴν ἀποστο-
λὴν τοῦ φύλλου οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ παρακα-
λοῦνται ν' ἀπευθύνωνται πρὸς τὴν Διεύθυνσιν.

Αἱ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Τηλεγραφική Διεύθυνσις : «ΟΙΝΟΒΟΤΡΥΣ»

Εταιρικών κεφάλαιον ολοκληρώως καταβεβλημένον Δρχ. 10.000.000.—
Αποθεματικόν μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1922 , 11.616.111.—

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΝΑΠΟΘΗΚΑΙ

Εν Μύλοις (Αθηνών), Ἐλευσίνι, Καλάμαις, Θεσσαλονίκη, Ἀχαΐα, Πάρω, Κύμη, Βολίκα, Γαστούνη, Βραχατίω, Λευκάδι, Σάμω, Ἀλιβερίω, Μαρκοπούλῳ (Ἀττικῆς).

ΠΡΟΤΟΝΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Οἶνοι : Λευκοί, Ἐρυθροί, Γλυκεῖς, Μοσχάτοι.

Οἰνόπνευμα Καθαρόν διὰ ποτοποιίαν καὶ μετουσιωμένον διὰ φωτισμὸν καὶ θέρμανσιν.

Οἶνοι εἰς φιάλας : Ἐπιτραπέζιοι, τονωτικοί, θρεπτικοί.

Βερμouτ (ἐκ φυσικοῦ Μοσχάτου).

Ἀπόσταγμα οἴνου : Μεγάλη παρακαταθήκη παλαιῶν ἀποσταγμάτων οἴνου, παραγωγῆς τοῦ ἐν Μύλοις Ἀποσταγματοτοτείου.

Κοινὰ ἀρίστης ποιότητος ἐκ παλαιοῦ ἀποστάγματος.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΤΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Δέχεται καταθέσεις ἐπὶ προθεσμίᾳ μὲ τοὺς κάτωθι τόκους :
ἀπηλλαγμένους τελείως παντὸς φόρου.

ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ

Διὰ τρεῖς μῆνας	Δι' ἑξ μῆνας	Δι' ἑν ἔτος καὶ πλέον
8 o/o	8 1/2 o/o	9 o/o
ΕΙΣ ΔΙΡΑΣ ΑΓΓΛΙΑΣ	Ἡ ΔΟΛΛΑΡΙΑ	Ἡ ΧΡΥΣΟΝ
7 o/o	7 1/2 o/o	8 o/o

Κατὰ τὴν μετὰ τοῦ Δημοσίου σύμβασιν δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 80 φύλλον τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, τῆς 5 Μαρτίου 1926, αἱ παρὰ τῇ Ἐταιρίᾳ καταθέσεις εἶναι προνομιούχοι ἀπαλασσομένης τῆς προσόδου τούτων ἐπὶ δέκα πέντε εἰς παντὸς φόρου δημοσίου, ἀπλοῦ ἢ οἰοῦδήποτε ἄλλου δημοτικοῦ ἢ τοπικοῦ παρόντος ἢ μέλλοντος.

Αἱ καταθέσεις χρησιμοποιοῦνται ἐξ ολοκληρώου, δυνάμει τῆς ἰδίας συμβάσεως, πρὸς παροχὴν λιπασμάτων ἐπὶ πιστώσει εἰς τοὺς γεωργοὺς ἐπὶ τῷ αὐτῷ τόκῳ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 20 ΜΑΪΟΥ 1928

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΕΤΟΣ Δ'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΗΡ. ΜΑΛΛΩΣΗΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ 178

ΗΜΕΡΑ ΘΛΙΨΕΩΣ

Κενὴ πάλιν ἀνατέλλει αὐριον ἡ ἡμέρα τῆς ἐορτῆς τοῦ μεγάλου ἐκείνου Αὐτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου, τὸν ὅπῃον καθηγίασεν ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία διὰ τοὺς ὑπερήχους ἀγῶνας αὐτοῦ ὑπὲρ ἐπικρατήσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ, τοῦ ἐνδόξου θεμελιωτοῦ τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.

Πλήρης τραγικῶν ἀναμνήσεων παρέρχεται πρὸ ἡμῶν ἐκάστοτε ἀπὸ τινων ἐτῶν ἡ πανηγυρική καὶ ἱερὰ αὐτῇ ἡμέρα, πρὸ ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων τῆς συγχρόνου Ἑλλάδος, εἰτινες εἰχομεν συνδέσει αὐτὴν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν μὲ τὴν εὐγενεστέραν καὶ ἐθνικωτέραν προσωπικότητα αὐτῆς, τὸν Βασιλέα τῶν Ἑλλήνων Κωνσταντῖνον Β', τὴν προσδοκίαν καὶ παραμυθίαν τῶσων δούλων Ἑλληνικῶν γενεῶν, ἕνα μέγαν παλμὸν τῆς Ἑθνικῆς ψυχῆς, τὸν καλλόνικον ἐλευθερωτὴν τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Ἡπείρου καὶ τοῦ Ἀρχιπελάγους, τὸν διανοστήφῃ Στρατηλάτην, τὴν κεφαλὴν τοῦ Γένους, τὸν ἐστεμμένον ἡγέτην τοῦ ἔθνους. Ἀντὶ χαρᾶς καὶ ἐθνικῆς λάμπεως δὲν ρίπτει πλέον ἡ ἡμέρα αὐτὴ πέριξ ἡμῶν, εἰμὴ τὴν σκιὰν τῆς θλίψεως, τὰς ἀνιμνήσεις καὶ τὰς εἰκόνας τῶν τραγωδιῶν, ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ἐτρικύμισε καὶ ἐπαλαιώρησε καὶ διέσπασε τὴν Ἑλλάδα ἀντεθνική καὶ κακοῦργος ποταμική σπεῖρα τῆς χώρας, ὁρθω-

θεῖσα ἀντιμέτωπος τῆς κεφαλῆς τοῦ ἔθνους καὶ ἀτιμάσασα τὰς παραδόσεις αὐτοῦ διὰ τῶν προδοτικῶν καὶ ἐγκληματικῶν ἐνεργειῶν τῆς.

Ἐὰν ὅμως δύναται νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ὁ χρόνος, μέγας ἐξαφανιστὴς καὶ κακῶν καὶ ἀρετῶν, ἐσοπεδωτὴς καταστάσεων καὶ ἀκροτήτων, μηχανικὸς ρυθμιστὴς ἀντινομιῶν καὶ ἀντιθέσεων, θὰ ἐπιτύχῃ μίαν ἡμέραν τὴν λήθην τῶν τῶσων ἀδίκων

παθημάτων του Ἑλληνικοῦ Λαοῦ παρὰ μίαν ἐκνόμην καὶ παράφρονος πολιτικῆς μερίδος αὐτοῦ, — δρῶσης ἀκόμη ἐν τούτοις ἐν μέσῳ αὐτοῦ, μὲ τὸ ἴδιον πνεῦμα καὶ μὲ τὴν ἴδιαν ψυχολογίαν — ἐὰν δύναται νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι θὰ παραγραφῶσι τέλος παρὰ τῆς τῶσα παθοῦσης μερίδος τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ τὰ ἐναντίον αὐτῆς ἐγκλήματα, κρινόμενα καὶ ὑπὸ τὴν ἀποψιν, ὅτι δὲν ὑπῆρξε δευτερεύων παράγων αὐτῶν καὶ ἡ ἀσυγγνώστως παθητικὴ αὐτῆς στάσις ἀπέναντι τῶν κατ' ἐξαιρέτησιν διενεργησάντων αὐτὰ κατ' αὐτῆς, τί δύναται νὰ λεχθῇ διὰ τὸ μέγα καὶ τρομερὸν ἐναντίον τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου ἔγκλημα;

Πῶς δύναται ἡ συνείδησις τοῦ Λαοῦ, πῶς δύναται ἡ Ἱστορία, πῶς δύναται ὁ ἠθικὸς Νόμος νὰ παραγράψῃ τὸ στυγερώτατον ἔγκλημα τῆς συκοφαντίας, τῆς δυσφημίας, τῆς ἐπαναστάσεως, τῆς μήσεως, τῆς ἐπαναστάσεως, τῆς καταχθονίου διεγέρσεως ἰσχυρῶν κρατῶν ἐναντίον ἐνὸς Βασιλέως, Κρατῶν ἐναντίον ἐνὸς Βασιλέως, ὁ ὅποιος, μὲ ἀφθόγους δάφνας νέκρας καὶ ἐθνικῆς δημιουργίας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, μὲ τὴν ζωὴν του τῆς κεφαλῆς του, μὲ τὴν δοκιμασίαν καὶ τῶν μόχθων καὶ τῶν περὶ αὐτὸν πρὸς παθῶν του εἰς συνεχεῖς μάχας δύο πολέμων, — κατὰ τὰς ὁποίας τὸ ἄνθος τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἐθερίσθη καὶ ἐν τῇ ἐξελίξει τῶν ὁποίων ἔπεσε διασπαρτάς ὑπὸ σφαίρων δολοφόνων καὶ αὐτὸς ὁ Βασιλεὺς πατήρ — ὁ ὅποιος, λέγομεν, τοιοῦτος ἀποδεικνύεται καὶ τῶσον δοκιμασθεὶς, ὅπως καὶ τῶσον δοκιμασθεὶς, ὅπως καὶ ἀφελυτῶς, καθ' ἣν ἀκριβῶς περιστάσιν ἡγωνίζετο καὶ

ἡγωνία, ἵνα προφυλάξῃ τὸ ἔθνος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ πύρ τοῦ παγκοσμοῦ πολέμου, ἐξαπατηθῇ καὶ διεκκηρύχθῃ ὡς προδότης, καθ' ἣν ἀκριβῶς στιγμὰς ἐπάλασε ἵνα συγκαταστήσῃ εἰς τὸ ἔθνη τὸν σῶμα τὸ πολυτιμώτερον τμήμα τῆς λυτρωθείσης παρ' αὐτοῦ ἔθνικῆς κληρονομίας, τὸ ὅποσον οἱ διαφωνήσαντες πρὸς αὐτὸν ἀπειμπολοῦν προθύμως πρὸς τοὺς προαιωνίους ἐθνικοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν, ἵνα διευκολύνωσι τὰς τυχοδιωκτικὰς καὶ παράφρονας βλέψεις αὐτῶν;

Εἰς τί ἔπαισεν οὗτος, ὥστε νὰ ὑποστῇ τῶσα διαδοχικὰ καὶ ἀνέκουστα ἠθικά, ψυχικά καὶ σωματικά μαρτύρια, ἀποθανὼν τέλος καὶ ταφὴ καὶ ἐν τῇ ξένῃ, ἀφελος καὶ ἄκλαυστος παρὰ τοῦ Λαοῦ του; Πῶς θὰ λησμονηθῇ καὶ πῶς εἶνε δυνατόν νὰ παραγραφῇ ἡ τεραστίαν ἐναντίον του κακουργία;

Οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν, κρουόμενοι τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου, ἃς ἀνανεύουν θαθεῖαν καὶ γοερὰν τὴν ἀπαγγελίαν, εἰς τὰ θάθη τῶν πονεμένων καρδιῶν ἡμῶν, τῆς τραγωδίας τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἐμφάνισις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ ὁποίου ἐν μέσῳ ἡμῶν, κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, οὐχὶ πρὸ πολλῶν ἐτῶν, καθίστα αὐτὴν περιλαμπρὴν καὶ χαρμόσυνον. Ἐκαστος κτύπος τῶν κωδῶνων τῶν ἐκκλησιῶν κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἃς εἶνε καὶ μία κλήσις πρὸς τὰς συνειδήσεις ἡμῶν, ὅτι τὸ μέγα καὶ ἀνεξιλέωτον ἔσπερμένον θῦμα ἀναμένει δικαίωσιν. Μνημόσυνον τοιοῦτον, ἀντὶ ἐορτασμοῦ, ἃς κάμνωμεν πλέον διὰ τὸν Βασιλέα Κωνσταντίνον, κατὰ τὴν ἔθνικὴν ταύτην ἡμέραν.

ΕΛΛΗΝ

ΑΠΟ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ὑπὸ ἡμερομηνίαν 12 Μαΐου 1928 ἐδημοσιεύθη τὸ Νομ. Διάταγμα, δι' οὗ καθορίζεται ἡ εἰς χρυσὸν περιεκτικότητα τῆς δραχμῆς, συμφώνως πρὸς τὴν ὁποίαν ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ ρυθμίξῃ τὰς διεθνεῖς συναλλαγὰς. Καὶ ἡ ἡμερομηνία αὕτη ἀποβαίνει ἱστορικὴ διὰ τὰ οἰκονομικὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ἡ τιμὴ τοῦ συναλλάγματος δὲν πρέπει νὰ ἐξέλθῃ πέραν ἐνὸς ἀνωτάτου καὶ κατωτάτου ὁρίου ρητῶς καθορισθέντος. Ἡ τελευταία αὕτη παρατήρησις εἶναι ἀρκετὴ νὰ δικαιολογήσῃ τὰς ἐπιφυλάξεις, τὰς ὁποίας πολλοί, ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς διευτυώσαμεν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν τοιαύτην διὰ νόμου σταθεροποίησιν τῆς δραχμῆς. Διότι τὰ ὅρια τῶν νομισματικῶν διακυμάνσεων δὲν καθορίζουν οἱ Νόμοι, ἀλλ' αἱ πραγματικαὶ καταστάσεις. Τὰ γινόμενα ὅμως οὐκ ἀπογίνονται. Ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἤνοιξε τὰς πύλας τῆς, κατεμέρησε τὸν χρυσὸν τῆς καὶ ἐστῆθη φρουρὸς τοῦ ἐθνικοῦ νομισματος. Τὴν στιγμὴν ταύτην ἐπομένως δὲν χωροῦσιν ἀντιγωνίαι. Οἱ κατ' ἀρχὴν πρὸς τὰς ληφθεῖσας ἀποφάσεις διαφωνοῦντες ἐπιφυλάσσουν μόνον εἰς ἑαυτοὺς τὸ δικαίωμα τοῦ ἐλέγχου κατὰ τὴν ἐν ταῖς λεπτομερείαις ἐφαρμογὴν τοῦ θεσπισθέντος μέτρου. Ἐύχονται δὲ ὅπως ὁ καλὸς θεὸς τῆς Ἑλλάδος ἀποτρέψῃ τὰς ἀντιξοὺς περιπτώσεις, αἰτινες, ἐὰν θὰ ἦτο τὸσον ἀτυχὴς ἡ χώρα μας, ὥστε νὰ ἐπισυμβῶσι, δύναται ὡς κάρφος ἀχύρου νὰ παρασύρουν καὶ σταθεροποίησιν καὶ Νόμους καί, ὅπερ τὸ χεῖριστον, τὴν οἰκονομικὴν αὐτοτέλειαν τῆς χώρας. Ἀλλ' ἐλπίζομεν καὶ εὐχόμεθα νὰ μὴ δικαιωθῇ οὐδεὶς τοιοῦτος φόβος κατὰ τὴν πρώτην τοῦλάχιστον περιόδου τοῦ ἔργου τῆς διὰ Νόμου σταθεροποιήσεως τῆς δραχμῆς.

Οἱ λόγοι τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας κ. Νικολοῦδης πρὸς τὸ νέον Συμβούλιον τῆς περιφήμου «Διδασκαλικῆς Ὀμοσπονδίας», εἰπόντος ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἐπίσημος καὶ ἀρμονικὴ σχέσις μεταξὺ τοῦ Κράτους καὶ Ὁργανώσεως ἀναφανδὸν ἀντιτιθεμένης ἐκάστοτε

ΕΙΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

πρὸς τὴν Ἐκπαιδευτικὴν αὐτοῦ σκοπιμότητα, ἐὰν ἀπήχησαν ὡμῶς καὶ ἀποτόμως εἰς τὰ πνεύματα τῶν κ. κ. Συμβούλων, ὥστε νὰ προκαλέσωσιν εὐθὺς ἀμέσως «Ἀνακοινωθὲν τῆς Ὀμοσπονδίας», παραπαιούσης ὅμως αἰτιολογίας ἀπέναντι τοῦ Κοινοῦ, καθὼς καὶ διαφανοῦς ἀνταρτικοῦ πνεύματος, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῶσι παρ' ἡμῶν τῶν ἄλλων, εἰμὴ ὡς ἡ τελεσίδικος καὶ ἀρμόζουσα ἐκ μέρους τοῦ Κράτους στάσις πρὸς τὴν ἑκπαιδευτικὴν ἀναρχίαν καὶ ἀντεθνικότητα, ἣς ἀπὸ τινων ἐτῶν χαρακτηρίζει δυστυχῶς μεγάλην μερίδα τοῦ Διδασκαλικοῦ κλάδου ἡμῶν. Ἀφέθη αὕτη ἐρμαιοῦ τῆς περιφήμου ἀρχῆς τῶν κ. κ. Γλυνοῦ καὶ Δελμούζου καὶ τῶν ὁμοφρόνων τῶν, δι' «ὃ διδάσκαλος εἶναι ἐν τῷ Σχολείῳ, πιστεύει εἰς ὅσα διδάσκει ἐν τῷ Σχολείῳ, καὶ τὰ ἀντιθέτα νὰ διακηρύττῃ καὶ νὰ διενεργῇ ἔξω αὐτοῦ». Ὁ κ. Ὑπουργὸς εἶπε συναφῶς, πρὸς τοὺς κ. κ. Συμβούλους, ὅτι δὲν δύναται τὸ Κράτος νὰ ἀναγνωρίσῃ ὡς παράγοντα καὶ συνεργάτην αὐτοῦ τὴν «Διδασκαλικὴν Ὀμοσπονδίαν», ἐκ τῆς ὁποίας ἐκπορεύονται καὶ διὰ τῆς ὁποίας κυκλοφοροῦσι μελέται, ὅπως ἡ ἐπιγραφομένη «Ὁ Δάσκαλος εἰς τὸ Σχολεῖον, καὶ ὁ Δάσκαλος ὡς πολίτης». Ὁρθότατα καὶ δικαιοῦτα. Ὁ τοιοῦτος ἀντιθετικὸς διχασμὸς τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ Ἑλληνικοῦ Διδασκάλου δὲν δύναται ν' ἀναγνωρισθῇ ἐν Ἑλληνικῇ Πολιτείᾳ. Ἀναλαμβάνων αὐτοὺς πρὸς τὴν ἀπορροήν τῃν ὑπηρεσίαν ἐν αὐτῇ, οἰκιοθελῶς ἐνδύκως, ἀνήκει πρὸ πάντων εἰς αὐτήν, καὶ πολὺ ὀλίγον εἰς τὸν ἑαυτὸν του. Ὁ θέλων νὰ σκέπτεται καὶ νὰ δρᾷ ἐλευθέρως, μόνον εἰς ἐλευθέρια ἐπαγγέλματα δύναται νὰ πράττῃ τοῦτο.

Ὁρθότατα καὶ δικαίως ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε νὰ δώσῃ δάνεια εἰς τοὺς πλημυροπαθεῖς τῆς Μακεδονίας πρὸς συνέχισιν τῆς καλλιέργειας καὶ ἀνανέωσιν αὐτῆς, ὅπου αἱ πλημμύραι ἐπέφερον καταστροφὴν. Ἀλλ' ἐρωτᾶται! Διὰ τί δὲν ἐφημερόσθη τὸ ἴδιον μέτρον καὶ διὰ τοὺς σεισμοπαθεῖς; Διὰ τί δὲν δίδονται δάνεια καὶ πρὸς αὐτοὺς διὰ νὰ ἀνοικοδομήσωσιν

τάς οικίας των και αναλάβη τὸ Κράτος ἐπὶ τινον χρόνον τὴν πληρωμὴν τῶν χρεωλυσιῶν; Οἱ σεισμοπαθεῖς εἶνε καὶ αὐτοὶ Ἕλληνες πολῖται καὶ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν συνεισφέρουν εἰς τὸν προϋπολογισμόν καὶ δικαιούνται νὰ ζητήσουν, εἰς μίαν στιγμὴν συμφορᾶς, ἀνακούφισιν καὶ ἐνίσχυσιν. Ἀτυχῶς τὸ Κράτος διευθύνεται ἀπὸ κακοὺς Ἕλληνας καὶ κακοὺς κυβερνήτας. Καὶ διὰ τοῦτο πᾶσα προσπάθεια νὰ δοθῇ ἡ καλλιτέρα λύσις δὲν πρόκειται ν' ἀποδώσῃ καρπούς!

Η παρὰ τῆς «Καθημερινῆς» καὶ «Ἑλληνικῆς» ταυτόχρονος ἐσχάτως ἀνακίνησις τῶν φρικτῶν γεγονότων τῆς ἀντιδικτικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1922, ὡς καὶ ἡ ἐξακολουθοῦσα ἐν τῇ «Πρωτῇ» μακρὰ καὶ λεπτομερεσιάζουσα ἀπ' ἀρχῆς ἀνάλυσις τῆς μεγάλης Ἑθνικῆς κρίσεως, τῆς ὁποίας ἀφετηρίαν ἔδωκε ἡ ἀνταρτικὴ στάσις τοῦ κ. Βενιζέλου ἐναντίον τοῦ Πολιτεύματος καὶ τοῦ Βασιλέως κατὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ Ἑθνοπαϊκοῦ πολέμου εἶνε χαρακτηριστικὴ τῆς ἡθικῆς ἀνησυχίας, ἡ ὁποία ποτὲ δὲν θὰ ἀφήσῃ τὴν ψυχὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ κοινού, ἐφόσον ἀπομένει ἐκρηκτικὴ καὶ μετέωρος ἐν τῇ Ἑθνικῇ συνειδήσει ἡ τελικὴ κρίσις περὶ τῶν παραγόντων καὶ τῶν αἰτίων τῆς μεγάλης ἐκείνης Ἑλληνικῆς τραγωδίας. Θεωροῦντες ἀξιόους πάσης τιμῆς τοὺς αἰσθανομένους ὡς ἐπιτακτικὸν καθήκον των νὰ συνεισφέρωσι πρὸς διαφωτισμὸν μιᾶς σκοτίας ἱστορικῆς περιόδου, δὲν νομίζομεν ἄσκοπον νὰ ὑπενθυμίσωμεν ἐνταῦθα, ὅτι ἡ ἀπαρχὴ τῆς τοιαύτης ἐρεῦνης ἐσημειώθη τὸ πρῶτον ἐν τῇ «Νέᾳ Ἐποχῇ», τῇ ἀποκαλυψάσῃ πρὸς ἐτῶν, δὲ ἐπισήμων τεκμηρίων, τὰ φρικτὰ παρασκήνια τῆς Βενιζελικῆς δράσεως, ὡς καὶ τῆς δράσεως τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 22. Ἀλλὰ ἡ συγκέντρωσις ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν σχετικῶν στοιχείων εἶνε πάντως ἀπολύτως ἐπιβεβλημένη.

Τὸ Προσφυγικὸν σωματεῖον Π. Ο. Α. Α., τὸ ὁποῖον συνειστήθη ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ τῆς ἐξασφαλίσεως ἐκατομμυρίων, διὰ τῆς μεθόδου τῶν ἀποζημιώσεων, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀποστραγγίσεως καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν ἰσχυρῶν βαλαντίων μερικῶν πτωχῶν καὶ ἀπροστατευτῶν

προσφύγων, διὰ τῆς μεθόδου τῶν πιστοποιητικῶν, ὅπως ἐπισημώτατα ἄλλοτε ἐπιστοποιήθη καὶ ὑπὸ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς καὶ ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργείου, ἐτόλμησε προχθές, ἐπὶ τῇ ἀνακαλύψει νέων πλαστογραφιῶν καὶ παρεμβάσει τῆς εισαγγελίας ἐναντίον του, νὰ ἀπειλήσῃ δι' ἀνακοινωθέντος του, ἀσεβάστου καὶ ὕβριστικοῦ κατὰ τοῦ Κράτους καὶ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, δι' ἧς καὶ ἡ ἐκκλήσιν πρὸς τὸν Προσφυγικὸν κόσμον, ἐὰν εἰς τὸ ἐξῆς... ἐνοχληθῇ πάλιν εἰς τὰς ἐντίμους ἐπιχειρήσεις του. Νομίζομεν ὅτι ἡ ἐπὶ πλέον ἀνοχὴ παρὰ τῶν Ἀρχῶν τοιαύτης ὁργανώσεως ἐκμηδενίζει τελείως τὴν ἐννοιαν τοῦ Κράτους, καὶ μόλις δύναται νὰ περισωθῇ, ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ, ἀπέμεινεν ἐκ τοῦ κύρους τῶν Νόμων, ἐὰν οἱ ἀνθρωποὶ τῆς Π. Ο. Α. Α. ἐγκλεισθῶν ὁμαδὸν εἰς τὰς φυλακὰς καὶ διαλυθῇ αὕτη εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη.

Η «Νέα Ἐποχὴ» ἀρχίζει ἀπὸ τοῦ παρόντος τεύχους ἐμφανίζουσα εἰς τοὺς ἀναγνώστας αὐτῆς διάφορα μέρη τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος, ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ καὶ κατὰ πᾶσαν ἀποψιν, ἱστορικῶς, τοπογραφικῶς, ὀρχαιολογικῶς, μνημειακῶς, κοινωνικῶς, παρουσιάζουσα αὐτῶν εἰς αὐτοὺς ἕνα πιστὸν πανελλήνιον καθρέπτην τῆς καταστάσεως καὶ τῆς κινήσεως τῆς χώρας. Τὸ ἔργον τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸν μοναδικὸν Ἑλληνα τοπογράφον καὶ ἀρχαῖον δημοσιογράφον, λογοτέχνην καὶ συγγραφέα κ. Δημήτριον Χατζόπουλον («Ἀττικὸς»), αἱ ὑπὸ τοῦ ὁποίου περιγραφαὶ πολλῶν μερῶν τῆς Ἑλλάδος εἰς καθημερινὰς ἐφημερίδας τῶν Ἀθηνῶν ὅπως ἐτέλεσαν μνημειώδεις ὠληθῶς ἔργον πλήρους ἐμφανίσεως τῆς ἱστορίας, τῆς φύσεως καὶ τῆς καταστάσεως αὐτῶν. Ὁ «Ἀττικὸς» θὰ παρουσιάσῃ διὰ τῆς «Νέας Ἐποχῆς» περιγραφὰς του, μερῶν τῆς Ἑλλάδος αἱ ὁποῖαι διὰ πρῶτην φορὰν βλέπουν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος, λόγῳ δὲ τοῦ περιεχομένου αὐτῶν, προσαρμόζονται ἰδιαίτερος εἰς τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν σκοπιμότητα τῆς «Νέας Ἐποχῆς».

ΠΡΟΣΕΧΩΣ εἰς τὴν «Νέαν Ἐποχὴν» τί ἐστοιχίσαεν εἰς τοὺς Ἀγγλογάλλους ἡ ἐκστρατεία τῶν Δαρδανελλίων. Ἐπίσημος ἀγγλικὴ ἔκθεσις.

ΕΞΟΤΕΡΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Ὑπὸ ἀνεπίσημον τύπον ἀρξάμεναι ἑλληνικαὶ διαπραγματεύσεις φαίνεται ὅτι εὐδοκῶνται, ἐπιτρέπονται. Πολλὰς ἐλπίδας αἰσίας καὶ ταχείας λύσεως. Οὐδεμία ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀνακοινώσεως ὑπάρχει, λόγῳ τῆς ἄκρας μυστικότητος καθ' ἣν διεξήχθησαν μέχρι τοῦδε αἱ ἀπ' εὐθείας μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων κυβερνήσεων συνεννοήσεις. Ἀλλ' ὑπάρχουσιν ἐνδείξεις ἃς αἰ προσοχῆς, ἐπ' ἐσχάτων δὲ ἐγένοντο καὶ ἐν τῇ σερβικῇ Κοινῇ βουλῇ σχετικαὶ δηλώσεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, αἵτινες καίτοι ἀόριστοι, ἐνισχύουσιν ἐντούτοις τὰς ὑπαρχούσας ἐνδείξεις.

Εἶνε λίαν πιθανὸν ὅτι δὲν θὰ βραδύνῃ ἡ ἐπίτευξις θετικοῦ τινος ἀποτελέσματος. Μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῶν πρὸ τινος χρόνου ἀρξάμενων ἰταλοσερβικῶν διαπραγματεύσεων, καθ' ἃς ἀνεπύχθησαν ἐκατέρωθεν ἰσχυραὶ ἀντιδράσεις, παρακωλύουσιν τὴν εὐδόκωσιν τῶν κατὰ βαλλομένων καλῶν προσπαθειῶν, ἡ σερβικὴ πολιτικὴ κατενόησεν ὅτι ὀφείλει νὰ τηρήσῃ διάφορον στάσιν ἀπέναντι τῆς Ἑλλάδος. Αἱ ὑπερβολικαὶ ἀξιώσεις φαίνονται κατευρασθεῖσαι καὶ διάθεσις εἰλικρινῆς φαίνεται ἐπικρατοῦσα πρὸς συναμολόγησιν συνθήκης ἐπὶ ἴσοις ὅροις.

Παραλλήλως πρὸς τὴν προσπάθειαν ταύτην ἡ σερβικὴ πολιτικὴ προσπαθεῖ ν' ἀνασυνδέσῃ τὰς μετὰ τῆς Ἰταλίας συνεννοήσεις, ἐγένετο δ' ἐπ' ἐσχάτων ἀνεπίσημος τις ἐναρξίς, ἥτις δὲν φαίνεται τὴν φορὰν ταύτην προσκόπτουσα εἰς σοβαρὰ ἐμπόδια. Δὲν γνωρίζομεν βεβαίως ἂν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου δύναται νὰ τηρῇ τὴν ταχείαν πρόοδον. Ἀλλ' ἡ ὅλη διπλωματικὴ δραστηριότης τὴν ὁποῖαν καταβάλλουν αἱ κυβερνήσεις τῶν ἐνδιαφερομένων κρατῶν Ἰταλίας, Σερβίας, Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, ἐπιτρέπει νὰ ἐλπίζωμεν εἰς θετικὴν τινὰ συνεννόησιν.

Εὐρισκόμενοι ἤδη εἰς προκαταρκτικὸν στάδιον δὲν δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν καθαρῶς καὶ νὰ σχηματίσωμεν σαφῆ τινα γνώμην ἐπὶ τῆς ὅλης καταστάσεως, δὲν δυνάμεθα ἄρα νὰ διατυπώσωμεν θετικὰς προβλέψεις. Ἐκτὸς δὲ τούτου αἱ ἐγχώριοι πληροφορίες συγκροτοῦνται πρὸς τὰς ἐκ ξένων διπλωματικῶν πηγῶν τοιαύτας, αὐτῶν δὲ τὸ συμπέρασμα καθίσταται δυσχε

ρέστατον. Ἀλλ' ἐν προκειμένῳ ἔχομεν πολλοὺς λόγους νὰ πιστεύωμεν ὅτι αἱ ξέναι πληροφορίες εἶνε μᾶλλον ἀξιόπιστοι καὶ ἐπ' αὐτῶν κατὰ συνέπειαν δικαιούμεθα νὰ βασισθῶμεν.

Μετὰ τὰς πληροφορίες ταύτας, παρὰ τὰς διεξαγόμενας διαπραγματεύσεις πρὸς συνολομολόγησιν τῶν μερῶν Μεσογειακοῦ Συμφώνου μεταξὺ Ἰταλίας, Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, αἵτινες ἄγνωστον ἂν πρόκειται ν' ἀπολήξωσι εἰς συγκεκριμένον τι ἀπαιτέσθαι, διαξάγονται ἔτεραι διαπραγματεύσεις πρὸς συνολομολόγησιν μεμονωμένων Συμφώνων μεταξὺ τῶν τριῶν κρατῶν, αἵτινες παρέχουσι καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα μείζονας ἐλπίδας ἐπιτυχίας. Καὶ περὶ μὲν τοῦ Ἰταλοτουρκικοῦ, αἱ ἐκ πάσης πηγῆς παρεχόμεναι πληροφορίες, σύμφωνα καθ' ὅλα, ἀναφέρουν ὡς ἀμέσως ἐπικειμένην τὴν ὑπογραφήν αὐτοῦ. Ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὸ Ἑλληνοῖταλικὸν Σύμφωνον αἱ περὶ αὐτοῦ πληροφορίες διίστανται ριζικῶς. Ἐκ τῶν ἐγχωρίων πηγῶν οὐδὲν τὸ θετικὸν γνωρίζομεν. Ἀντιθέτως ὅμως αἱ ξέναι πηγαὶ βεβαιοῦσιν ὅτι οὐδὲν κώλυμα ὑφίσταται πλέον ἀντατιθέμενον ὅπως δὲ παρὲς εἰς τὴν ὑπογραφήν αὐτοῦ. Ἀπομένει ἤδη τὸ Ἑλληνοτουρκικὸν Σύμφωνον ἐπὶ τοῦ ὁποίου βραστήριον καταβάλλονται ἐνέργειαι. Ἀλλ' ἐπ' αὐτοῦ πᾶσα κρίσις ἀποβαίνει λίαν πρόωρος.

Εὐρισκόμεθα ἤδη, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἀνωτέρω, εἰς περίοδον ἐντατικῆς διπλωματικῆς δράσεως καὶ αἱ προβλέψεις περὶ τῶν ἐνδεχομένων ἀποτελεσμάτων δέον νὰ τονισθῇ ὅτι εἶνε αἰσίοι. Ἀλλ' ἡ μεταξὺ ἐνεργείας καὶ ἀποτελέσματος ἀπόστασις εἶνε πολλὰς μακρᾶς, ἡ δὲ ἐσωτερικὴ θέσις τῶν χωρῶν συντελεῖ ὡς στοιχείον ἀπαραίτητον πάντατε ὅσο νάφορᾷ τὴν ἐπίτευξιν καλῶν ἀποτελεσμάτων.

Προκειμένου περὶ τῆς περιπετειᾶς τοῦ τῶς διαδόχου τῆς Ρουμανίας δέον νὰ μὴ παραλειφθῇ ὅτι ὑφίστανται ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου λίαν δυσμενεῖς περὶ τοῦ πρίγκηπος πληροφορίαι. Ἐν συνόψει δύναται νὰ γραφῇ ὅτι οὗτος συναπαρτιθεὶς μετὰ τοῦ ἀναλαβόντος τὴν προεδρίαν τῆς Οὐγγαρίας ἀγγλου Λόρδου Ροδερχμάρ, ἔστρεψεν ὅπως παρεχόμενῃ τὴν Τρανσυλβανίαν εἰς τὴν Οὐγγαρίαν ὡς ἀντάλ-

λαγμα της βοηθείας ήν έμελλε να παράσχη αὐτῷ ὁ Ροδεμῆαρ πρὸς κατάληψιν τοῦ ρουμανικοῦ θρόνου. Δὲν ἐγνώσθη ἐπακριβῶς ἂν ὁ Κάρολος ἐσκόπει ὄντως νὰ καταλάβῃ τὸν θρόνον τοῦ πατρὸς του διὰ τοῦ μέσου τούτου. Φαίνεται ὅμως λίαν πιθανώτερα ἡ πληροφορία καθ' ἣν ἀεροπορικῶς ἀναχωρῶν ἐκ Λονδίνου ἐσκόπει νὰ μεταβῇ οὐχὶ εἰς Βουκουρέστιον, ἀλλ' εἰς Τρανσυλβανίαν καὶ νὰ δημιουργήσῃ ἐκεῖ ταραχὰς, διακυλύνων πῇν ἀπόσπασιν τῆς χώρας αὐτῆς ἀπὸ τῆς Ρουμανίας καὶ τὴν προσκύρωσιν αὐτῆς εἰς τὴν Οὐγγαρίαν τὸν θρόνον τῆς ὁποίας ἐμελέτα νὰ καταλάβῃ ὁ πρίγκιψ οὗτος.

Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι ἐν Τρανσυλβανίᾳ ὑπάρχει ἐν λανθανούσῃ καταστάσει ἀποχωριστικὸν κίνημα καὶ ὅτι τὸ κίνημα τοῦτο δὲν προήχθη μέχρι τοῦδε εἰς ἀποτέλεσμα ἀγνωστον διὰ τίνα λόγον, μῶλον ὅτι εὐνοεῖται καὶ ὑπὸ τῆς Μπουλσεβικικῆς προπαγάνδας καὶ τῆς φιλουγγρικῆς προπαγάνδας τὴν ὁποίαν διεξάγει ὁ λόρδος Ροδεμῆαρ. Σχετικῶς πρὸς τοῦτο ὑπάρχουσιν ἀξιόπιστοι πληροφορίες ἀναφέρονσαι ὅτι ὁ Κάρολος εὐρίσκειτο ἀπὸ τινος χρόνου εἰς στενὰς

σχέσεις μετὰ κομμουνιστικῶν κύκλων, τὸ γεγονός δ' αὐτὸ ἐνισχύει τὴν πληροφορίαν ὅτι μάλλον ὑπὲρ ἀποσπάσεως τῆς Τρανσυλβανίας ἀπὸ τῆς Ρουμανίας ἐμόχθει σκιαῶν νὰ καταλάβῃ τὸν θρόνον τῆς Οὐγγαρίας, ἔνθα θὰ ἐγένετο εὐμενῶς δεκτός, δεδομένου ὅτι ἐκδιμίζει ὡς δῶρον τὴν περιοχὴν ταύτην τὴν ὁποίαν ζωηρῶς ἐποφθαλμιοῦσιν οἱ Οὐγγροι. Ἡ ἐκδοχὴ ὅτι ὁ Κάρολος ἐσκόπει ἀπλῶς νὰ ἡγηθῇ τοῦ αὐτονομιστικοῦ κινήματος τῆς Τρανσυλβανίας ἀποκλείεται λόγῳ τοῦ ὅτι εἰς τὴν προσπάθειαν ταύτην οὐδένα λόγον εἶχε νὰ συντρέξῃ αὐτὸν ὁ ἀποκλειστικῶς χάριν τῆς Οὐγγαρίας μοχθῶν καὶ δαπανῶν λόρδος Ροδεμῆαρ.

Αἱ μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Αἰγύπτου σχέσεις πολὺ λάμπει μέχρι τοῦδε ἐντάσεις, φαίνεται ὅτι ἐισήλθον πάλιν εἰς νέον στάδιον χαλαρότητος. Ἡ ἔρχουσα σήμερον ἐν Ἀγγλίᾳ Κυβέρνησις τῶν συντηρητικῶν ἐπέδειξε πάντοτε εἰς ζητήματα κρατικοῦ γοήτρου ἀκαμπτον ἀδιαλλαξίαν, οὐδεμία ἄρα δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι ὑπάρχει ἐλπίς ὑποχωρητικότητος τινος ἀπὸ μέρους αὐτῆς εἰς τὰς ἀξιώσεις τῶν Αἰγυπτίων ἐθνικιστῶν.

PROBUS

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Ἡ Κυβέρνησις φαίνεται ἀγωνιώσα. Ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν πραγμάτων, τὰ ὁποία ἡ ἰδία ἐ δημιουργήσε καὶ τῆς οικονομικῆς καχεξίας, πῇν ὁποίαν ὁλόκληρος ἡ ὑπαίθρος χώρα μετὰ λωὸς αἰσθάνεται, ἀναμένει μοιραίως τὴν λύσιν τὴν ὁποίαν τῆς ἐτοιμάζουν ὁ κ. Βενιζέλος καὶ οἱ παράγοντες. Νοσοῦσα ἐκ λόγων συνήθων καὶ ἐκ τῆς ἀδρανείας τῆς, δὲν δύναται νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ κύμα τῆς ἀνατροπῆς πρὸ ὁποῖον ἐπέρχεται. Ἀντὶ, ὡς κυβέρνησις ἰσχυρά, νὰ ἐξαρθῇ εἰς ὕψος ἀληθοῦς διαχειριστοῦ τῆς ἐντολῆς τοῦ λαοῦ καὶ νὰ κτυπήσῃ πάντας τοὺς ἀντιδρώντας εἰς τὸ ἔργον τῆς —καλὸν ἢ κακόν— μοιρολατρικῶς ὑφίσταται τὴν ὑπόνοιαν τοῦ κ. Βενιζέλου καὶ τῶν παραγόντων καὶ προσπαθεῖ διὰ συνεννοήσεων νὰ εὕρῃ διέξοδον. Ἡ κρίσιμος θέσις τῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς Βουλῆς συνεχίζεται καὶ οὐδεὶς ἔχει τὸ θάρρος νὰ εἴπῃ καθαρὰ τί συμβαίνει. Ὁ κ. Καφαντάρης ἀσθενῶν σιωπᾷ, ὁ κ. Μιχαλακόπουλος ἀπορροφημένος ἀπὸ τὰ ἐξωτερικά, ἀποφεύγει πᾶσαν ἀνάμειξιν εἰς τὰ ἐσωτερικά.

καὶ, ὁ κ. Μεταξᾶς κινεῖται μεταξὺ τῆς δυσπιστίας τὴν ὁποίαν οἱ συναρχηγοὶ ἔχουν πρὸς αὐτὸν καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ὁ κ. Βενιζέλος ὑποβάλλει τοὺς παράγοντας κατ' αὐτῆς διὰ νὰ εὕρῃ εὐκαιρίαν νὰ ὑπονομεύσῃ αὐτοὺς, εὐθὺς, ὡς νομίσῃ ὅτι εἶναι καιρὸς νὰ τοὺς ἀντιμετωπίσῃ, μετὰ τὴν πτώσιν τῆς κυβερνήσεως. Οὕτως ἡ Κυβέρνησις, ἀνίσχυρος πολιτικῶς καὶ ψυχικῶς, βαίνει ἐκ τῆς ἰδίας αὐτῆς ἀδρανείας καὶ τῆς ἐλλείψεως σθένους πρὸς τὸν θάνατον καὶ τὴν ἀνατροπὴν ἀφ' ἧς νὰ πῆσῃ μαζὺ τῆς καὶ ἡ Βουλὴ καὶ ὁ κοινοβουλευτισμὸς, μετὰ μόνον κέρδος, ὅτι οἱ ἀντίπαλοι αὐτῆς δὲν θ' ἀνέλθουν εἰς τὴν ἀρχήν!

Ἡ παρελθούσα ἐβδομάς μετὰ τὴν ἐπανάληψιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς, ὑπῆρξε γόνιμος εἰς γεγονότα. Ἡ διεξαχθεῖσα εἰς τὴν Βουλὴν συζήτησις περὶ τῶν σεφιστικῶν κινήσεων τὴν ἀνεπάρκειαν τῆς κυβερνήσεως καὶ τοῦ κ. Κύρκου τὴν πλήρη ἀνικανότητα. Ἡ ἀφίξις συγχρόνως εἰς Ἀθήνας τοῦ κ. Βενιζέλου ἐ-

δωκεν ἀφορμὴν, ἵνα πάντα τὰ ἀνταρτικὰ στοιχεῖα τοῦ τόπου τὰ εἰθισμένα ἐκ τῶν ἀνωμαλιῶν τοῦ παρελθόντος, κινήθωσι καὶ ἐπιδιώξωσι τὴν ἀνατροπὴν τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ Κράτους. Τὰ διαβόλια καὶ αἱ συσκέψεις τῶν παραγόντων συνεχίζονται τελοῦν δὲ πάντες ὑπὸ τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ κ. Βενιζέλου, μόνου διαχειριστοῦ τῆς ὅλης πολιτικῆς καταστάσεως ἀπομείναντος καὶ κυρίως ὑπευθύνου, δι' ὃ, τι συντελεῖται εἰς θάρος τῆς ἡσυχίας τοῦ τόπου. Ὁ κ. Κονδύλης συγχρόνως, μετὰ τὴν συνομιλίαν του μετὰ τὸν κ. Βενιζέλου, ἐδήλωσεν ὅτι ἐτοιμάζει νέαν προκήρυξιν πρὸς τὸν λαόν, δι' ἧς ζητεῖ νὰ πῆσῃ ἡ Κυβέρνησις. Ἀφ' ἑτέρου αἱ μεταξὺ Κονδύλη καὶ Παγκαλίου συνεννοήσεις θάινουσι εὐδοκίμειαν πρὸς τὴν ἀντίδρασιν τοῦ κ. Πλασιέρα καὶ τῶν περὶ αὐτὸν ἀξιωματικῶν. Ἡ τοιαύτη λαθρόνηστος ἀνωμαλία παρατείνεται καὶ δημιουργεῖ νέαν κρίσιν διὰ τὴν χώραν, χωρὶς οὗτε ἡ Κυβέρνησις, οὔτε ἡ Βουλὴ νὰ αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην νὰ διαμαρτυρηθῶν διὰ τὰ συμβαίνοντα, ἢ νὰ ἀμυνθῶν κατὰ τῶν ὑπονομευτῶν τῆς ἰδίας αὐτῶν ὑποστάσεως.

Ἡ πληροφορία ὅτι δημοκρατικοὶ Βουλευταὶ ὑπέγραψαν πρωτόκολλον τιμῆς ἵνα ὑποστηρίξουν τὸν κ. Βενιζέλου, ὡς πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας, ὅσον καὶ ἂν δὲν βεβαιωθῶσιν, πιστοποιεῖ ἀρκούντως τὰς διαθέσεις του καὶ καταγγέλλει τὴν κηδεμονίαν τὴν ὁποίαν ὑφίστανται οὗτοι παρὰ τοῦ ἐκτὸς τῆς Βουλῆς καὶ ἀνευθύνου ἰθὺντορος τῶν πράξεων καὶ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Κυβερνήσεως.

* * *

Ἡ ἀκύρωσις τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ρωσίας ἐμπορικῆς συμφωνίας, συνέχισεν τῆς προηγουμένης γενικῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, ἀπατελεῖ γεγονός, τὸ ὁποῖον φέρει τὴν χώραν οὐσιαστικῶς ἀντιμέτωπον τῶν Σόβιετ καὶ ἐν γένει τῶν κομμουνιστῶν.

Ἡ πρῶξις αὕτη τῆς Κυβερνήσεως, πιστοποιεῖ τὴν ἀπικύβερτον μορφήν τῆς καταδυνάστεύσεως τῆς χώρας, δημιουργεῖ ἀφορμὴν νέων ἀγώνων κατὰ τῶν κομμουνιστῶν, τῶν δρώντων ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Κράτους καὶ καθιστᾷ ἐκδηλὸν τὴν ἀπέναντί της ἀσκουμένην ὑπ' αὐτῶν προπαγάνδαν πρὸς καινώνικὴν ἀνατροπὴν.

✱

Ἡ γενομένη ἀπογραφή τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας κατέδειξε τὴν κρατοῦσαν ἑλλειψιν μεθόδου εἰς τὰς ἐνεργείας τοῦ Κράτους. Ἡ ἀνεπάρκεια τῶν ὑπαλλήλων, ἡ ἑλλειψις ἐδικῶν γνώσεων, ἡ ἀδιαφορία καὶ ἡ ἀπειθαρχία τῶν πολιτῶν, οἱ φόβοι περὶ νέων φορολογικῶν ὑπέρβασις οἱ κυριώτεροι λόγοι, δι' οὓς ἡ ἀπογραφή οὕτε τακτικῶς διεξήχθη οὔτε εἰς ἀποτελέσματα πρόκειται νὰ εἶναι πλήρης.

Κ.

ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Τὴν Δευτέραν 14 Μαΐου ἤρξατο λειτουργεῖσα ἡ ἐκδοτικὴ «Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος» ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῶν κ. κ. Α. Διομήδους καὶ Ε. Μ. Τσουδεροῦ. Ἡ νέα Τράπεζα ἐγκατεστάθη εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου παλαιὸν κτίριον τῆς Λαϊκῆς Τραπεζῆς. Τὴν Τετάρτην 16ην Μαΐου, παρουσία τοῦ κ. Π. Κουντουριώτου, τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τῶν διοικητῶν καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Τραπεζῆς καὶ πάντων σχεδὸν τῶν διευθυντῶν τῶν ἐν Ἀθήναις Τραπεζιτικῶν ἰδρυμάτων, ἐτελέσθησαν ἐπιστῆμως τὰ ἐγκαίνια τῆς Τραπεζῆς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν χοροστατήσαντος κατὰ τὰ ἐγκαίνια τονίσας τ' ἀγαθὰ τῆς σταθεροποιήσεως τοῦ ἐθνικοῦ νομισματοῦ. Μετὰ τὸν κ. Διομήδην ὁμιλήσεν ὁ πρωθυπουργὸς κ. Α.

Λατίνης ἐξάρας καὶ αὐτὸς τὰ μέλλοντα νὰ προκύβουν διὰ τὴν Ἑλλάδα ὠφελήματα ἐκ τῆς σταθεροποιήσεως τῆς δραχμῆς καὶ τονίσας σὺν τοῖς ἄλλοις τὴν σοβαρὰν συμβολὴν τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς οικονομικῆς ἀνορθώσεως τῆς Ἑλλάδος.

* * *

Τὸ παρελθὸν Σάββατον 12 Μαΐου ἡ γενικὴ συνέλευσις τῶν Μετόχων τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς ἀποδεχθεῖσα τὰς παρατηρήσεις τῶν κ. κ. Αλεξ. Διομήδους καὶ Ε. Μ. Τσουδεροῦ, ἐξέλεξε διὰ καμψήφιας διοικητὴν τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος τὸν μέχρι τοῦδε συνδιοικητὴν αὐτῆς κ. Ι. Δροσόπουλον, ὑποδιοικητὴν δὲ τὸν κ. Αλ. Κορίζη. Ἡ θέσις τοῦ συνδιοικητοῦ, ὡς γνωστὸν, κατηργήθη.

Εἰς τὸ ἑκτακτον φύλλον τῆς «Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως» ἐδημοσιεύθησαν τὰ συντάγματος τῆς ἐναρξῆς τῆς λειτουργίας τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς σταθεροποιήσεως τοῦ συναλλάγματος ἔχοντα ὡς ἑξῆς :

Ἄρθρον 1. — Ἡ εἰς καθαρὸν χρυσὸν περιεκτικότης τῆς δραχμῆς ἣτις θέλει ἰσχύει ἐφεξῆς ὡς νομισματικὴ μονὰς ἐν Ἑλλάδι ὀρίζεται ὡς ἀκολούθως : Πεντήκοντα μία χιλιάδες διακόσιαι δώδεκα δραχμαὶ καὶ ὀγδοήκοντα ἑπτὰ λεπτά (51.212.87) εἶναι ἰσάξια πρὸς χίλια (1000) γραμμάρια καθαρῷ χρυσῷ. Ἐκαστὴ δραχμὴ εἶναι ἰσάξια πρὸς δέκα πεντακοσιεὶς δώδεκα χίλια διακόσια ὀγδοήκοντα ἑπτὰ χιλιοστὰ 10—512.1287 τοῦ ἑνὸς γραμμαρίου καθαρῷ χρυσῷ, ἥτοι πρὸς 0.01952-634 γραμμάρια.

Ἄρθρον 2. — Ἡ λειτουργία τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ ὑποχρέωσις αὐτῆς, ὅπως ἀνταλλάσσει τὰ τραπεζικὰ αὐτῆς γραμμάτια πρὸς ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἁρθροῦ 5 τοῦ Καταστατικοῦ αὐτῆς, ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς 14 Μαΐου 1928.

Εἰς τὸν ἑμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσίς καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαΐου 1928.

Ἡ ΤΙΜΗ ΤΗΣ ΛΙΡΑΣ

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 5 τοῦ καταστατικοῦ τῆς ἡμετέρας Τραπεζῆς καὶ τὸ ἀπὸ 12 Μαΐου 1928 Διάταγμα περὶ προδιορισμοῦ τῆς εἰς καθαρὸν χρυσὸν περιεκτικότητος τῆς δραχμῆς, ὀρίζομεν :

α') Ὡς συνάλλαγμα ὅπερ τὸ Κεντρικὸν Καστὴμα τῆς Τραπεζῆς ὑποχρεοῦται νὰ πωλῇ καὶ ἀγοράσῃ συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἁρθροῦ 5 τοῦ καταστατικοῦ καὶ ἐπὶ τῇ κατωτέρῳ προσδιορισμένῃ τιμῇ τὸ ἐπὶ Λονδίνου συνάλλαγμα.

β') 1. Τὴν ἰσοτιμίαν τῆς Ἀγγλικῆς Λίρας πρὸς τὴν Δραχμὴν συμφώνως πρὸς τὴν διὰ τοῦ ὡς ἄνω Διατάγματος προσδιορισθεῖσαν περιεκτικότητά τῆς Δραχμῆς εἰς καθαρὸν χρυσὸν ὡς ἑξῆς :

Ἀγγλικὴ Λίρα—375

2. Τὴν τιμὴν εἰς τὴν ἡ Τράπεζα ὑποχρεοῦται νὰ πωλῇ καὶ ἀγοράσῃ τὸ ὡς ἄνω συνάλλαγμα

ὡς ἑξῆς :

Τιμὴν πωλήσεως. — Τὴν ὡς ἄνω ἰσοτιμίαν τοῦ ἐπὶ Λονδίνου συναλλάγματος ἡδὴ μὲν κατ' ἀνώτατον ὅριον (GOLD POINT) μὲ τὰς δαπάνας τῆς μεταφορᾶς χρυσῷ ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Λονδίνον ἀνερχομένης εἰς 6.67 τοῖς χιλίοις, ἥτοι δραχμ. 250.

Τιμὴν ἀγορᾶς. — Τὴν ὡς ἄνω ἰσοτιμίαν τοῦ αὐτοῦ Συναλλάγματος ἡλαττωμένην μὲ τὰς δαπάνας τῆς μεταφορᾶς χρυσῷ ἐκ Λονδίνου εἰς Ἀθήνας (GOLD POINT) ἀνερχομένης εἰς 6.67 τοῖς χιλίοις, ἥτοι δραχμ. 250.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαΐου 1928
Ο Διοικητὴς τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος
ΑΛΕΞ. Ν. ΔΙΟΜΗΔΗΣ

Ταυτοχρόνως ἐδημοσιεύθη καὶ Προεδρικὸν Διάταγμα δι' οὗ ἡ ὑποχρέωσις τῶν ἐν Ἑλλάδι Τραπεζῶν ὅπως ποσοστὸν 15 ο) ἐκ τῶν ἡμερησίων ἀγορῶν τοῦ συναλλάγματος ἐκχωρῶσι διὰ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον πᾶντε ὑφισταμένη διὰ τὰς ἀπὸ τῆς 14 Μαΐου 1928 ἐνεργουμένης ἀγορᾶς συναλλάγματος.

Τὸ ἀνωτέρω ποσοστὸν ἐπὶ πράξεων γενομένων μέχρι τῆς 13 Μαΐου 1928 συμπεριλαμβανομένης, ὀφείλουσιν αἱ ὑπόχρεοι Τράπεζαι νὰ ἐκχωρήσωσιν ὡς συνήθως εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν διὰ λογαριασμὸν τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος.

* * *

Κατὰ τὰς ἐκ Παρισίων εἰδήσεις αἱ ἐκεῖ διεξαχθεῖσαι συνεννοήσεις μετὰ τοῦ Προέδρου τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑταιρίας Οἶνων καὶ Οἰνοπνευματικῶν κ. Χαριλάου καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Γάλλων μετόχων κατέληξαν εἰς τὴν συμφωνίαν τῆς ἐγκρίσεως τοῦ ἰσολογισμοῦ τοῦ ὑποβληθέντος εἰς τὴν συνέλευσιν τῆς 28ης Ἀπριλίου, εἰς τὴν ἐκδοσιν πεντήκοντα χιλιάδων νέων μετοχῶν εἰς τιμὴν χιλίων δραχμῶν καὶ ἐν ἀναλογία μιᾶς νέας πρὸς τρεῖς παλαιάς, εἰς τὴν παραχώρησιν τριῶν θέσεων συμβούλων εἰς πρόσωπα ὑποδειχθησάμενα ὑπὸ τῶν Γάλλων μετόχων καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν δραχμῶν τριάκοντα ὡς μερίσματος ἐκ τῶν κερδῶν ὑπὲρ τῶν παλαιῶν ἑκατὸν πενήκοντα χιλιάδων μετοχῶν.

Ἡ ἐπελθούσα συμφωνία χαρακτηρίζεται ὡς ἐξόχως ἐμπρηστικὴ τῶν συμφερόντων τῆς ἑλληνικῆς παραγωγῆς, τῶν μετόχων καὶ τῆς Ἑταιρίας ἐν γένει.

Ν.

Ο ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ Γ. ΖΗΡΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΓΑΛΛΟΙ ΕΙΣ ΜΟΥΔΑΝΙΑ

Ὁ ἐκλεκτὸς φίλος καὶ συνεργάτης τῆς «Νέας Ἐποχῆς» Ἀντιστράτηγος κ. Ἰωάννης Τριλίβας ἀπέστειλεν ἡμῖν τὴν κατωθι ἐπιστολήν του συνοδεύσαν δημοσίευσμάτου σχετικὸν μὲ τὸ γνωστὸν ἐπεισόδιον τοῦ ἀειμνήστου ὑποστράτηγου Γεωργίου Ζήρα μετὰ τοῦ Γάλλου στρατιωτικοῦ διοικητοῦ Μουδανίων κατὰ τὰς θλιβερὰς ἡμέρας τῆς ἀποχωρήσεως τῶν Ἑλληνικῶν στρατευμάτων ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας. Τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο τοῦ ἡρώου στρατιώτου τοῦ τιμῆραντος τὰ Ἑλληνικὰ ὅπλα εἰς τὰ πεδία τόσων μαχῶν περιδόξων δὲν πιστοποιεῖ μόνον τὴν ἀνδρείαν του, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπαίσχυντον στάσιν τῶν Γάλλων ἐναντι τοῦ ἀτυχίσαντος Ἑλληνικοῦ στρατοῦ τῆς Μ. Ἀσίας.

Ἀγαπητὴ «Ν. Ἐποχή»,

Κατὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀειμνήστου ὑποστράτηγου Γεωργ. Ζήρα διὰ τῆς δημοσιευθείσης τότε νεκρολογίας του εἰς τὴν «Πρωτάν» καὶ «Ἑλληνικὴν» ὑπεσχέθη ἡ ἐκδόσας λεπτομερέστερον τὸ εἰς Μουδανιά ἐπεισόδιον τῆς διαφυγῆς του ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν χάρις εἰς τὴν ψυχραιμίαν του, τὸ θάρρος καὶ τὴν γενναϊότητά του.

Τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο ἐκθέτω κατωτέρω κατὰ πιστὴν περιγραφὴν Ἀνωτέρου Ἀξιωματικοῦ τῆς XI Μεραρχίας καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ τὸ φιλοξενήσῃς εἰς τὰς στήλας σου.

Ἡ θαυμασία διαγωγή τοῦ ἡρώου Ζήρα θὰ χρησιμεύῃ πάντοτε ὡς παράδειγμα ἀξιολύμητον εἰς τοὺς μεταγενεστέρους.

Μεθ' ὑπολήψεως
ΙΩΑΝ. ΤΡΙΛΙΒΑΣ
Ἀντιστράτηγος

Ἀθῆναι τῇ 16 Μαΐου 1918

* * *

(Αὐγούστου 1922)

Ὁ Συνταγ. Ζήρας Γ. Διοικητὴς ἀποστάσιματος κατὰ τὴν νύκτα τῆς 29—30 Αὐγούστου 1922 ἐπεχειρεῖ ἐκ τῆς περιοχῆς Ἐλιμῶν—Παλαδαρίου διὰ Μουδανίων πρὸς Ἀγ. Κυριακὴν (Δ. Μουδανίων) ἀκολουθῶν τὴν ὁδὸν Παλαδίου—Πενήμοι—Μουδανιά—Σιγὴ κλπ. Εἰθὺς ὡς τὰ πρῶτα τμήματά

του διήλθον τὴν πόλιν τῶν Μουδανίων εὐρὲς θῆσαν πρὸ Γαλλικοῦ τμήματος κατέχοντος τμήμα τῆς ἀκολουθητέας ὁδοῦ μετὰ τῆς προκιμαίας. Τὸ τμήμα τοῦτο εἶχε περιφράξει διὰ συρματοπλέγματος τὸν κατεχόμενον χώρον χαρακτηρίσαν αὐτὸν ὡς οὐδέτερον.

Εἰς ἀπόστασιν ἑκατοντάδος μέτρων πέραν τῆς οὐδέτερας ταύτης ζώνης ἰσχυρὰ δυνάμεις Τουρκικοῦ ἱππικοῦ κατεῖχον ἐν λόγῳ ὁδὸν (ἀπὸ τῶν πρὸς Ν. τῶν Μουδανίων ὑψωμάτων μέχρι θαλάσσης).

Ὁ Συνταγ. Ζήρας μετέβη παρὰ τῇ Διοικητῇ τοῦ Γαλλικοῦ τμήματος διὰ νὰ πληροφορηθῇ σχετικῶς μὲ τὴν διὰ τῆς παρουσίας του παρεμβαλλομένην δυσχέρειαν.

Κατὰ τὴν συνάντησιν ταύτην διημιέρθη ὁ ἀκόλουθος διάλογος :

ΓΑΛΛΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ.—Κε Συνταγματάρχα ἀπεβιάσθημεν ἐνταῦθα ἀπὸ τῆς νυκτὸς τῆς χθρῆς (29 Αὐγούστου 1922) διὰ ν' ἀναλάβωμεν τὴν προστασίαν τῶν ἐν Μουδανίοις προσφύγων, ἐδημιουργήσαμεν δὲ οὐδέτεραν ζώνην μετὰξὺ ὑμῶν καὶ τῶν ἀντιπάλων σας, διὰ ν' ἀνταποκριθῶμεν καλλίτερον εἰς τὴν ἀποστολήν μας ἀφ' ἑνὸς, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ προσφέρωμεν τὰς δυνατὰς ὑπηρεσίας μας εἰς τοὺς ἡττημένους ἐκ τῶν ἐμπολέμων.

ΖΗΡΑΣ.—Θὰ ἠδύνασθε ν' ἀναλάβετε τὴν προστασίαν τῶν ἐν Μουδανίοις προσφύγων χωρὶς νὰ παρεμβληθῇτε μετὰξὺ ἡμῶν καὶ τῶν Τούρκων.

ΓΑΛΛΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ.—Κύριε Συνταγματάρχα μὲ μεγάλην μου λύπην σὰς πληροφοροῦν, ὅτι ἡ κύκλωσίς σας ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ εἶνε πλήρης πᾶσα ἀπόπειρά σας πρὸς δημιουργίαν οἰκισμοῦ τῆς ἐχθρικής γραμμῆς εἶνε καταδικασμένη εἰς ἀποτυχίαν. Φεισθήτε τῆς ζωῆς τῶν ἀνδρῶν σας, οὗς εἶμαι βέβαιος, θὰ θυσιάσετε ἀνωφελῶς ἐν ἀποπειραθῇ ἐπίθεσιν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν παρ' ἡμῶν κατεχομένην ζώνην καὶ ἡ δύναμίς μου καὶ τὸ Γαλλικὸν Πολεμικὸν εἰμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ τὴν κρατήσωμεν. Χάρις δὲ εἰς αὐτὴν κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην δὲν δέ-

χεσθε πυρά του επί της οδού και εις εκατοντάδα μέτρων ἀφ' ὧν τοποθετημένων ἐχθρῶν πολυβόλων.

ΖΗΡΑΣ.—Εὐχαριστῶ διὰ τὰς πληροφορίες σας ἐν τοῦτοις δὲν μοῦ ἐπιτρέπεται νὰ σκεφθῶ ἄλλωπαρὰ πῶς θὰ περάσω ὅπως δῆποτε καὶ παρ' ὅλας τὰς ἐναντιότητας δὲν εἶνε ἡ πρώτη φορά πού εὐρίσκομαι εἰς δυσχερῆ θέσιν· ὡς ἐπράττον πάντοτε εἶσι καὶ τώρα θὰ εὕρω τὸν καλλίτερον τρόπον ἐνεργείας διὰ τοῦ ὁποίου μόνον δοξάζεται ὁ Ζήρας καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα. Σχετικῶς μετὰ τὰ ἐχθρικά πολυβόλα, τὰ ὅποια ὑπενίχθητε πρὶν δὲν με πτοοῦν. Εἰς τὸν πόλεμον πάντοτε πολυβόλα, κανόνια κλπ. πολεμικὰ μέσα συναντῶμεν. Δὲν ἔχετε παρὰ νὰ παραμερίσσετε διὰ νὰ ἴδωτε τὴν τύχην των.

ΓΑΛΛΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ.—Ἐκτιμῶ πολὺ τὴν ἀνδρείαν σας Κε Συνταγματάρχᾳ καὶ αἰσθάνομαι τὸν πόνον σας, πλὴν ὥς μοι ἐπιτραπῇ νὰ προσθέσω, ὅτι ἡ τύχη διὰ τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν ἐν Μ. Ἀσίᾳ ὑπῆρξε δυσμενεστάτη, μέγα μέρος αὐτοῦ ἔχει αἰχμαλωτισθῇ, ἡ Σμύρνη κατελήφθη ὑπὸ τοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ· ἡ ἀντίστασις σας μοιραίως θὰ προσθέσῃ εἰς τὴν καταστροφὴν ὀλίγα θύματα. Λυποῦμαι πολὺ διὰ τὰ συμβάντα, ἀλλ' αὕτη εἶνε ἡ πραγματικότητα. Οἷχ' ἦτον ἂν συγκατατεθῆτε θὰ σὰς ἀνάλωμεν ἐν τῇ οὐδετέρᾳ ζώνῃ καὶ θὰ διαπραγματευθῶμεν ἡμεῖς τὴν παραδοσιν τῶν τιμημάτων σας εἰς τοὺς Τούρκους· ἰδιαιτέρως διὰ τὸ ἄτομόν σας ἴσως σὰς κρατήσωμεν ἡμεῖς (οἱ Γάλλοι).

(Ἐν αὐτῷ μεταξὺ διάφοροι αξιωματικοὶ καὶ ὀπλίται Γάλλοι μετέδιδον τὰ αὐτὰ εἰς

τὰ καταφθάνοντα κημήματα Ζήρα διὰ τὸν προλάβῃ δὲ ὁ Ζήρας τὴν ἀποθάρρουνσιν ἢ διαρροὴν ἐπεμαίτισε τὴν συζήτησιν καὶ ἀπεφάσισε ν' ἀναστραφῇ πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ ἐπιχειρήσῃ νὰ διασπάσῃ τὴν ἐχθρικὴν παράταξιν ἐπιτιθέμενος κατὰ τῶν ὑψομάτων 3—4 χιλιομέτρα Ν. τῶν Μουδανίων) εἶπε δέ :

ΖΗΡΑΣ.—Ἡ καλλίτερα ὑπηρεσία, ἣν θὰ μοι παρῆγες, θὰ ἦτο νὰ παύσης νὰ παρεμβάλλεσαι μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τῶν ἀντιπάλων μου, διότι, ὡς ἀντιλαμβάνεσαι, περὶ παραδόσεως δὲν πρέπει νὰ γίνεται λόγος· ἐφ' ὅσον ὁμως δὲν ἐννοεῖτε ν' ἀποσυρθῆτε, θ' ἀναστραφῶ καὶ θὰ κτυπήσω ἐκεῖ πού ἡ ἐξέωρ ἐγὼ γὰρ νὰ περάσω.

ΓΑΛΛΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ.—Ἐχετε ὑπ' ὄψει σας, ὅτι κατὰ τὴν διάβασίν σας ἐκ τῆς πόλεως θὰ βληθῆτε, διότι αὕτη κατέχευται ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ.

ΖΗΡΑΣ.—Πρὸ ὀλίγου διήλθον ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ δὲν ἐβλήθην, ἀπορῶ δὲ πῶς εἶνε δυνατόν ἐντὸς λεπτοῦ νὰ μεταβληθῇ ἡ κατάσταση ὀπίσω μου. Ἐν πάσῃ περιπτώσει σὰς δηλῶ, ὅτι ἂν βληθῶ ἐκ τῆς πόλεως, θὰ τὴν καύσω ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἄκρου εἰς τὸ ἄλλο.

Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε, ὅτι τὸ ἀπόσπασμα Ζήρα διήλθεν ἐκ Μουδανίων χωρὶς νὰ βληθῇ καὶ, ὡς τυγχάνει γνωστὸν, ὁ Ζήρας, δι' ἐπιτυχοῦς ἐπιθέσεώς του, διέφυγε, ἐνωθεὶς τὴν ἐπομένην (31 Αὐγούστου) μετὰ τῶν ὑπολοίπων δυνάμεων τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΙΛΙΒΑΣ

Ἀντιστρατήγος

ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΑ ΑΡΘΡΑ

Η ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Β'.

Διὰ τὴν ἀνοικοδομήσιν τῆς Κορίνθου ὑπολογίσαντες ποσὸν 200 περίπου ἑκατομμυρίων δραχμῶν ἀντιθέτως πρὸς τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ κ. ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ ὑπολογίσαντος τὴν ἰδίαν δαπάνην, ἐν συνεντεύξει του πρὸς δημοσιογράφον, εἰς δὲ οὗ σ χ ε δ ὁ ν ἑ κ α τ ο μ μ ῦ ρ ι α λ ι ρ ῶ ν.

Ὁ κ. Μιχαλακόπουλος, ἐμβριθὴς κατὰ τὰ ἄλλα οἰκονομολόγος, ἀγεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπὸ μίαν ὀρισμένην ἔμμελον σκέψιν του. Ἐχει τὴν γνώμην, ὅτι μόνον μία ξ ἐ ν ἡ ἐταιρεία μὲ ξ ἐ ν α κεφάλαια δύναται νὰ ἐκτελέσῃ τὸ ἔργον τῆς ἀνοικοδομήσεως τῶν σεισμοπλήκτων μερῶν. Καὶ ἀντιλαμβάνομενος εὐχερῆ τὴν ἐπὶ ὑποθήκην μιᾶς ὁλοκληρῆς πόλεως

καὶ τῇ βοηθείᾳ τῶν πλεονασμάτων τῶν ὑπεργύον προσόδων τοῦ Κράτους ἐξεύρεσιν τοῦ ἀπαυτουμένου κατὰ τὴν κρίσιν του ποσοῦ εἰς τὴν Ἀγγλικὴν καὶ Ἀμερικανικὴν ἀγοράν, ὁμιλεῖ περὶ δύο ἑκατομμυρίων λιρῶν, αἵτινες διὰ νὰ ἐξυπηρετηθῶν (τόκοι, προμήθειαι καὶ διαφορά ἐκδόσεως ὁμολογιῶν) ἀπαιτοῦν 75 ὁλοκληρὰ ἑκατομμύρια δραχμῶν ἐτησίως, χωρὶς νὰ ὑπολογισθῇ τὸ χρεωλύσιον τοῦ κεφαλαίου.

Καὶ ἐρωτῶμεν ἡμεῖς. Ποῖος θὰ κληθῇ ἤδη νὰ πληρῶνῃ τὰ 75 ἑκατομμύρια δραχμῶν ἐτησίως; Μήπως ὁ ἀτυχὴς σεισμόπληκτος πληθυσμὸς τῆς Κορινθίας, εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ ὁποίου πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῇ διὰ ξένων κεφαλαίων τὸ ἔργον τῆς ἀνοικοδομήσεως; Ἀλλὰ κατὰ ποίαν λογικὴν δυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν ὡς δυνατόν τὴν πληρωμὴν ἐτησίως 75 ἑκατ. δραχμῶν δι' ἐξυπηρέτησιν τοῦ δανείου καὶ ἐτέρων 25 ἑκατ. διὰ τὴν ἐξόφλησιν (τὴν ὁποῖαν ὑπολογίζομεν 30ετῇ) ἥτοι 100 ὁλοκληρῶν ἑκατομμυρίων δραχμῶν ἀπὸ συντετριμμένων καὶ πτωχὸν πληθυσμὸν 10 μόλις χιλιάδων ψυχῶν;

Ἀσφαλῶς λοιπὸν ἐὰν καὶ ἀπλῆ καὶ σκέψις ἐγένετο περὶ πληρωμῆς τῶν ποσῶν τούτων παρὰ τῶν σεισμοπαθῶν, πρόκειται περὶ παραλογισμοῦ. Ἐὰν πάλιν οἱ εἰσηγόμενοι τὴν οὕτω διὰ ξένων κεφαλαίων ἀνοικοδομήσιν πρόκειται νὰ ἐπιβαρύνουν τὸν Δημόσιον προϋπολογισμόν μετὰ ποσὸν 100 ἑκατομμυρίων δραχμῶν ἐτησίως διὰ μίαν τριακονταετίαν τότε πάλιν θὰ πρόκειται περὶ ἐργλημάτος κατὰ τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Κράτους διὰ νὰ εὐωχῶνται πλουσίως ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν οἱ μέλλοντες νὰ διαπραγματευθῶσι τὴν τοποθέτησιν τῶν ὁμολογιῶν εἰς τὰς ξένας ἀγοράς καὶ νὰ διοικῶσι τὴν τοιαύτην ξένην οἰκοδομητικὴν ἐταιρείαν. Ἀλλὰ δὲν θὰ εἶναι μόνον ἡ τοιαύτη ζημία εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου προϋπολογισμοῦ. Καὶ οἱ ἀτυχεῖς σεισμόπληκτοι, οἵτινες θὰ ἴδουν ἀνοικοδομουμένην τὴν πέγην των θὰ ἔχουν εἰς βάρος των τὴν ποθῆν μακροετή τῆς μόννης ἀστικῆς των ταῦτης περιουσίας, τῆς ὁποίας οὕτω τὴν χρῆσιν δὲν θὰ ἔχουν πλέον ἐλευθέραν.

Οὕτω λοιπὸν δι' ὀλίγων μόνον παρατηρήσεων ἀποδεικνύεται ἀτυχὴς, κατὰ τὸν ἐπιεικέστερον χαρακτήρισμόν, ἡ ἰδέα τῆς προσφυγῆς καὶ πάλιν εἰς τὰς ξένας ἀγοράς πρὸς ἀντλήσιν ἐκείθεν χρηματικῶν κεφαλαίων. Κατὰ

πλήρως δ' ἀληθῶς ἡ ἀντίληψις τῶν ἐν τῇ Κορίνθῳ οἰκονομολόγων μας, οἵτινες ἐποφελοῦμενοι μιᾶς εὐνοίας τῶν οἰκονομικῶν ἀγορῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ πρὸς τὴν μόλις ἀναρρουνούσαν Ἑλλάδα ζητοῦν νὰ ὑποδουλώσουν ταύτην οἰκονομικῶς εἰς τοὺς ξένους. Διότι διὰ τὸν προσηκτικὸν παρατηρητὴν τῶν ἐπ' ἐσχάτως τελουμένων προκαλεῖ τρόμον τὸ ποσὸν τῶν ἑκατομμυρίων λιρῶν, ὅπερ ἀνέλαβε ἤδη ὁ τόπος μας τὴν ὑποχρέωσιν ν' ἀποστέλλῃ ἐτησίως εἰς τὸ ἐξωτερικὸν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ποικιλονόμων συμβάσεων καὶ συμφωνιῶν τὰς ὁποίας ἐσχάτως συνήψε τὸ Κράτος. Ἀλλὰ περὶ τούτου ἄλλοτε θ' ἀσχοληθῶμεν ἐξονυχιστικῶς.

Σήμερον διὰ τὴν ἄμεσον ἀνοικοδομήσιν τῆς Κορίνθου δέον ν' ἀπακρουσθῇ ἡ γνώμη, ὅτι οἱ ἀτυχεῖς σεισμόπληκτοι εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιβαρυνθῶν μετὰ τόκους προμηθείας καὶ ἐξόδα διαχειρίσεως τοιαύτου πινὸς ἐνδεχομένου ἐξωτερικοῦ ὁμολογιούχου δανείου.

Τὸ ἔργον τῆς ἀνοικοδομήσεως τοῦ Κράτους ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐκτελέσῃ ἰδίαις δαπάναις εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ καθ' ὃν περίπου τρόπον ἐξεθέσαμεν εἰς τὸ προηγούμενον ἡμῶν ἄρθρον. Ἡμεῖς δὲν ὑπολογίζομεν ἐπὶ τῶν ξένων κεφαλαίων καὶ ἐπομένως ἀποκλείομεν τὴν πολυτέλειαν καὶ τὴν σπατάλην. Ἀρκετόν ἐστι ὑπὲρ τὴν ἄμεσον ἀνοικοδομήσιν 2000 στεγῶν καὶ ὑπολογίζομεν κατὰ μέσον ὅρον δι' ἐκάστην τούτων 100.000 δραχμὰς, ἄνευ τῆς ἀξίας τοῦ οἰκοπέδου, ἐφ' ὅσον ἡ πόλις τῆς Κορίνθου πρόκειται νὰ οἰκοδομηθῇ κατὰ τὸν ἐνδεχόμενον ἀντισεισμικὸν τρόπον ἐπὶ τῶν ἰδίων θεμελίων. Ἐπίσης ἔχομεν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀτέλειαν τῶν χρησιμοποιηθησομένων ὑλικῶν καθὼς καὶ τὴν δωρεὰν παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν μηχανικῶν τοῦ Κράτους, οἵτινες πρὸς καιρὸν δύναται νὰ ἐξέλθουν τῶν γραφείων των διὰ νὰ ὑπηρετήσουν εἰς ἔργα πρακτικώτερα καὶ μάλλον καινωφελῆ. Ὑπὸ τῆς καὶ ἡ προσωπικὴ ἐργασία δύναται νὰ ἐπιέλθῃ διὰ νόμου εἰς τοὺς σεισμόπληκτους, οἵτινες σημερινῶν δὲν θὰ ἐπιβαρυνθῶν ἀπὸ καμμίαν ὑποχρέωσιν πληρωμῆς δανείων ἢ τόκων.

Τὴν διαχείρισιν ὁμως τοῦ ποσοῦ τῶν διὰ τὴν ἀνοικοδομήσιν ἀπαιτουμένων 200 περίπου ἑκατομμυρίων δραχμῶν θ' ἀναλάβῃ δικαιοτατικῶς ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἐπὶ τῆς

Συγκοινωνίας κ. Υπουργού, εις την οποίαν θά μετέχη ο Μητροπολίτης Κορινθίας, ο Διευθυντής των Δημοσίων Έργων και δύο αντιπρόσωποι των σεισμοπλήκτων. Καί τας εργασίας τής επιτροπής ταύτης θά διέπη πνεύμα πρακτικό ηθικός και πραγματικής φειδούς. Η Έταιρεία των Σιδηροδρόμων Πελοποννήσου δύναται νά υποχρεωθή εις την δωρεάν μεταφοράν των απαιτούμενων υλικών και προσώπων. Αι μηχανικάι υπηρεσίαι του στρατού δύνανται νά χρησιμοποιηθούν επίσης καθώς και οιοδήποτε υλικόν χρήσιμον εύρισκόμενον εις τας άποθήκας του Δημοσίου.

Ότω προχωρούντος του έργου τής άνοικοδομήσεως θά δύναται νά παρέχη ή Εθνική Τράπεζα μικροδάνεια διά την αγοράν επίπλων ή διά την επαγγελματικήν αποκατάστασιν των βιοτεχνών, επαγγελματιών και μικροεπόρων. Καί τότε την εξυπηρέτησιν των δανείων τούτων θά δύναται ν' αναλάβουν οι άτυχείς σεισμοπαθείς, οίτινες εξοικονομούντες άνευ υποχρέωσεων την νέαν των στέγην θά δύνανται νά προσδλέψουν εις νέαν δημιουργίαν διά τόν μέλλον.

Βεβαίως ή τοιαύτη λύσις του οικονομικού προβλήματος θ' άποτύγη και κρατικήν σπενχωρίαν και κυβερνητικάς μερίμνας άρκετάς. Διότι ίνα οι έβρανοι αποδώσουν τόν ύφ' ήμών προϋπολογισθέν ποσόν των 50—60 εκατομ.

μυρίων δραχμών θά δεήσει νά συστηματοποιηθούν ούτοι διά Νόμον ώστε νά μή άποτελούν διαχωμώδησιν. Καί διά νά έξευρεθή επίσης τό μέχρι των 100 εκατομ. υπολοίπομενον ποσόν δέον νά μελετηθή καλώς ή ύφ' ήμών υποδειχθείσα φορολογία, ώστε ή εκ ταύτης άπόδοσις του ποσού νά καπαστή ταχεία. Διά τό υπόλοιπον ποσόν των έτέρων 100 εκατομ. ή εργασία είναι άπλουστερά έφ' όσον τό ήμισυ μόν τούτου θά βαρύνη την παρούσαν χρήσιν του προϋπολογισμού (τήν οποίαν σημειώτεον ο κ. Καφαντάρης ετομάζεται νά επιβαρύνη με την έγγραφην επιπροσθέτου δαπάνης 200 εκατομ. προς παροχήν αύξήσεως εις τούς μισθούς των δημοσίων υπαλλήλων) και επομένως δύναται νά καταβληθή άμέσως τό δ' έτερον ήμισυ την προσεχή χρήσιν, δυνάμενον νά εξοικονομηθή, εάν ή ανάγκη τής χρησιμοποίησώς του καταστή άμεσος διά δανείου με επιτόκιον 5—6 ο)ο παραχωρηθησάμενον υπό τής Τραπεζής τής Ελλάδος.

Τήν τοιαύτην Ελληνικήν λύσιν προσκαλούμεν τούς άρμόδιους νά μελετήσουν μετά προσοχής. Διότι θά ήτο αληθώς έγκλημα εάν προς άποφυγήν μεριμνών ή κάρπωσιν ώφελημάτων άπεμπολούμεν μίαν Ελληνικήν πόλιν και έπηρεάζαμεν την εις τούς ξένους οικονομικήν ύποταγήν τής χώρας.

ΚΩΣΤΗΣ Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ

Ο νέος Διοικητής τής Εθνικής Τραπεζής. Δημιούργημα του έαυτού του. Υποδιοικητής και Συνδιοικητής του Ιδρύματος, δι' αποκλειστικής και όμοθύμους έμπιστοσύνης των Μετόχων προς αυτόν. Κάτοχος των οικονομικών και δημοσιονομικών ζητημάτων τής χώρας, όσον πολύ όλίγοι παρ' ήμίν, καθώς και τής πολυπλόκου τραπεζικής υπηρεσίας, τής οποίας θαυτάτην εκήρξατο έμπειρίαν κατά τον συνεχή επί τέσσαρας δεκάδας έτών υπαλληλικόν βίον εν τή Εθνική Τραπεζή, άνελθών και εις τό ανώτατον άξίωμα του υπουργού των Οικονομικών, καλείται ήδη όπως ήγηθή τής Εθνικής Τραπεζής και εν τή νέα σταδιοδρομία αύτης, ήτις διαγράφεται πρό αυ-

τής, μετά την παραχώρησιν εις την «Τράπεζαν τής Ελλάδος» του προνομίου της τής εκδόσεως τραπεζικών γραμματίων και των σχετικών προς αυτό εργασιών. Η Εθνική Τράπεζα, άπομένουσα πλέον ως Τράπεζα καταθέσεων και πάσης συναφούς εργασίας, θά κινηθή έφεξής, άδέσμευτος και περισσότερον ζωτικώς, μόνον επί τεύ έδάφους των καθαρών τραπεζικών, εμπορικών, βιομηχανικών και παραγωγικών εργασιών. Πρόκειται όχι μόνον περί αναδημιουργίας, ούτως ειπείν, του Ιδρύματος, αλλά και περί εμφάνισεν αυτού ως υποδειγματικού και δημιουργικού παράγοντος εν τή Εθνική Οικονομία τής χώρας ήμών.

Διά την νέαν ταύτην σταδιοδρομίαν τής Εθνικής Τραπεζής, ή εκλογή του κ. Ιωάννου Δροσοπούλου ως Διοικητού αύτης υπήρξεν αληθώς εύστοχωτάτη, παρουσιάζεται ως άπόλυτος έγγύησις επιτυχίας.

Ο κ. Δροσόπουλος είναι εκ των άκαταβλήτων εκείνων άνδρών, των οποίων ή ζωτική της και ή ιδιοφυΐα γιγαντούνται και αναεώνονται πολλαπλασίως εν ταίς προσπαθείαις και τή πάλη, οίτινες συγχρονίζουσιν άπόλύτως έαυτούς μετά πάσης προοδευτικής εξέλιξεως και μετά πάσης νέας συνθήκης και περιστάσεως. Εκλεκτός και ύπηρεσιακός τρό-

φιμος των περιφανών εκείνων Διοικητών τής Εθνικής Τραπεζής, οίτινες έλάμπρυναν αύτην κατά τας παρελθούσας γενεάς, του Πάύλου Καλλιγιά, του Στεφάνου Στρέιτ, του Ιωάννου Βαλσωρίτου, του Δημητρίου Μαξίμου, ιδιάζοντως τιμηθείς παρ' αύτών, έμπλεως εύγενούς φιλοδοξίας, ρέκτης, ζωτικότητας και φαινόμενον φιλεργίας, είναι άναμφίβολον ότι και εν τῷ νέῳ αὐτοῦ ἀξιώματι θά δικαιώσῃ κατὰ πάντα τήν ἐπ' αὐτὸν τιμητικώτατα ἐκδηλωθεῖσαν ἐμπιστοσύνην τῶν Μετόχων τῆς Εθνικῆς Τραπεζῆς.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΡΥΖΗΣ

Ο νέος Υποδιοικητής τής Εθνικής Τραπεζής. Πρότυπον εύσυνειδήτου και δημιουργικού τραπεζιτικού υπαλλήλου. Άτλας εργατικότητας. Χαρακτήρ από τούς έξαισίους και ιδεώδεις εκείνους των παρελθουσών Ελληνικών γενεών, τούς όποιους τόσον νοσταλγεί και των οποίων τόσον έχει ανάγκην ή εποχή μας, εποχή ραγδαίας άποσυνθέσεως και αλλοιώσεως των πάντων. Μιά φωνή και μία συνειδήσις χωρίς καμμίαν εξαίρεσιν και επιφύλαξιν τό προσωπικόν τής Εθνικής Τραπεζής τον αναφέρει και τον υποδεικνύει πάντοτε ως τόν ήθικόν και ύπηρεσιακόν μέτρον εν τή εξέλιξει και ταίς προσπαθείαις του μεγάλου και περιφανούς τούτου Ελληνικού ιδρύματος. Επέτυχε τό μοναδικόν και άπίστευτον εν μέσῳ Ελλήνων, νά μή διαταράσσεται από αντιγνωμίαν ή άρμονία τής περί αυτού εύφημίας των συναδέλφων του. Ίνα δημιουργήσῃ όμως τοιούτον άμετακίνητον κεφάλαιον εκτιμήσεως, ειργάσθη αληθώς ως υπεράνθρωπος εν τῷ Ἰδρύματι, επί συνεχές τέταρτον αἰῶνα. Καί ειργάσθη κατὰ πάσαν διεύθυνσιν, ειργάσθη δημιουργικώς, ειργάσθη άκάμπτως και άκαταβλήτως, ειργάσθη οίστηγλατούμενος και έμπνεόμενος από την ισράν και άπόλυτον έννοιαν του καθήκοντος, πιστῶς, άθορύβως, άποδίδων εις τό νά καπαστήσῃ όσον τό δυνατόν κοινωφελεστέραν την δράσιν τής Εθνικής Τραπεζής, και ελάχιστα έχων ύπ' όψιν τόν έαυτόν του. Διέλαξε πρό έαυτού τό στάδιον των υπαλληλικών βαθμῶν και διέτρεξεν αυτό, κατακτών αυτό βήμα προς βήμα, διά μόνης τής εργασί-

ας του, διά μόνης τής επίβολής του, διά μό-νου του ύπηρεσιακού Έγῶ του, από του κατωτάτου μέχρι του χθεσινού ανωτάτου, τής Υποδιοικήσεως, αφίνων εις έκαστον εκ των σταθμών αυτών έντονον τό φῶς τής μορφωτικής του ύπεροχής, και καταθέτων άρραγή τά θεμέλια τής δημιουργικής του δράσεως, όταν εύρέθη

εις ανώτερα ύπηρεσιακά επίπεδα. Διετέλεσεν Επιθεωρητής, Γενικός επιθεωρητής, Διευθυντής του Υποκαταστήματος Σμύρνης, άποσταλθείς εκεί και ως οικονομικός σύμβουλος κατ' αποκλειστικήν υπόδειξιν τής Κυβερνήσεως. Διευθυντής εν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι τῆς Τραπεζῆς, Πρόεδρος του Αὐτονομῶς ὀργανισμοῦ τῆς σταφίδος, έμφωχότης και προϊστάμενος

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΚΡΙΣΙΝ 1915-1918

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΟΥ ΜΑΡΙΟΥ ΚΑΡΑΤΣΙΟΛΟ

Η ΑΝΑΜΙΞΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ

ΚΑΙ Η ΔΡΑΣΙΣ ΤΗΣ ΣΥΜΜΑΧ. ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν (11ην) ἡ νῆσος Λέρος κατελήφθη ἀπὸ ἄγγλους ναύτας καὶ σύμμαχοι ἀξιωματικοὶ ἀπεστάλησαν ὥπως ἀναλάβουν τὸν ἔλεγχον τῆς ἀστυνομίας, τῶν σιδηροδρόμων, τοῦ λιμένος κτλ. Ἡ Ἑλλάς εἶχεν ἀφοπλισθῇ καὶ δεσμευθῇ.

Εἰς ἀντάλλαγμα τῆς ἐπιδειχθείσης ὑποταγῆς (εἰς τὰς Πάτρας, πατρίδα τοῦ Γούναρη, ἐπὶ παραδείγματι, ὁ γάλλος πρόξενος ἐτόλμησε νὰ ἀπαγορεύσῃ μίαν γυναικὴν διαδύλῳσιν τὴν 10ην Ὀκτωβρίου καὶ αἱ ἑλληνικαὶ ἀρχαὶ ὑπήκουσαν. Ἡ Ἀντάντ ἀνεγνώρισε (13 Ὀκτωβρίου) τὴν κυβέρνησιν Λάμπρου.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ ὑπουργίου Λάμπρου ὑπὸ τῆς Ἀντάντ, (11 Ὀκτωβρίου), ὁ Γάλλος ναύαρχος (Φουρνέ) ἐπέδιδε νέαν νόταν διὰ τῆς ὁποίας ἐζήτει τὴν ἀπόλυσιν τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων, ἀηγόρευσε τὰς στρατιωτικὰς μεταφορὰς διὰ τῶν σιδηροδρόμων, ἤξισεν ἀπόλυτον ἔλεγχον ἐπὶ τοῦ λιμένος τοῦ Πειραιῶς καὶ ἀφοπλισμὸν τῶν τριῶν πολεμικῶν πλοίων τὰ ὁποία ἀφείχοντο

τοῦ ἐν τῇ Τραπεζῇ Τμήματος τῆς Ἀγροτικῆς Πίστεως. Ἡ ἐν τῷ Τμήματι τούτῳ δράσις τοῦ κ. Κορυζῆ ὑπῆρξεν ἰδιαίτερος ἐξαιρετικὴ καὶ μεγίστης εὐεργετικότητος διὰ τὸν Ἀγροτικὸν κόσμον. Ἡ ἀρχὴ τοῦ Συνεταιρισμοῦ εὗρεν ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ τὸν ἐνθουσιωδέστερον καὶ ἐνεργότερον παράγοντα αὐτῆς, εἰς αὐτὸν δὲ πρὸ πάντων ὀφείλεται ἡ ἐπέκτασις καὶ ἐπικράτησις ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα τοῦ σωτηρίου καθεστώτος τῶν Ἀγροτικῶν Συνεταιρισμῶν. Ἡ Ἑθνικὴ Τραπεζα ἀποδυναμνένη ἀποκλειστικῶς πλέον εἰς τραπεζικὰς, ἐμπορικὰς, βιομηχανικὰς καὶ παραγωγικὰς ἐργασίας, μετὰ τὴν δημιουργίαν τῆς «Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος», εὕρισκεν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ κ. Κορυζῆ πολυτιμώτατον ἀνώτερον παράγοντα ἐν τῇ νέᾳ ἐξελίξει αὐτῆς.

εἰς τὴν Ἑλλάδα. Καὶ ὅλα αὐτὰ, «διὰ νὰ προστατευθῶν τὰ νῶτα τοῦ συμμαχικοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ στρατοῦ».

Πῶς τώρα καθόρθωσαν νὰ καταστήσουν πιστευτὸν εἰς τὰς διαφόρους χώρας, ὅτι αἱ αὐθαρεσίαι αὗται ἦσαν ἀναγκαῖαι πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ ἑλληνικοῦ κινδύνου, αὐτὸ εἶνε ἀκατανόητον, ἢ μᾶλλον δύσκολον νὰ ἐννοήσῃ τις. Ἀκατανόητον ἀκόμη εἶνε πῶς κατέστη δυνατόν νὰ πιστεύουν οἱ διάφοροι λαοὶ ὅτι ὑφίστατο κίνδυνος ἐκ μέρους μιᾶς Ἑλλάδος, εἰς παρομοίαν εὐρισκομένης κατὰστασιν, ὡς ἐπίσης πῶς ἦτο δυνατόν νὰ συμβιβάζωνται αἱ τερατώδεις πληροφορίες περὶ τοῦ ἐκκεντρικοῦ στρατοῦ, μετὰ τὴν βεβαίωσιν ὅτι αὐτὸς ἀπέμενε εἰς τὰς Ἀθήνας τῆς Ἑλλάδος ἥτοι ἐπικίνδυνον διὰ τὸν Σαρράγγη; Ἀλλὰ τὸ καθεστὼς τοῦ πολέμου καὶ ἡ ψυχολογία τοῦ πολέμου ἐξηγοῦν παρόμοια φαινόμενα!

Ὅλα αὐτὰ ἦσαν διὰ τὴν κοινὴν καταστροφάν. Ἡ πραγματικὴ κατὰστασις, ἔστω καὶ μετὰ βραδύτητος, ἐγένετο ἀπὸ ὀρισμένους κύκλους.

Οἱ ἱπποὶ ἀξιωματικοί, συνάδελφοι τῶν Γάλλων καὶ τῶν Ἀγγλῶν εἰς τοὺς διαφόρους ἐλέγχους, ἐγνώριζον πόσον πάντοτε αἱ ἐπίσημοι διαβεβαιώσεις τῶν συμμάχων εὕρισκοντο εἰς ἀντίθεσιν μετὰ τὴν ἀλήθειαν.

Ὡς παράδειγμα θὰ ἀναφέρω τὰς ὑποφίας τὰς προκληθείσας ἐξ ἀφορμῆς μιᾶς συγκεντρώσεως τάχα ἑλληνικῶν στρατευμάτων εἰς Λάρισα. Μετὰ τοὺς ἀποστρατευθέντας σιδηροδρομικοὺς, τηλεγραφικοὺς καὶ λιμενικοὺς, τῇ γαλλικῇ εἰς, δὲν ἠδύνατο βέβαια νὰ φαντασθῇ κανεὶς ὅτι οἱ Ἕλληνες θὰ ἠδύνατο νὰ προβοῦν καὶ εἰς τὴν ἐλαχίστην κίνησιν στρατοῦ χωρὶς ἢ Ἀντάντ νὰ εἶνε ἐνήμερος, πρὶν ἀκόμη πραγματοποιηθῇ ἡ κίνησις. Ἐν τούτῳ αἱ ἐφημερίδες τοῦ Ὀκτωβρίου ἀνέφερον διαφόρους ὑπονοίας καὶ δῆθεν βενιζελι-

κὰς ἀποκαλύψεις περὶ συγκεντρώσεων στρατευμάτων εἰς τὴν Θεσσαλίαν, διὰ τῆς ὁποίας ἀπηλείτο ἡ στρατιὰ τοῦ Σαρράγγη, ἡ εὐρισκομένη εἰς ἑκατοντάδας τινὰς χιλιομέτρων ἀποστάσιν. Οἱ ἀξιωματικοὶ μὲς παρετήρησαν εἰς τὸν στρατιωτικὸν ἀκόλουθον τῆς γαλλικῆς πρεσβείας, τὸν στρατηγὸν Μπουσκιέ, ὅτι ἡ ἀπειλὴ ἐναντίον τῆς στρατιᾶς τῆς Ἀνατολῆς ἐκ μέρους τῶν ἐν Λαρίσῃ ἑλληνικῶν στρατευμάτων ἦτο γελοία! ὅτι διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς στρατὸς ἀπὸ Θεσσαλίας εἰς Μακεδονίαν δύο μόνον ὑπῆρχον στενὰ περάσματα, ἡ κοιλὰς τῶν Τεμπῶν καὶ ἡ στενωπὸς τῆς Πέτρας εἰς τὸν Ὀλύμπον, ἡ ὁποία μετὰ μόνον μυδραλλιοδόλου ἦτο δυνατόν νὰ προστατευθῇ ὅτι ἦτο ἀσκήριτος ὁ ἰσχυρισμὸς καὶ μόνον εἰς τοὺς ἀνιδεοὺς πιστευτὸς, ὅτι διὰ τῶν στενῶν αὐτῶν διερχόμενος ὁ εὐκτερὸς ἑλληνικὸς στρατός, θὰ ἠδύνατο νὰ προστάλῃ τὰς 400.000 ἀνδρῶν τοῦ στρατηγοῦ Σαρράγγη. Καὶ ὁ Γάλλος στρατηγὸς ἀπήντησεν ὅτι «πράγματι καὶ ὁ ἴδιος ὡς στρατιωτικὸς δὲν ἐπίστευεν εἰς παρόμοιον ἐνδεχόμενον. Ἀλλ' ὅτι ἐπεβάλλετο ἡ διαμαρτυρία διὰ τὰ μέτρα τὰ ὁποία ἤθελε νὰ ἐφαρμόστῃ. Καὶ αὐτὸς ὁ στρατηγὸς ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος σκεφθεὶς νὰ ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τὸν στρατὸν τοῦ Κωνσταντίνου, τὰ πυροβόλα τὰ ὁποία ὁ Σαρράγγης εἶχεν ἀνάγκην διὰ τὸν στρατὸν τοῦ Βενιζέλου! Ἐκτὸς αὐτοῦ, αὐτὸς πάλιν συνεζήτησε μετὰ τοῦ ναυάρχου Φουρνέ καὶ τῶν συμμάχων πρεσβευτῶν τὴν ἀπόλυσιν ὅλων τῶν κλάσεων πλην τῆς τελευταίας (1915). Ὁ στρατὸς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ περιορίζετο εἰς 20.000 ἀνδρῶν, ὅπως ἀνεπαρκῶς διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς δημοσίας τάξεως, διὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἐπρονόει ἢ Ἀντάντ, ἀποβιβάζουσα ἰδίᾳ τῆς στρατευμάτων. Ἐν ἄλλοις λόγοις θὰ ἐπραγματοποιεῖτο ἡ κατάληψις τῆς Ἑλλάδος.

Παρόμοιαι προτάσεις, τινὲς δὲ ἐτι μᾶλλον αὐθαίρετοι καὶ προσδολητικαί, ἐγένοντο εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ συνέβαλλον εἰς τὸν σχηματισμὸν ἐνὸς περιβάλλοντος πλήρους δυσχερειῶν καὶ ἐχθρικῶν. Πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἐπλήθυνον πικρίας τὴν ψυχὴν τοῦ Βασιλέως.

Ἀς σημειωθῇ κατὰ τὴν ἰδίαν ἐποχὴν ἡ Ρουμανία ἔδλεπε κρεμασμένην ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς τὴν ἀπειλὴν τῆς καταστροφῆς, τὴν ὁποίαν οἱ σύμμαχοι, ἀπηνῶς δεικνύμενοι εἰς τὰς Ἀθήνας δὲν ἐσχόπων ν' ἀποτινάξουν. Ἀς σημει-

ωθῇ ἀκόμη ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον ἐσημειοῦτο λυσσώδης ἐκστρατεία τοῦ ἀγγλικοῦ τυποῦ ἐναντίον τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου, ἐξ οὗ ἀπεδεικνύετο τὸ γεγονός ὅτι ἐλάχιστοι ἄγγλοι ἀνταποκριταὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ Ἀθῆναις ἦσαν στενὰ συνδεδεμένοι μετὰ τὸν Βενιζέλον καὶ εὕρισκον ἓνα κοινὸν περισσότερον ἀπαράσκευον καὶ ἐκ τούτου ἐνεπύρονον νὰ πιστεύσιν τὰς ὀλίγον ἀληθοφανεῖς πληροφορίες.

* * *

Τὴν 16ην Ὀκτωβρίου ὁ Κωνσταντίνος ἐπεθεώρησε τὰ πληρώματα τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου ἀποβιβασθέντα τῶν πλοίων. Ἡ τελετὴ ἐγένετο μετὰ τῆς μεγαλυτέρας ἐπιστημότητος. Ὁ Κωνσταντίνος ἐξεφώνησεν ἓνα λόγον συνταχθέντα ὑπὸ τοῦ ἰδίου, διὰ τοῦ ὁποίου ἠὺχαρίσει τοὺς ναύτας διὰ τὰς ὑπηρεσίας των, ἐξῆρε τὸ πνεῦμα τῆς πειθαρχίας ὑπὸ τοῦ ὁποίου ἐνεφύοντο καὶ ἠύχετο ὥπως ἡ ἑλληνικὴ σημαία κυματίζῃ τὸ ταχύτερον ἐπὶ τῶν πλοίων τῆς πτρίδος.

Τὸ πλῆθος ἐπευφάνησε μετὰ ἀφάνταστον ἐνθουσιασμόν, ὥπως ὅμως εἶχαν προσυνηνεγηθῇ, ἐκρατήθη ἀπόλυτος τάξις διὰ ν' ἀποφευχθῶν αἱ διαμαρτυρίαι τῶν Γάλλων. Ἡκούσθησαν φρενιτώδεις κραυγαί: «Ζήτω ὁ Κουμπάρος», ὥπως ἐσυνείθισαν νὰ καλοῦν οἱ στρατιῶται καὶ ὁ λαὸς τὸν Βασιλέα των. Μερικαὶ ἀπομεμονωμένα κραυγαὶ κατὰ τῆς Γαλλίας, κατεπνίγησαν ὑπὸ τοῦ πλήθους, τὸ ὅστις ὑποπτεύετο ὅτι μετὰ τῶν διαδηλωτῶν θὰ ἦσαν ἀσφαλῶς καὶ πράκτορες ἐρεθίζοντες ἐπιτήδες τὰ πλῆθη.

Ἐνας γάλλος ἀξιωματικὸς ὑπεστήριξεν, ὅτι τὰ δείγματα αὐτὰ τῆς πειθαρχίας, διδόμενα ἀπὸ ἓνα λαὸν ἐκ φύσεως ἀπειθαρχόν, ἦσαν πολὺ σημαντικὰ καὶ ἐφανέρωναν τὴν γερμανικὴν ἐπιρροήν. Τὸ γεγονός ὅτι κανεὶς ἐκ τῶν ναυτῶν δὲν ἐδέχθη νάμπαρτ εἰς Θεσσαλονίκην, δὲν συνεβίβαστο καθόλου μετὰ τὸς βενιζελικούς φαναρισμούς καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ χρησιμεύσῃ ὡς παράδειγμα. Ὅσον διὰ τὴν τάξιν καὶ τὴν ἡσυχίαν τῆς διαδηλώσεως, τόσον ὀλίγον πρὸς ἐλπίοντο ὥστε εἶχαν διατεθῇ τμήματα γάλλων ναυτῶν διὰ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν τάξιν εἰς τὰς Ἀθήνας. Καὶ μολονότι ἡ τάξις δὲν διαταράχθη καθόλου, οἱ ναῦται ἀπεβιβάσθησαν ἐν τούτοις εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ κατὰ τὴν πέμπτην ἀπογευματινὴν εὕρισκοντο εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἦσαν 300 Γάλλοι μετὰ δύο μυδραλλιοδόλους ὅτινες, μεταφερθέντες διὰ τοῦ ἡλεκτρι-

κοῦ σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν—Πειραιῶς, κατήλθον εἰς τὴν πλατείαν τῆς Ὀμονοίας καὶ ἐστρατοπέδευσαν παρὰ τὸ ἐκεῖ πλησίον εὐρίσκόμενον Δημοτικὸν Θέατρον.

Τότε, περίε αὐτῶν ἐ σχηματίσθησαν διάφοροι ὄμιλοι, οἱ ἀποτελοῦντες τοὺς ὁποίους ἤρχισαν νὰ καταφέρωνται ἐναντίον τῶν μέφων. Ἐναγκάσθη τότε νὰ ἐπέμβῃ ἡ ἐλληνικὴ ἀστυνομία καὶ ὁ ἐλληνικὸς στρατὸς διὰ νὰ προστατεύσῃ τοὺς γάλλους ναύτας. Κατὰ τὰς ἀκολουθοῦσας ἡμέρας, περιπολῶντες γάλλων ναυτῶν περιήρχοντο τὴν πόλιν διὰ τὴν «διετήρησιν τῆς τάξεως», προηγουμένως ὅμως καὶ ἠκολούθουν αὐτοὺς Ἕλληνες χωροφύλακες καὶ στρατιῶται οἵτινες ἐπροσπάθειον τοὺς... προστάτας τῆς τάξεως εἰς τὴν ἀπολύτως ἡσυχον ἐκείνην πόλιν!

Οὕτω τὰ πράγματα ἔφθασαν μέχρι τοῦ γελοίου.

Ἐάν ὑπὸ τὰς περιστάσεις αὐτὰς δὲν ἐξεδηλώθησαν πραγματικαὶ στάσεις καὶ ἂν οἱ 300 Γάλλοι ναῦται—ἡ στάσις τῶν ὁποίων ἦτο πολλὰκις καὶ προκλητικὴ—δὲν ἦνοχλήθησαν ποτέ, καίτοι ἐγκατεσπαρμένοι εἰς μίαν πόλιν 300.000 κατοίκων, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸν φιλερηνικὸν χαρακτῆρα τῶν Ἑλλήνων, εἰς τὴν ψυχολογικὴν τῶν κατὰστασιν τῆς σπιρμῆς ἐκείνης, καὶ πρὸ παντὸς εἰς τὰς ἀλλοπαλλήλους νοθεσίας τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν Γουβερνικῶν, ὅπως ἀποφευχθῇ καθεῖς ἐπεισόδιον, ἐκ τοῦ ὁποίου ἠδύναντο νὰ προκύψουν νέαι ταπεινώσεις.

Ἡ μόνη ἐκδηλωθεῖσα διαμαρτυρία, ὑπῆρξεν ἡ διαμαρτυρία μερικῶν ἐκατοντάδων σιωπηλῶν πολιτῶν, οἵτινες μετέβησαν εἰς τὴν ἀμερικανικὴν πρεσβεΐαν, ὅπως ζητήσουν προστασίαν κατὰ πῶν Προστατῶν Δυνάμεων.

Μετ' ὀλίγας, οἱ Γάλλοι ναῦται μετεφέρθησαν ἀπὸ τὸ Δημοτικὸν Θέατρον εἰς τὸ Ζάππειον, μίαν τοποθεσίαν ὀλιγώτερον κεντρικὴν, ὅπου, προστατευόμενοι ἀπὸ ἐλληνικὰς περιπόλους, ἀπελάμβανον τὴν θέαν τῆς κλασσικῆς Ἀκροπόλεως.

Εἰς τὸ προσεχές

—Αἱ πιέσεις τῶν συμμάχων ἐξακολουθοῦν.— Ὁ ρόλος τοῦ Γάλλου πρεσβευτοῦ Ἀθηνῶν.
—Πρὸς τὰ Νοεμβριανά.

ΠΕΝΘΗ

ΧΡ. ΧΡΗΣΤΟΥΛΑΚΗΣ

Ἐξόχως εὐγενὴς καὶ ἰδιοφυὴς προσωπικότης, ἀγνότατος καὶ ἐνθουσιώδης ἀγωνιστὴς ἐν παῖς τάξεσι τοῦ Ἀντιβενιζελικοῦ κόσμου ὁ Κρῆς δικηγόρος καὶ συγγραφεὺς Χρήστος Χριστουλάκης, ἐξέλιπεν ἐξαίφνης, συνεισάγων ἑαυτὸν κεραυνόβολου νόσου, ἐν πλήρει ἀκμῇ τῆς ἡλικίας του. Διάνοια ἐκλεκτὴ, μόρφωσις ἀνωτέρα καὶ πλουσία, ἦθος ἀγαστότατον, συναίσθημα ἰσχυρὸν καὶ πιστόν, ἀγνότατος καὶ πεφωτισμένος πατριωτισμὸς ἐχαρακτήριζον τὸν ἀείμνηστον ἄνδρα. Ὑπῆρξεν ἐπίλεκτος καὶ στενὸς συνεργάτης τοῦ Ἰωάννου Δραγοῦμη ὅτε δὲ πᾶσα ἠθικὴ καὶ πολιτικὴ ἀρχὴ ἐν Ἑλλάδι ἤρχισε νὰ καταλύεται ὑπὸ τοῦ κατ' εὐφημισμὸν ὀνομασθέντος Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων Βενιζελικοῦ συγκρατήματος καὶ ἤρχισε νὰ δημιουργηθῇ παρ' αὐτοῦ ἡ ἐθνικὴ διὰστάσις καὶ ὁ ἐθνικὸς καταποντισμὸς, ὡρθώθη καὶ αὐτὸς ἀμείλικτος καὶ ἀκαμπτος ἐναντίον αὐτοῦ, προκαλέσας διὰ τοῦτο σφοδρὸν διωγμὸν ἐναντίον του.

Ἡ περὶ τοῦ κ. Ἑλ. Βενιζέλου πρὸ ἐτῶν ἐκδοθεῖσα μελέτη του, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ Βενιζέλος—Ψυχολογικὴ καὶ πολιτικὴ κριτικὴ», ἥτις ἐγένετο ἀληθὺς ἀνάρπакτος καὶ ἦν ἐδημοσίευσεν ἐσχάτως ἐν συνεχείᾳ ἡ «Νέα Ἑποχὴ» εἶνε ἡ τελειότερα καὶ ἡ ὀξύτερα ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἀνάλυσις τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἄλλοτε Ἀρχηγοῦ τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων, κριτικώτατον καὶ ἀντικειμενικώτατον ἔργον. Ὁ ἀπελθὼν ἐξ ἡμῶν Χριστουλάκης διετέλεσε καὶ Διευθυντὴς τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τοῦ ἀειμνήστου Δημητρίου Γούναρη παρὰ τοῦ ὁποίου θαυμάσια εἰμῶτο. Ἡ «Νέα Ἑποχὴ» πενθεῖ θαρρῶς ἐπὶ τῷ ἄνθρωπῳ ἀπολείπει τοιοῦτον ἄνδρα, ὅστις ὑπῆρξε καὶ ἐπίλεκτος φίλος αὐτῆς, καὶ συνεργάτης.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἐξεδόθη ἡ «Ἐφημερὶς τῶν Φοιτητῶν», ὅργανον τῆς ἐθνικῆς καὶ ἀντικομμουνιστικῆς ἐδαιολογίας, συντασσόμενης παρὰ ἐπιτροπῆς φοιτητῶν, μετ' ὅλην ἐκλεκτὴν.

ΗΜΕΡΑΙ ΔΟΞΗΣ ΚΑΙ ΘΡΙΑΜΒΩΝ

Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ

ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΤΟΥ 1912

ΑΠΟ ΙΩΑΝΝΟΥ ΛΕΝ

(ἀνταπκριτοῦ τῆς «Ἰλουστρασιόν»)

(3)

Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τὴν ὁδὸν αὐτὴν ἀπὸ Σαρανταπόρου εἰς Σέρβια τὴν διενύσαμεν μετὰ πάροδον ἀρκετῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς μάχης. Ἐν τούτοις τὸ θέαμα ποὺ προσέπεσεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μας εἶνε κατὰ ἀπίστευτον, ἀπερίγραπτον, θέαμα ἥττης φοβερᾶς, ἀποσυνθέσεως. Καὶ ὅμως ἐπερασεν ἡδὴ ἀπ' ἐδῶ ὅλος ὁ ἐλληνικὸς στρατός. Μεμονωμένα άτομα, μεταγωγικά, χωρικοὶ περνοῦν κάθε ἡμέραν, καὶ ὅλοι αὐτοὶ δὲν παραλείπουν νὰ παίρνουν μερίδιον λαφύρων ἀπὸ ὅ,τι μένει. Καὶ ἐν τούτοις τὸ ἔδαφος εἶνε ἀκόμη σπαρμένον ἀπὸ καραβόπανα σκευῶν, φορέματα, στρατιωτικὰς ἐνδυμασίας, πανταλόνια, στολὰς, ἐσώβρακα, ὑποκάμισα, ὑποδήματα, γυλιούς, φυσίγγιοθήκας κ.λπ., τὸν πολὺ δὲ ὥστε ἐπὶ πολλὰ χιλιόμετρα βαδίζετε πατῶν ἐπάνω εἰς τοιαῦτα ἀντικείμενα λασπωμένα καὶ ὄχι ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τῆς ὁδοῦ.

Εἰς τὰ ἄκρα τῆς ὁδοῦ λαμπροὶ ταξιδιωτικοὶ σάκκοι ἀμερικανικοὶ ἀξιοματικῶν, φέροντες ἀκόμη τὰς ἐτικέτας μεγάλων ξενοδοχείων, τοῦ Λονδίνου, τῶν Παρισίων ἢ τοῦ Βερολίνου, ὅπου αἱ διαταγαὶ τῆς κινητοποιήσεως εὗρον τοὺς ἰδιοκτῆτας αὐτῶν φύλλα χάρτου, ἀρτοὺς λόγων ἢ συνταγμάτων, κάλυκες φυσίγγων, βλητοφόρα ἀνοικτά, μετὰ τὰ βλήματα καὶ τὰ γῆς, μέσα εἰς τὰς ἀχυρίνας θήκας των.

Πηγαίνομεν περὶ πάντοτε, διότι ὁ ἀμύλητος μας, περίφοβος, δὲν θέλει νὰ προχωρήσῃ καὶ μένει πολὺ μακρὰν ὀπισθὲν μας. Ἐρῆση καὶ μένει πολὺ μακρὰν ὀπισθὲν μας. Ὁ ἀναστρατιωτικὸν αὐτοκίνητον διέρχεται. Ὁ ἀξιοματικὸς τοῦ ναυτικοῦ ποὺ εὕρεται μαζί μας παρακαλεῖ τὸν ὁδηγὸν νὰ τὸν πάρῃ διὰ νὰ ἡμπορέσῃ νὰ ἰδῇ τὸν Βασιλέα ὅσῳ τὸ δυνατὸν ταχύτερα. Μᾶς ἀφίνει λοιπόν.

Βαδίζομεν τότε οἱ δύο μας μόνοι καὶ οἱ πόδες μας δὲν ἐγγίζονται τὴν γῆν, διότι πατοῦμεν πάντοτε ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων ποὺ ἐπέταξαν οἱ Τούρκοι.

Τι θριαμβευτικὴ ἀληθὺς πορεία θὰ ἦτον αὕτη διὰ τοὺς νικητὰς, ἡ διάβασις τῶν ἀπὸ ἐδῶ, διὰ μέσου τῶν σκευῶν τῶν Τούρκων ἀξιοματικῶν, ὅπου εὕρισκτε τις γούνας, τερστίας προμηθείας ἀπὸ ροδοζάχαριν, μυρωδικὰ, πούδρας καὶ ψιμύθια, δεσμίδας παιγνιοχάρτων, ζατρίκια, χάρτας, στρατιωτικὰς διόπτρας, ξίφη κλπ.—διὰ μέσου ἐκατοντάδων στρατιωτικῶν στολῶν εἰς καλὴν κατὰστασιν, μανδύων φοδραρισμένων μετὰ ἀρναιίδας, ὅπλων καὶ δὲν ἤξεύρω τί ἄλλο ἀκόμη.

Τί θριαμβευτικὴ πορεία ἡ παρέλασις αὕτη ἐμπρὸς ἀπὸ 24 πυροβόλα ταπεινωμένα, ἐγκαταλειμμένα μετὰ τὰ βλητοφόρα τῶν ἐν εἰδει τιμητικῆς φρουρᾶς παρατεταγμένης ἐκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ.

Καὶ δὲν ὀνειρευόμεθα. Διερχόμεθα τὸ Δεμῖρ Καπού, τὸ στενὸν τῆς Πόρτας. Ἀλλ' ἡ νύξ ἐπῆλθε φρικτῶς σκοτεινὴ. Μαντεύομεν μόλις πλέον τὴν ωραιότητα τοῦ τοπίου, διότι γνωρίζομεν ὅτι ἀριστερά μας εὕρεται ἡ πεδιάς, ἡ μεγαλοπρεπὴς, ὅπως μᾶς εἶπον, πεδιάς τοῦ Ἀλιάκμονος. Ἀπέναντί μας φωταύγειαι. Οἰκίαι τινὲς καίονται εἰς τὰ Σέρβια.

Ἀριστερά μας τὰ πυρὰ ἐνὸς καταυλισμοῦ. Ἐπειτα ἀρχίζουν τὰ σπίτια. Εἶνε ἡ πόλις.

Ἀκολουθοῦμεν ἐνὰ λοχίαν ποὺ μᾶς ἔστειλεν ἡ θεία πρόνοια. Μᾶς ὁδηγεῖ εἰς τὸ τουρκικὸν κονάκι, ὅπου μένει μετὰ ἀρκετοὺς ἄλλους συναδέλφους του. Ἐκεῖ νέαι παρουσιάσεις. Εἶνε δέκα νέαι καλλίστων οἰκογενειῶν, φθάσαντες ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ὅταν τὰ συντάγματα των εἶχον ἀναχωρήσει ἡδὴ διὰ τὰ σύνορα. Τοὺς εἶχον κατ' ἀρχὰς προορίσει πρὸς ὁδηγίαν τῶν ἐθελοντῶν ἐν Ἀθήναις. Ἀλλ' ἡ θέλον νὰ πολεμήσουν καὶ ὄχι νὰ μένουν ὀπίσω. Ἐξήτησαν λοιπὸν ν' ἀναχωρήσουν καὶ πρὸς τοῦτο προσέφυγον εἰς τὴν μεσολάβησιν ἰσχυρῶν συγγενῶν ἢ φίλων. Καὶ τώρα πηγαίνουν ὅλοι νὰ εὗρουν τὰς στρατιωτικὰς μονάδας εἰς τὰς ὁποίας ἀνήκουν. Ἴσως θὰ ἡμ-

πυρρόσμεν νά χάμωμεν τὸν δρόμον μαζί.

Ἐρχονται ἀξιωματικοί, μᾶς ἐρωτοῦν γαλι-
λιστὴ μήπως ἔχωμεν ἀνάγκη ἀπὸ τίποτε,
δὲν ἤξεύρουν τί νά μᾶς κάμουν διὰ νά μᾶς
φανοῦν εὐάρεστοι καὶ θέλουν μὲ κάθε τρόπον
νά μᾶς προσφέρουν μίαν οἰανδήποτε ὑπηρε-
σίαν. Ἐνας ἐξ αὐτῶν εἶχεν εἰσέλθει πρῶτος
εἰς τὰ Σέρβια, καὶ μᾶς διηγεῖται μὲ δάκρυα
εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τὸ φοβερὸν θέαμα.

Ἡ σφαγὴ τῶν Ἑλλήνων τῶν Σερβίων
Ὅταν αἱ τουρκικαὶ ἀρχαὶ τῶν Σερβίων ἔ-
μαθον ὅτι ἡ Ἐλασσὼν εἶχε καταληφθῇ ὑπὸ τῶν
Ἑλλήνων, ἔστειλαν χωροφύλακας νά προα-
καλέσουν μερικοὺς ἀπὸ τοὺς ἐξέχοντας χρι-
στιανοὺς, ἀνδρας καὶ γυναῖκας, καὶ πέντε ἱ-
ερεῖς νά μεταβῶν εἰς τὸ κονάκι. Τοῦτο δὲ
διὰ νά καταστήσουν δῆθεν γνωστὰ εἰς ὅλους
μαζί τὰ μέτρα ποὺ ἐπρόκειτο νά ληφθοῦν.

Τοιοῦτοτρόπως ἐνεκήρυκτα ἀνδρες, γυναῖ-
κες καὶ ἱερεῖς συνήχθησαν εἰς τὴν μεγάλην
αἰθούσαν τοῦ διοικητηρίου, ὅπου ἐκλειδώθησαν
μόλις εἰσῆλθον.

Ἦσαν αἰχμάλωτοι. Εἶνε δὲ εὐκόλῳ νά
φαντασθῇ τις τὴν φοβεράν ἀγωνίαν των, δι-
ότι ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς δὲν εἶχον καμ-
μίαν ἀμφιβολίαν περὶ τῆς τύχης ποὺ τοὺς ἀν-
έμενε...

Ὅταν οἱ πρῶτοι φυγάδες τοῦ Σαραντάπορου
ἐφθάσαν εἰς τὴν πόλιν, τρέχοντες ὡς παρά-
φρονες, παρέδωκαν εἰς τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν
τοὺς ἐνεκήρυκτα κρατούμενους διὰ νά ἐκπύ-
σῃ ἐπὶ Ἑλλήνων ἡ ὀργή των διὰ τὸν τρόπον
ποὺ εἶχον ὑποστῇ.

Οἱ δυστυχεῖς αὗτοι ἐτύρθησαν ἕνας-ἕνας
ἐξω τῆς φυλακῆς καὶ ὑπεβλήθησαν εἰς ἐα-
σανιστήρια ἀφαντάθου ὀμότητος. Αἱ γυναῖκες
ἐβιάσθησαν, ἔπειτα δὲ ἀπεκεφαλίσθησαν ὅλοι...

Τὰ ἀκρωτηριασμένα πτώματα ἐρρίφθησαν
ἐδῶ κ' ἐκεῖ ὅπως ἔτυχε, αἱ δὲ αἱμοσταγεῖς
κεφαλαί, φρικτῶς μορφάζουσαι, μὲ τὰ χρα-
κηριστικὰ συνεσπασμένα ὑπὸ τῆς ὀδύνης, ἐ-
ποποθετήθησαν κατὰ γῆς, ὡς παράταξις φρί-
κης, ἐκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ ἀπὸ τῆς ὁποίας ὁ
ἐλληνικὸς στρατὸς ἐμελλε νά εἰσέλθῃ εἰς τὴν
πόλιν, διὰ νά εὐχρηθοῦν τὸ «καλῶς ὤρισται»
εἰς τοὺς νικητὰς ἀδελφούς των.

Ὅταν τὰ ἐλληνικὰ στρατεύματα, ἀγαλλι-
ῶντα διὰ τὴν νίκην των, εἰσῆλθον εἰς τὰ
Σέρβια καὶ εἶδον τὸ ἀπαίσιον θέαμα, μία ἀν-
έκφρατος κραυγὴ φρίκης ἐξῆλθεν ἀπὸ τὰ

στήθη ὄλων. Τίποτε δὲν ἤμποροῦσε νά συγκα-
τήσῃ τοὺς ἀνδρας. Καὶ ὀλίγας στιγμὰς κα-
τόπιν αἱ περισσότεραι ἀπὸ τὰς τουρκικὰς οἰ-
κίας τῆς πόλεως εἶχον παραδοθῇ εἰς τὰς
φλόγας.

Τὴν ἐπομένην ὁ Διάδοχος διέταξε τὴν ἐ-
πίσημον κήδευσιν τῶν μαρτύρων αὐτῶν. Κατὰ
τὴν κηδεῖαν δὲ αὐτὴν ὁ Στρατηλάτης πρί-
κηψ ἔκλαυσε ἐν βαθύτῃ συγκινήσει.

ΣΕΡΒΙΑ

Σέρβια, Τετάρτη 17)30 Ὀκτωβρίου 1912
2 μετὰ τὸ μεσονύκτιον. Ἐγερσις ἐντελῶς
στρατιωτικῇ.

—Ἐμπρός! σηκωθῆτε σεῖς αὐτοῦ μέτα.

Κατ' ἀρχὰς δὲν δίδεται ἀπάντησις. Ἀλλ'
ἔπειτα ἐγείρομεθα καὶ προτομαζόμεθα.

3 μετὰ τὸ μεσονύκτιον: ἀναχώρησις μέτα
εἰς ὀχήματα ποὺ πηγαίνουν εἰς Κοζάνην πρὸς
προμήθειαν τροφίμων.

Σελινόφως λαμπρότατον. Διερχόμεθα τὸν
Ἀλιάκμονα ἐπὶ ὠραιστάτης σιδηρᾶς γεφύρας
φρουρουμένης.

Πῶς καὶ διατὶ οἱ Τούρκοι δὲν τὴν ἀντι-
ναξαν κατὰ τὴν ὑποχώρησίν των; Ἀναμφι-
βόλως διότι ἐφοβήθησαν ἀπὸ τὴν ταξικρατίαν
τοῦ ἱππικοῦ ἡ ὁποία ἐπήρχετο ἐν τροχασμῷ
καὶ ἠπεῖλει νά τοὺς συλλάβῃ.

Ἡ καταστροφὴ τῆς γεφύρας αὐτῆς, ἀρτίως
περατωθείσης ὑπὸ τῶν Γάλλων ἐπιτετραμμέ-
νων τὴν κατασκευὴν τῶν ὁδῶν τῆς ὁθωμα-
νικῆς αὐτοκρατορίας, οἱ ὅποιοι μάλιστα δὲν
τὴν εἶχον ἀκόμη παραδώσει εἰς τὴν κυβέρ-
νησιν, θὰ ἐπεβράδυνε τὴν προέλασιν τοῦ ἐλ-
ληνικοῦ στρατοῦ κατὰ δύο τοὐλάχιστον ἡμέ-
ρας. Ὁ ποταμὸς εἰς τὸ μέρος αὐτὸ εἶνε τῶ-
ντι πολὺ πλατὺς, πλατυσμένος ἀπὸ τὸ ἕνα
μέρος μὲ ἔλη καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο ἀπὸ κρημνώ-
δη ὄχθη. Θὰ ἦτο λοιπὸν πολὺ δύσκολον νά
γείνῃ εἰς τὸ μέρος αὐτὸ ταχέως γέφυρα.

Ἡ νύξ ἦτο πολὺ ψυχρά. Διὰ νά ζεσταθῶ-
μεν καταβαίνομεν ἀπὸ τὰ ὀχήματα καὶ προ-
χωροῦμεν πεζῇ, ἐπὶ κεφαλῇ τῆς ἐφοδιοπο-
μῆς, μὲ τὰ ρεδόλβερ ἔτομα. Διότι ἡ ὁδὸς
εἶνε ἐπικίνδυνος. Χθὲς ἀκόμη δύο τραυματίαι,
οἱ ὅποιοι μετεφέροντο ἀπὸ Κοζάνης μέσα εἰς
ἕνα ὄχημα, ἐφονεύθησαν ἀπὸ μίαν τουρκικὴν
συμμορίαν. Ἀλλ' οὔτε τὸ σκεπτόμεθα κἂν αὐ-
τό. Ἡ πολεμικὴ ἀτμόσφαιρα, μέσα εἰς τὴν
ὁποίαν ζῶμεν ἀπὸ τὴν ἡμέραν ποὺ ἐφθάσαμεν
εἰς Λάρισσαν, μᾶς ἔκαμε νά μὴ σκεπτόμεθα

ὅπως πρίν.

Ἡ ὁδὸς διέρχεται διὰ μέσου ὠραίων ἀ-
γρῶν γεμάτων ἀπὸ ἰώδη ἀνθή μὲ εὐρεῖς κά-
λυκας καὶ βραχὺ στέλεχος, τὰ ὁποῖα χρησι-
μεοῦν, φαίνεται, πρὸς κατασκευὴν βαφῆς.
Γυναῖκες, νεάνιδες καὶ κορασίδες εὐρίσκονται
ἡδὴ καθ' ὁδόν, μεταβαίνουσαι εἰς τοὺς ἀγροὺς
αὐτοὺς πρὸς συλλογὴν ἀνθέων. Ὅταν βλέπουν
δὲ τὴν σύζυγόν μου μεταξὺ τῶν στρατιωτῶν,
τὰ πρόσωπά των ἱλαρύνονται μὲ ἐνα ἀγαθὸν
μεῖδισμα.

—Χριστὸς ἀνέστη! Χριστὸς ἀνέστη! τῆς
φωνάζουν, ὅπως τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα, διότι
κάθε ἡμέρα ποὺ περνᾷ ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἀπε-
λευθέρωσίν των εἶνε δι' αὐτὰς ἡμέρα ζωη-
ρᾶς ἀγαλλιάσεως, ἐξ ἰσου ὠραία ὅπως καὶ ἡ
ἡμέρα τοῦ Πάσχα.

Χριστὸς ἀνέστη! Πρόκειται ἀληθῶς περὶ
ἀναστάσεως ὄλων τῶν δυστυχῶν αὐτῶν πλη-
θυσμῶν, τῶν τόσῳ φρικτῶς καταδυναστευθέν-
των ἐπὶ πέντε αἰῶνας. Εἶνε ὡσάν νά ἔλεγον
«Χαῖρε σὺ ἡ πρώτη ἐλευθερά γυναῖκα ποὺ ἔρ-
χεται νά μᾶς ἰδῇς ἐλευθέρους ἐπίσης ἐπὶ τέ-
λους».

Αἰσθάνεσθαι τις ἑαυτὸν εὐρισκόμενον ἐντε-
λῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα, βλέπων καὶ ἀκούων τὰς
καλονάρδους αὐτὰς γυναῖκας ποὺ εὐχονται κα-
τόπιν τὸ «καλῶς ὤρισται» εἰς τοὺς στρατιώ-
τας, τοὺς ὁποίους παρατηροῦν μὲ βλέμμα τρυ-
φερὸν καὶ τοὺς ὁποίους θαυμάζουν ὡσάν μητέ-
ρες ποὺ ἐπανεύρουν προσφιλεῖ υἱὸν ἔπειτα ἀπὸ
μακρὰ ἔτη χωρισμοῦ.

ΚΟΖΑΝΗ

Κοζάνη! Μία ὠραία πόλις, τῆς ὁποίας
ἡ θέα εἶνε πολὺ χαριτωμένη καὶ εἰς τὴν ὁποί-
αν κανεῖς δὲν ὑφώνεται μινάρές. Διότι ἐδῶ
μόνον Ἑλληγες κατοικοῦν.

Εἰς ὅλα τὰ παράθυρα σημαῖαι ἐλληνικαί.
Ἀνωθεν δὲ τῶν ὁδῶν λωρίδες, γιρλάνδαι κυ-
ανά καὶ ἄσπραι, μεγάλα ἐπιγραφαί: «Ζήτω
ὁ στρατὸς μας! Ζήτω ὁ Διάδοχος μας Κων-
σταντῖνος! Ζήτω ὁ βασιλεὺς μας Γεώργιος
κλπ.

Ἡ πόλις πανηγυρίζει. Ποία διαφορὰ θέας
ἀπὸ τὴν Ἐλασσῶνα καὶ τὰ Σέρβια! Ἐδῶ οὐ
τε πυρκαϊαὶ οὔτε ἔχνη καταστροφῆς. Λόγος
τούτου εἶνε ὅτι τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ εἰς
τοῦτο εἶνε ὅτι τὸ μεγαλύτερον πορτικὸν στρα-
τὸ Σαραντάπορον ἡττηθέντος τουρκικοῦ στρα-
τοῦ ὑπεχώρησεν ἐν ἀταξίᾳ ἀπὸ Σερβίων κατ'
εὐθείαν εἰς Βέρροιν. Μόνον μερικὰ τάγματα

διῆλθον ἐκ Κοζάνης, τὴν ὁποίαν ἔσπευσαν νά
ἐγκαταλείψουν ἀμέσως διὰ νά μὴ συλλφθοῦν
ὑπὸ τοῦ ἐλληνικοῦ ἱππικοῦ τὸ ὅποιον ἤρχετο νά
καταλάβῃ τὴν πόλιν.

Χριστὸς ἀνέστη! εἶνε πάντοτε ἡ φράσις μὲ
τὴν ὁποίαν χαιρετῶνται ὅλοι. Καὶ τὴν φράσιν
αὐτὴν τὴν ἐπαναλαμβάνουν εἰς κάθε στιγμὴν,
ὡσάν νά πρόκειται νά βεβαιωθοῦν περὶ τῆς
ἀληθείας τῆς.

Μόλις ἐφθάσαμε, περικυκλούμεθα. Αἱ γυναῖ-
κες φιλοῦν τὰς χεῖρας τῆς συζύγου μου.

—Εὐχαριστοῦμεν, ὦ! εὐχαριστοῦμεν, μᾶς
λέγουν μὲ τὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, ὅ-
πως τὸ λέγουν καὶ εἰς ὅλους τοὺς στρατιώτας:
μᾶς ἐφέρατε τὴν Ἐλευθερίαν, Εἰμάστε ὅλοι
ἐλεύθεροι τώρα, δὲν εἶνε ψέμματα. Θεέ μου, τί
δνείρο! καὶ σπαιροκοποῦνται. Εἶδαμε καὶ τὸ
Βασίλειον, ξέρετε. Καὶ ὁ Βασιλεὺς μας ὁ Γε-
ώργιος εἶνε ἐδῶ τώρα. Θὰ τοῦ χτίσωμεν ἕνα
παλάτι γιὰ νά μείνῃ πολὺ μαζί μας, ἡ νά μπο-
ρῇ νά ἔρχεται συχνά νά μᾶς βλέπῃ.

Καὶ ἀκολουθοῦν σχέδια ἐπὶ σχεδίων.

Μὲ τοὺς στρατιώτας ποὺ μᾶς συνόδευαν
πηγαίνομεν νά πάρωμεν κατὶ εἰς τὸ «Μέγα
Καφενεῖον» τῆς Ἐλευθερίας, τοῦ ὁποίου ἡ
ἐπιγραφή εἶνε πολὺ πρόσφατος.

Ἐδῶ ἡμπορεῖ κανεῖς νά μάθῃ τίποτε νέα,
ν' ἀναγνώσῃ μάλιστα καὶ ἐφημερίδας, κομιζό-
μεναι ἀμφότεραι ἀπὸ τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινή-
των ποὺ ἔρχονται ἀπὸ τὴν Λάρισσαν. Κάποιος
ἀναγινώσκει εἰς μίαν μικρὰν τράπεζαν, γύρω
εἰς τὴν ὁποίαν συναζονται ἐν τέλει ὅλοι.

—Ἀκούστε ὅλοι, λέγει, πῶς αἱ τουρκικαὶ
ἐφημερίδες ἀναγγέλλουν τὰ ἀνδραγαθήματά
μας:

«Τηλεγράφημα ἐκ Σερβίων τῆς 9)22 Ὀκ-
τωβρίου: Αἱ ἐκ τῶν ἐλληνικῶν συνόρων εἰ-
δήσεις εἶνε ἐνθαρυντικαί. Ἀναμένονται ἐπιτυ-
χίαι».

Αὐτὸ δὲν εἶνε καὶ πολὺ σπουδαῖον, ἐξ
αὐτοῦ δὲ ἀναγινώσκων. Νά ἄλλο σπουδαῖο-
τερον:

«Θεσσαλονίκη, 9)22 Ὀκτωβρίου: Τὸ ἐλ-
ληνικὸν ἱππικὸν, βαῖνον πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἐ-
λασσῶνος ἠναγκάσθη νά παραδοθῇ, αἰχμάλω-
τισθὲν ὑπὸ τοῦ στρατοῦ μας. —Εὐχέ! τοῦ
τουρκικοῦ στρατοῦ!... —«Οἱ ἱπποὶ τοῦ αἰχ-
μαλωτισθέντος ἐλληνικοῦ ἱππικοῦ ἐχρησιμο-
ποιήθησαν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πυροβολικοῦ
μας». —Ἀ! τώρα καταλαβαίνα γιὰτὶ οἱ φί-
λοι».

λοι μας άφησαν 24 πεδινά πυρόβολα εις τὸ Σαραντάτορον. Τὸ ἔκαμαν, διότι ἐπερίμεναν πάντοτε τὰ ἄλογά μας διὰ νὰ τὰ μεταφέρουν.

Ὅλον τὸ καφεῖον φαιδρύνεται τώρα.

«Εκ Κοζάνης, 9)22, Οκτωμβρίου πρὸς τὴν Ἰκθάμ: Σφοδρὰ μάχη συνήφθη μεταξὺ Δεσκάτης καὶ Ἑλασσῶνος, ἐντὸς τοῦ ἑλληνικοῦ ἐδάφους». — Μπά! αἱ τουρκικαὶ ἐφημερίδες θέλουν χωρὶς ἄλλο νὰ κάμουν τοὺς πληθυσμοὺς τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας νὰ πιστεύουν ὅτι τὰ ἐδάφη ἐπὶ τῶν ὁποίων νικῶμεν τὸν στρατὸν τοὺς εἶνε ἑλληνικά καὶ ὅτι αὐτοὶ εἶνε ποὺ εἰσήλασαν εἰς αὐτά. Ὁραϊστάτα! Ἔτσι ἡ ὁθμανικὴ κυβέρνησις θὰ ἡμπορῇ νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι δὲν χάνει οὔτε σπιθαμὴν ἀπὸ τὸ ἐδάφός της, ὅταν θὰ ἔλθῃ ἡ ὥρα νὰ κανονισθῶν οἱ λογαριασμοί. Ἡ ἰδέα δὲν εἶνε κακὴ!... «5000 Ἕλληνες ἐφονεύθησαν, τὸ δὲ ὑπόλοιπον τοῦ στρατοῦ τραπὲν εἰς φυγὴν, ἔφθασεν εἰς Βῶλον, ὅπου πρὸς ἐκδίκησιν κατέστρεψε τὸ τουρκικὸν ἔσκαμ τῆς πόλεως αὐτῆς».

* * *

Διατρέχομεν τὴν πόλιν, οἱ δρόμοι τῆς ὁποίας ἦσαν γεμάτοι ἀπὸ κόσμον πολὺν καὶ στρατιώτας χαρωποὺς ὄλους. Εἰς εὐρείας κενὰς ἐκτάσεις εἶνε κατηυλισμένα στρατεύματα, ζῶα δὲ καὶ μεταγωγικά ἐφοδιοπομπῶν ἀποτελοῦν ἕνα εἶδος φραγῆς.

Ἐνα εὐμορφον σπίτι μὲ περιστύλιον, κληροδοτηδὲν ἀπὸ ἕνα πλούσιον Ἕλληνα τοῦ τόπου εἰς τὴν κοινότητά διὰ νὰ γείνῃ νοσοκομεῖον χρησιμεύει ἐπὶ τοῦ παρόντος ὡς ἀνάκτορον τοῦ βασιλέως Γεωργίου. Εἰς τὴν θύραν τοῦ κήπου ἕνας εὐζωνος μὲ κυανὴν στολὴν φρουρεῖ μεγαλοπρεπῆς.

Ὀλίγον μακρότερα, εἰς ἕνα ὕψωμα ἀπὸ τὸ ὁποῖον φαίνεται ὅλη ἡ πόλις, ἕνα ωραιότατον νοσοκομεῖον μὲ 400 κλινὰς, τὸ ὁποῖον εἶχον ἀνεγείρει ἐσχάτως αἱ τουρκικαὶ ἀρχαὶ καὶ τοῦ ὁποίου ἐπρόκειτο νὰ γείνουν τὰ ἐγκαίνια: αἱ ἐξὺλιναι παραστάδες καὶ ἡμισέληνοι αἱ ἐτοιμασμέναι διὰ τὴν μεγαλοπρεπῆ φωταγωγῆσιν εἶνε τρανὰ τούτου μαρτύρια. Χειρουργικὸν ὑλικὸν, φάρμακα κλπ. γερμανικῆς προελεύσεως ὅ,τι εἶχον φθάσει. Ἐπρόκειτο ν' ἀνοιχθοῦν τὰ κτιβώτια, ὅταν δυστυχῶς ἐπῆλθεν οἱ Ἕλληνες οἱ ὁποῖοι ἔτρεψαν ὄλους εἰς φυγὴν καὶ φυσικὰ ἐγάρησαν εὐρόντες ἔτοιμον, ὥσάν νὰ παρῶσαν ἀπὸ τὴν δι' αὐτοὺς, ἕνα τοιοῦτον νοσοκομεῖον, νεκρῶτον, καθαρὸν καὶ πλήρες.

— Καυμένοι Τούρκοι, εἰργάσθησαν τὸν λαμπρὰ διὰ τοὺς Ἕλληνας!

Ἀτυχία ἀληθὺς. Ἀλλ' ὅπωςδήποτε τώρα αἱ αἰθουσαὶ τοῦ γεμίζουν ἀπὸ ἀσθενεῖς καὶ τραυματίας, οἱ ὁποῖοι φθάνουν ὅλον ἐπὶ ὀχνησταῖν ἢ αὐτοκινήτων. Τοὺς φέρουν ἐκ Καϊλαρίων χωρίου πρὸς βαρρὰν τῆς Κοζάνης κειμένου ἐπὶ τῆς πρὸς τὸ Μοναστήριον ἀγρούσης ὁδοῦ.

Τὰ Καϊλάρια εἶχον καταληφθῇ ὑπὸ τῶν στρατευμάτων τῶν ἐπιφορτισμένων ὑπὸ τοῦ Διαδόχου νὰ καλύψουν τὸ ἀριστερὸν πλευρὸν τοῦ πρὸς τὴν Βέρροϊαν βαδίζοντος στρατοῦ του.

Ὁ τουρκικὸς πληθυσμὸς τοῦ χωρίου εἶχε δὴ λῶση πλήρη καὶ τελείαν ὑποταγὴν καὶ εἶχε παραδώσει ἀφ' ἑαυτοῦ ὅσα ὅπλα ἔλεγεν ὅτι κατεῖχε. Τὸ θράδν λοιπὸν τὰ στρατεύματα τῆς κατοχῆς, ἀφοῦ ὥρισαν τὰς περιπολίας των, παρεσκευάζον τὸ φαγητὸν των, ὅταν ἔξαφνα πυροβολισμοὶ ἀκούονται ἀπὸ παντοῦ ἐν μέσῳ ἀγρίων φωνῶν τῶν Τούρκων, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ ὅλα τὰ ἀνοίγματα τῶν οἰκιῶν πυροβολοῦν σχεδὸν ἐκ τοῦ συστάδην ἐναντίον τῶν καταπλάγντων στρατιωτῶν καὶ κατόπιν ἐπιπίπτουν κατ' αὐτῶν μὲ μαχαίρας καὶ ἐγχειρίδια εἰς χεῖρας.

Εἰς ὀλίγας στιγμὰς πλέον τῶν 200 δυστυχῶν στρατιωτῶν ἐκρουρήθησαν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀνάνδρως καὶ πλέον τῶν 300 ἐπληρώθησαν μᾶλλον ἢ ἥτιον βαρέως.

Ἀλλὰ τὸ στράτευμα ταχέως συνέρχεται ἀπὸ τὴν κατάπληξιν του. Ὁ Ἕλλην στρατιώτης διατηρεῖ πάντοτε τὸ ὄπλον πλησίον του. Οἱ Τούρκοι λοιπὸν δὲν ἡμπόρεσαν ν' ἀρπάσουν καὶ νὰ κρύψουν τὰ ὅπλα ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἤθελον νὰ ἐξαφανίσουν.

Βραχεία πάλη συγκροτεῖται. Οἱ τούρκοι χωρὶς κοί πῖπτουν ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλον 300 ἤχημα λωτίσθησαν καὶ ἐστάλησαν εἰς Κοζάνην, ὅπου εὐρίσκονται ἀκόμη. Καὶ τὴν φορὰν αὐτὴν ὁ ἀφοπλισμὸς ἰνεργεῖται κατὰ τρόπον ὥστε οὔτε ἕνα ὄπλον νὰ εἶνε δυνατόν ν' ἀποκρυβῇ. Μέτρα δὲ ἐξαιρετικῶς αὐστηρὰ ἐλήφθησαν ὥστε ν' ἀφαιρέσουν ἀπὸ τοὺς ἀπομείναντας Τούρκους κάθε ἐπιθυμίαν παραβάσεως τοῦ λόγου των πράγμα ποῦ τὸ εὐρίσκουν πολὺ φυσικὸν νὰ τὸ κάμουν ἀφοῦ, τὸ Κοράνιον τοὺς ἐπιτρέπει νὰ μὴ τηροῦν λόγον δοθέντα εἰς χριστιανόν.

Εὐτυχῶς ὅτι ὑπάρχει ἐδῶ ἕνα τοιοῦτον νοσοκομεῖον. Τοιοῦτοτρόπως τὰ θύματα τῶν ἀνάνδρων σφαγῶν τῶν Καϊλαρίων εὐρίσκουν τὴν πρέπουσαν περίθαλψιν εἰς αὐτό. Τόσῳ δὲ

μᾶλλον κατ' ὅσον ἡ Α.Β.Υ. ἡ περιγικήπισσα Ἀλίκη εὐρίσκεται: ἐδῶ τώρα ἀκριβῶς διὰ νὰ διοργανώσῃ τὸ νοσοκομεῖον αὐτό.

Καὶ ἡ περιγικήπισσα κάμνει κατὶ καλύτερον ἀπὸ τὴν ἀπλὴν διοργάνωσιν: πηγαίνει καθ' ἡμέραν καὶ ἐπισκέπτεται τοὺς πληγωμένους, ἐπιδαψιλεύουσα εἰς αὐτοὺς ἐνθαρρύνσεις καὶ θωπείας. Καμμίαν νύκτα δὲν συνέβη ν' ἀναπαυθῇ ὀλίγον πρὸ τῆς θῆς πρωϊνῆς. Διὰ τοῦτο καὶ λατρεύεται δικαίαια ἀπὸ ὄλους ὅσοι τὴν βλέπουν νὰ κοπιᾷ τὸν πολὺ, πολὺ ὀλίγον

συλλογιζομένη τὸν ἑαυτὸν της.

Τὴν στιγμὴν ποῦ ἀναχωροῦμεν ἀπὸ τὸ νοσοκομεῖον φθάνει ὁ Βασιλεὺς, συνοδευόμενος παρὰ τῶν ὑπασπιστῶν του. Οἱ τραυματίαι, μέσα εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ πόνου, θὰ χαροῦν καὶ πάλιν, διότι ὁ Ἄναξ εὐρίσκει πάντοτε ἕνα παρηγορητικὸν λόγον διὰ τὸν καθένα.

Εἰς τὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Οἱ Κοζανῖται διὰ τὴν ἐλευθερίαν των. — Ἀπὸ Κοζάνης εἰς Βέρροϊαν—Γιδά—Θεσσαλονίκην.

ΕΜΦΑΝΙΣΙΣ ΤΟΥΡΚΩΝ ΑΠΟ ΤΟ 1224 ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΑΥΤΩΝ

Τούρκοι οἱ κατακτηταὶ οὗτοι τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους, τοῦ ἀποτελοῦντος τὴν Ἑλληνικὴν αυτοκρατορίαν ἀπὸ τὸ 395 μ. Χρ. μέχρι τῆς καταλύσεως αὐτῆς ὑπὸ τῶν αὐτῶν Τούρκων τὴν 29 Μαΐου τοῦ ἔτους 1453, ἀνήκουσιν εἰς τὴν συγγενικὴν τῶν φυλῶν τῶν Τατάρων ὡς ἀνέκαθεν συνομοσθενεῖς μετ' αὐτῶν, ἀλλ' ἀπετέλεσαν οἱ Τούρκοι τὴν ἰδιαιτέραν ἑαυτῶν κατηγορίαν τῶν Τουρκομάνων ἐκ τῶν πολλῶν μεταξὺ αὐτῶν φυλῶν καὶ ὑπὸ διάφορα ὀνόματα ἐξαπλωθεῖσιν εἰς τὴν Ἀσίαν μέχρι τῆς Εὐρώπης. — Οἱ Τούρκοι διήγον κατ' ἀρχὰς ποιμενικὸν βίον καὶ ἦσαν κάτοικοι τῆς Τουρκεστάνιας, οὗσης ταύτης ἀρχικῆς αὐτῶν χώρας, κειμένης παρὰ τὸν Ὠζὸν ποταμὸν ἐν τῷ μέσῳ τῆς Σιθέριας καὶ Σινικῆς.

Ὀδῶς ὁμοίως ὑπὸ τὸν ποιμενικὸν βίον ἔζησεν ἐπὶ τινὰ χρόνον γενόμενος ποιμὴν καὶ ὁ μεγαλοφυὴς Κορεϊστίτης τὴν καταγωγὴν Μωάμεθ ὁ ἰδρυτὴς τοῦ νέου θρησκείματος τοῦ Ἰσλαμισμοῦ, δι' οὗ τὸ Ἀραβικὸν ἔθνος ἔλαθεν ἱστορικὴν ἀξίαν.

Ὁ Μωάμεθ, ὡς καὶ ἱστορικῶς γνωστὰ τὰ περὶ αὐτοῦ, ἐγεννήθη τῷ 571 μ. Χ. ἐν Μέκκᾳ τῆς Ἀραβίας μετελθὼν κατ' ἀρχὰς μετὰ τὸν θάνατον τῶν γονέων του τὸν σκηνίτην παμμένα ἔπειτα τὸν ἐμπορευόμενον ἐν τῇ Συρίᾳ καὶ τῇ Ἀραβίᾳ, ὅτε ὑπανδρεύθη τὴν πλουσίαν χήραν Χαδισδάς μεθ' ἧς ἀπέκτησεν υἱὸν ἕνα καὶ τέσσαρας θυγατέρας. Ἀλλὰ μετὰ μικρὸν ἀπῆλθεν ἐν τινὶ σπηλαίῳ παρὰ τὴν Μέκκᾳ ἀσπασθεὶς τὸν ἐρημικὸν βίον καὶ καταγινόμενος εἰς θρησκευτικὰς σχέσεις περὶ

τῆς εἰς ἕνα Θεὸν πίστεως.

Μετὰ τέσσαρα ἔτη καὶ ἐν ἡλικίᾳ τεσσαράκοντα ἐτῶν ἦτοι τῷ 610 μ. Χ. ἐκήρυξεν ἐαυτὸν προφήτην ἐμφανισθεὶς εἰς τοὺς Κορεϊστίτας καὶ εἰς τὴν Μεδίναν καὶ εἰς τὴν Μέκκᾳ, ἐξ ἧς ὅμως καταδιωχθεὶς διὰ τὰς τοιαύτας θρησκευτικὰς ἰδέας του κατέφυγε μετὰ τινῶν ὁπαδῶν του Μεδιναίων καὶ συγγενῶν τοῦ Καρεϊσιτῶν εἰς Μεδίαν. Ἡ φυγὴ αὐτῆς ἐκ τῆς Μέκκας ὀνομασθεῖσα Χέσδρα ἢ Ἑγείρα καὶ συμβᾶσα τὴν 13 Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 622 μ. Χ. ἀπετέλεσε τὴν ἀρχὴν τῆς χρονολογίας τῶν Μωαμεθανῶν.

Ἀπὸ τὴν προσηλυτισθεῖσαν εἰς τὰς θρησκευτικὰς σχέσεις τοῦ Μωάμεθ πόλιν τῆς Ἀραβίας Μεδίαν ὁ Μωάμεθ διέδωκε τὴν νέαν διδασκαλίαν του ἀνά τὴν Ἀραβίαν περὶ θανατηφόρας καὶ διὰ μακροῦ πολέμου τοὺς Μεκκανοὺς, ὧν ἐκυρίευσεν τὴν πόλιν τῶν Μέκκᾳ τῷ 630, νὰ ἀποδεχθῶσι τὸ νέον του θρήσκευμα, οὗ τὰς λεπτομερείας ἐκάνονισεν συμφώνως πρὸς ἀνωθεν δῆθεν πρὸς αὐτὸν παραγγελίας. 61 ἐτῶν ἦτοι τῷ 632 μ. Χ. ἀπεβίωσεν εἰς Μεδίαν ὁ Μωάμεθ, ἀφοῦ εἶχε στερεώσῃ τὸ θρήσκευμα τοῦ Ἰσλαμισμοῦ κατὰ τὰς πεμφθείσας αὐτῷ προφητείας. Ὁ Μωάμεθ ἀφῆκε μίαν θυγατέρα τὴν Φατίμην σύζυγον τοῦ μετέπειτα Καλῖφου γενομένου Ἀλῆ ἀπὸ τὸ 656—661.

Τὸ θρήσκευμα τοῦ Μωάμεθ ἀποκαλοῦσι οἱ Ἀραβες Ἰσλάμ δηλονότι ἀφοσίωσις εἰς τὸ θεῖον, αἱ δὲ ἀκολουθοῦντες τὸ Ἰσλάμ ὀνομάζονται πιστοὶ καὶ εἰσὶν οἱ Μουσουλμάνοι ἢ οἱ Ἰσλαμισταὶ τοιοῦτοι οἰπιστευόντες εἰς τὸ Κορέ

νιον, τὸ ὅποιον εἶνα συλλογὴ ἀποφθεγμάτων τοῦ προφήτου Μωάμεθ, ἃ τινὰ ἐνέπνευσεν αὐτῷ ὁ Ἅγγελος Γαβριήλ, συνομιζόμενα εἰς τὸ ὅτι «εἰς καίμονος Θεὸς ὑπάρχει καὶ ὁ Μωάμεθ εἶνε ὁ προφήτης αὐτοῦ». Ἡ πίστις αὕτη ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τοῦ πολιτικοῦ νόμου τῶν Μωαμεθανῶν καὶ ἀποκαλεῖται Ἰσλαμισμός, ἐπιβάλλουσα ὡς θρησκευτικὸν καθήκον ἀπαραίτητον «τὴν προσευχὴν» κατ' ἰδίαν πεντάκις τῆς ἡμέρας καὶ δημοσίᾳ τὴν ἑκτὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἥτοι τὴν Παρασκευὴν μετὰ προηγούμενον καθαρισμόν δι' ὕδατος, «τὴν νηστείαν» ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς μέχρι τῆς δύσεως κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μηνὸς Ραμαζὰν ἐξ οὗ τὸ Ραμαζάνιον καὶ καθ' ὃν μῆνα τὸ Κοράνιον ἐπέμφθη εἰς τὴν γῆν ἐξ Οὐρανοῦ τὴν «Ἐλεημοσύνην» καὶ τὴν ἀποδὴμίαν εἰς Μέκκαν ἐκάστου πιστοῦ εἰς τὸν Ἰσλαμισμόν ἀπαξ τουλάχιστον κατὰ τὸ διάστημα τῆς ζωῆς του. Οἱ διάδοχοι τοῦ Μωάμεθ εἰσὶν καλῖφαι.

Οἱ Τούρκοι ὑπὸ τὸν ποιμενικὸν βίον κατ' ἀρχάς, ὡς σκηνίζται, ἐμφανίζονται μισθοῦ τοῦ Σουλτάνου Τζελαλεδδίν τοῦ ὑπὸ τῶν Μογγόλων τοῦ Ταμερλάνου ἐν ἔτει 1371—1379 καταστραφέντος ἐν Περσίᾳ Χωαρεσμικοῦ κράτους κατελθόντες ἐκ τῆς ἰδίας τῶν χώρας τῆς Τουρκεστανίας, ὡς Τουρκομάνοι τὴν κατὰ γῆν. Μία δὲ αὐτῶν ὁμάς συνισταμένη ἐκ 50,000 περίπου ποιμένων σκηνιτῶν φυγούσα ἐκ Χορασάν τῆς ἄλλοτε Παρθίας τοῦ Περσικοῦ κράτους ὑπὸ τὸν ἡγεμόνα αὐτῆς Σουλεϊμάν Σάχ κατέφυγεν εἰς τὴν ἄνω Ἀρμενίαν τῆς μεγάλης Ἀσίας τῷ ἔτει 1224 μ. Χρ. Ἀλλ' ἐπιθυμῶν ὁ Σουλεϊμάν Σάχ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα του Χορασάν καὶ καταδιωκόμενος ὑπὸ τῶν κατακτητῶν Μογγόλων ἐπνίγη εἰς τὸν Εὐφράτην ποταμὸν διερχόμενος αὐτόν. Ὁ Σουλεϊμάν Σάχ εἶχε τέσσαρας υἱοὺς καὶ εἰς αὐτῶν ὁ Ἐρτογρούλ κατέφυγεν ἀμέσως μετὰ τετρακοσίων ποιμενικῶν οἰκογενειῶν εἰς τὴν ἐν Ἰκονίᾳ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἡγεμονίαν τοῦ Σουλτάνου τῶν Σελτζουκιδῶν Ἀλαεδδίν. Ἀ' τοῦ διαλυθέντος μεγάλου Σελτζουκικοῦ ἢ Σαρακηνικοῦ κράτους εἰς ἡγεμονίας. Ἀπεδέχθη δὲ τὸν Ἐρτογρούλ ὁ Ἀλαεδδίν Ἀ' εἰς τὸ Ἰκόνιον, νὰ βοηθῇ αὐτὸν κατὰ τῶν Τατάρων καὶ τῶν Βυζαντινῶν ἐλλήνων ἐπιτρέψας αὐτῷ τῷ Ἐρτογρούλ νὰ ἐγκατασταθῇ μετὰ τῶν τετρακοσίων ποιμενικῶν οἰκογενειῶν εἰς τὸ τῆς Φρυγίας Δορύλαιον ἢ Δορύλειον, τανῦν Ἐσκή

—Σεχέρ «παλαιὰ πόλις». Καὶ αὗται αἱ 400 οἰκογενεὶαι τῶν ποιμένων Τούρκων ἢ Τουρκουμάνων ἐγένοντο ἡ βάσις τῆς τῶν Τούρκων μεγάλης ἐπικρατείας τοῦ ἀχανοῦς αὐτῶν κράτους ἀρχομένης τῆς ἐμφανίσεώς των καὶ κατὰ γωγῆς ἀπὸ τὸ 1224 μ. Χ. Αἱ 400 αὗται οἰκογενεὶαι αἱ ὑπὸ τὸν Ἐρτογρούλ ἔζων ὑπὸ σκηνᾶς κατ' ἀρχὰς κατὰ τὸ ὄρος Τήμνον τῆς Φρυγίας παραμείναντες ἐπὶ 50 ἔτη ἐκεῖ.

Ὁ Ἐρτογρούλ ἐγέννησε τρεῖς υἱοὺς ὧν πρεσβύτερος ἦτο ὁ τῷ 1260 μ. Χ. γεννηθεὶς Ὁσμάν, ὅστις μετὰ τὸν θάνατον τῷ 1292 τοῦ Σουλτάνου Ἀλαεδδίν Γ' τελευταίου Σελτζουκίδου Σουλτάνου, καταργηθείσης τῆς ἐν Ἰκονίᾳ δυναστείας (1299), ἐκήρυξεν ἑαυτὸν ἀνεξάρτητον δούε καὶ τὴν ἐπωνυμίαν τῶν Ὁσμανῶν ἢ Ὁθωμανῶν τοῖς Τούρκοις, ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ὁσμάν, ἐπεκτείνας τὰ ὅρια τῆς ἐπικρατείας του διὰ τῆς καταλήψεως ἀπὸ τοῦς Βυζαντινοῦς τῆς ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ Βιθυνίας φθάσας κατακτῶν μέχρι Βοσπόρου. Ἐξῆς δὲ δυναστεύων Σουλτάνος ὡς πρῶτος τοιοῦτος ἀπὸ τὸ 1298—1326. Συνεπὶ οἱ Τούρκοι ἐμφανίζονται προσαγορευόμενοι καὶ Μωαμεθανοὶ καὶ Ὁθωμανοὶ καὶ Ὁσμάνοι. Ὁ Ὁσμάν ἦτο εἰς ἐκ τῶν δέκα Τουρκομάνων φυλάρχων τῆς διαλυθείσης τοῦ Ἰκονίου δυναστείας τῆς διανεμηθείσης εἰς δέκα ἐπικρατείας.

Δεύτερος Σουλτάνος Μωαμεθανός. Ἀποθανόντος τοῦ Ὁσμάν ὁ υἱὸς τοῦ Οὐρχάν ἀνέλαβε τὴν διαδοχὴν τοῦ Ὁσμάν ὡς Σουλτάνος ἀπὸ τὸ 1326—1359 καταλαβὼν τὴν πρωτεύουσαν τῆς Βιθυνίας Προύσαν, ἣν ἔκαμε πρωτεύουσαν τοῦ νέου Ὁσμανικοῦ κράτους εὐθὺς ὡς ἐγένετο Σουλτάνος τῷ 1330 καταλαμβάνει τὴν Νίκαιαν, τῷ δὲ 1333 καταλαμβάνει καὶ τὴν Μυσίαν, Χώρᾳς, ὡς ἀφῆρει ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ ἀπὸ τοῦς Βυζαντινοῦς ἑλλήνας, γενόμενος ὁ κυριώτερος ἱδρυτὴς τοῦ Ὁσμανικοῦ κράτους. Ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ συνεστήθη τὸ πρῶτον ἐκ χριστιανοπαίδων ἐξισλαμισθέντων στρατιωτικὸν σῶμα Γενί-τσερί (Γενίτσαροι), νέος στρατός, εἰς οὗς ἀπηγορεύετο ὁ γάμος καὶ ὁ οἶκος αὐτῶν ἦτον ὁ στρατῶν καὶ σύντροφος ἡ ἱερὰ σημαία μετὰ τῆς ἀργυρᾶς ἡμισελίνου ἐντὸς αὐτῆς καὶ τῆς διστόμου σπάθης τοῦ Ὁμάρ καλῖφου τῷ 634—644 μ.Χ. ἐκ τοῦ ὅτι ὁ Μωάμεθ ἔκοιψε εἰς δύο τὴν σφαῖραν τοῦ πλανήτου πούτου καίφαται ἡ σελήνη ἀμφικυρτός ἢ ἡμισέληνος. Δι-

οικητὴν τῆς Νικαίας ὁ Οὐρχάν ἀφῆκε τὸν πρεσβύτερον υἱὸν τοῦ Σουλεϊμάν πασσάν, ὁ δὲ δεῦπερος Μουράτ Α' ἀναδείχθη Βεζύρης. Ὁ τίτλος τοῦ πασσάν εἶνε λέξις περσικῆ σημαίνουσα τοῦ βασιλέως τὸν πόδα, τὰς χεῖρας, τοὺς ὀφθαλμούς, τὰ ὦτα. Τῷ 1346 ὁ Οὐρχάν Σουλτάνος τῆς Προύσσης ἔλαβε σύζυγόν του ἐν ἡλικίᾳ 65 ἐτῶν τὴν θυγατέρα τοῦ παραιτηθέντος βασιλέως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὲρ τοῦ Ἰωάννου Ε' Παλαιολόγου Ἰωάννου Κατακουζηνοῦ τὴν ὀνομαζομένην Θεοδώραν, τὴν δὲ ἀδελφὴν αὐτῆς Ἑλένην εἶχε σύζυγον ὁ αὐτοκράτωρ Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννης Ε' Παλαιολόγος. Ὁ Οὐρχάν τῷ 1357 ἐκυρίευσεν πλὴν τῶν ἄλλων μερῶν καὶ τὴν Σηπτόν καὶ τὴν Καλλιόποιν τοῦ Ἑλλησπόντου καταστήσας ἀπομεμονωμένην τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Τρίτος Σουλτάνος Μωαμεθανός. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Οὐρχάν συμβάντα τῷ 1359 ἔλαβε τὸ ἀξίωμα τοῦ Σουλτάνου ὁ Μουράτ Α' ὁ δευτερότοκος τοῦ υἱοῦ τοῦ ὁ τὴν Εὐρώπην κατατρομάξας ἐν διαστήματι τριάκοντα ἐτῶν καὶ ἐβασίλευσε ὡς Σουλτάνος ἀπὸ τὸ 1359—1389, ὅτε καὶ τὸ ἔτος 1361 ἐκυρίευσεν τὴν Ἀδριανούπολιν Θράκης ἀμαχητὶ καταστήσας αὐτὴν πρωτεύουσαν τοῦ Τουρκικοῦ κράτους.

Ἀλλὰ κατὰ τὸ ἔτος 1389 συνεκροτήθη κρατερὰ μάχη εἰς Κοσσυφοπέδιον μεταξὺ τοῦ βασιλέως τῆς Σερβίας Λαζάρου καὶ Μουράτ Α' καὶ ἐν τῇ μάχῃ ὁ Σέρβος εὐπατρίδης Μιλόσ Κοβίλοβιτς αὐτομόλῃ εἰς τὸν Μουράτ Α' καὶ ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι θὰ ἀνεκοίνου αὐτῷ ἀπόρρητον τι δολοφονεῖ τὸν Μουράτ, ὅτε ὁ Σέρβικος στρατὸς εἶχεν ἡττηθῇ καὶ ὁ βασιλεὺς Λαζάρους ἡχμαλωτίσθη. Ἐν ᾧ δὲ ὁ Σουλτάνος Μουράτ Α' ἔπνεε τὰ λοιπὰ διέταξε τὸν θάνατον τοῦ δολοφόνου καὶ ὁ Σουλτάνος εὐθὺς τότε ἀπέβλεπεν.

Ὁ Σουλτάνος Μουράτ Α' ὁ διαπράξας τὸ σακατορθώματα δὲν ἤξευρε ν' ἀπογράφῃ τὸ ὄνομα του, ὡς ἀγράμματος, καὶ ἵνα ἐπικυρώσῃ συνθήκην τινὰ ἀναγκαίαν ἔβαψε τὴν παλάμην ἐντὸς μελάνης, ὡς ἀναγράφει ἡ ἱστορία, καὶ ἀπετύπωνεν ἑπειτα αὐτὴν εἰς τὸ ἄνω τοῦ ἑγράμματος μέρος ἀντὶ υπογραφῆς καὶ σφραγίδος. Τοῦτο δὲ τὸ ἐκτύπωμα τῶν πέντε δακτύλων, ὧν οἱ τρεῖς μέσοι παρέκειντο συνεχεῖς, οἱ δὲ δύο ἄκροι, ὁ μικρότερος καὶ ὁ μεγαλύτερος ἀ-

παίχον ἀπ' ἐκείνων, ἀπετέλεσεν ἑκτοτε καὶ μέχρι τῆς σήμερον τὸν λεγόμενον Τουγράν ἢ τοὶ τὴν ἱερὰν τοῦ Σουλτάνου υπογραφὴν.

Τέταρτος Σουλτάνος Μωαμεθανός. Τὸν δολοφονηθέντα Μουράτ Α' διεδέχθη ὁ δευτερότοκος υἱὸς τοῦ Βασιλέως Α' ὁ ἐπικληθεὶς Ἰλδρίμ ἢ κεραυνός. Οὗτος ἐδολοφόνησε τὸν πρωτότοκον υἱὸν τοῦ Μουράτ Α' καὶ ἀδελφόν του Ἰακούδ καὶ κατόπιν ἐβασίλευσεν ὡς Σουλτάνος ἀπὸ τὸ 1389—1402. Ὁ Σουλτάνος οὗτος ἀφ' οὗ κατέστησεν ὑπόφορον καὶ τὸν βασιλέα τῆς Σερβίας Στέφανον καὶ παρέλαβε τὴν ἀδελφὴν τοῦ Στεφάνου Μαρίνα, τὴν περικαλλῆ, νὰ στολίσῃ τὸν γυναικωνίτην του προσχώρησεν εἰς τὰς κατακτήσεις τῶν προγόνων του πολιορκήσας καὶ τὸν αὐτοκράτορα Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννην Ε' Παλαιολόγον καὶ τὸν διάδοχον υἱὸν τοῦ Μανουήλ Β' Παλαιολόγον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τῷ 1396 καὶ 1402 ὁ ἴδιος, διότι εἶχε διανοηθῇ νὰ ὑποτάξῃ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἥτις ἐσώθη ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ὁ τῶν Μογγόλων καὶ Τατάρων Χάνης Ταμερλάνος, γεννηθεὶς τὴν 7ην Μαΐου 1336, υἱὸς Ἐμίρου, ἐκ τῆς φυλάρχου τοῦ κατακτῶν, ἐπληρώσεν εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν τοῦ Ὁθωμανικοῦ κράτους ὑποβάλλων ἀξιώσεις, καὶ τότε ἠναγκάσθη ἐκ τούτου ὁ Βασιλεὺς Α' νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰ σχέδιά του κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως σπύσας μετὰ 200.000 Ὁθωμανικοῦ ἐκλεκτοῦ στρατοῦ κατὰ τοῦ Ταμερλάνου ἀγῶνος 800.000. Ἀλλὰ συλλαμβάνεται αἰχμάλωτος ὑπὸ τοῦ ἀρχηγῶν τῶν Μογγόλων καὶ τῶν Τατάρων Ταμερλάνου εἰς τὴν περὶ τὴν Ἀγκυραν κρατερὰν καὶ τρομερὰν μάχην τῆς 28 Ἰουλίου 1402 καὶ μετὰ ἐννέα μηνῶν διάστημα ἀποθνήσκει ἐν τῷ κλωθῷ αἰχμάλωτος ὁ Βασιλεὺς Α' ὁ δὲ Ταμερλάνος ἀπέθανε τῷ 1405 ἐτῶν 69 πρὶν προλάβῃ νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τῆς Σινικῆς.

Ὁ Βασιλεὺς Α' τέσσαρες ἀφῆκεν υἱοὺς τὸν Σουλεϊμάν, Μουτᾶ, Κασίμ, Μωάμεθ. Ὅρις δὲ ἡγήρθη μετὰ τῶν τεσσάρων ἀδελφῶν περὶ διαδοχῆς τοῦ θρόνου καὶ μετὰ ὀλέθριον πόλεμον ὑπερδραστή περὶ τῆς ἀρχῆς κατέστρεψεν ὁ νεώτερος αὐτῶν Μωάμεθ Α' καταλαβὼν τὸν θρόνον τῷ 1413—1461.

(Ἀκολουθεῖ)

ΝΙΚ. Α. ΤΡΑΚΑΣ

ΜΕΛΕΤΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ

ΝΑΥΤΙΚΗ ΥΠΕΡΟΠΛΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ ΟΠΛΑ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Εκ των πολεμικών παραδειγμάτων θ' αρ-
κασθώμεν εις εκείνα, ἅτινα ὑπάρχει μεγαλυ-
τέρα πιθανότης ὅτι θὰ ἐπαναληφθῶν ἐῖς τὰς
ἡμετέρας θαλάσσας λόγω ὁμοιότητος τῶν γε-
ωγραφικῶν ὄρων ἢτοι ἐπιχειρήσεις εἰς περιω-
ρισμένας θαλάσσας καὶ ἐξ ἀεροπορικῶν βά-
σεων ξηρᾶς ἰδίας.

1) Τὰ Γερμανικά ἀεροπλάνα ἐπὶ ὁλόκλη-
ρον ἔτος ἐδουλόγησαν τοὺς ὑδατοκράτας τῆς
Δουβιέρης ἀνευ ἀποτελέσματος σχεδὸν λόγω
τῆς Α. Α. ἀμύνης κυρίως. Ὡσαύτως οἱ Συμ-
μαχοὶ πολλάκις ἐδουλόγησαν δι' ἀεροπλάνων
ἐν Ὀστάνδῃ καὶ Ζεμπρουγκε βάσεις τῶν
Γερμανικῶν ὑποβρυχίων ἀνευ ἀποτελέσματος
ἀναγκασθέντες ἐν τέλει νὰ φράξωσι ταύτας
διὰ πλοίων.

2) Καίτοι τὰ Ζέππελιν πολλάκις ἐπέδραμον
κατὰ τοῦ Λονδίνου καὶ τὰ Γερμανικά ἀεροπλά-
να κατὰ τῶν Παρισίων ἐν τούτοις ταῦτα δὲν
κατώρθωσαν ἐγγὺς τῶν βάσεων τῶν δρωντα νὰ
σταματήσωσιν ἢ προσκαίρως διπλόψωσι τὰς ἀ-
ναριθμήτους μεταφορὰς διὰ τῶν στενῶν τῆς
Μάγχης, παρ' ὅλον ὅτι ἡ θαλασσία αὕτη ἀρ-
τηρία ἦτο ἐκ τῶν κυριωτέρων τοῦ κόσμου. «Τὸ
Ἀγγλικὸν ναυτικόν, λέγει ὁ ναύαρχος Σίμς 1)
μετέφερε περίπου 20 εκατομμύρια ψυχῶν ἐναλ-
λάξ ἀπὸ Ἀγγλίας εἰς Γαλλίαν κατὰ τὰ 4
ἔτη τοῦ πολέμου καὶ εἰς τὴν μεγίστην ταύ-
την κίνησιν τὰ πηδαλιουχούμενα καὶ λοιπὰ εἶδη
τῆς ἀεροπλοΐας ἐπαιξάν σπουδαῖον ρό-
λον».

Μήπως τοῦτο δὲν εἶνε κλασσικὸν παράδειγ-
μα θαλασσίας ἰσχύος ἐπικυρουμένης ὑπὸ τῆς
ἀεροπλοΐας ὡς βοηθητικῆς καὶ ἀμυντικῆς ὁ-
πλῆς; Ἐὰν δὲ ἀναλογισθῇ τις ὅτι ἐν τῶν κυ-
ριωτέρων πεδίων δράσεως τῶν ὑποβρυχίων ἦτο
τὸ σενὸν τοῦτο θ' ἀντιληφθῇ ὅποιαν σημασίαν
ὁ εἶχεν εἰς τὴν ἐκβάσιν τοῦ πολέμου ἢ δια-
κατῆ τῶν συγκοινωνιῶν. Καὶ διερωτᾶται τις
διὰ τί δὲν κατέβαλεν ἡ Γερμανία τὰς ἀπαιτου-
μένας προσπάθειάς ὅπως σαρώσῃ ἀπὸ τῆς ἐ-

πιφανείας τῆς θαλάσσης ἐκείνης τὰ συμμαχι-
κά πλοία;

Ἐὰν ἡ ἀπειλὴ ἀπὸ τῶν ὑποβρυχίων ἐξουδε-
τερῶθῃ διὰ τῶν ἀνθυποβρυχιακῶν μέσων τῶν
συμμάχων ἢ ἐναέριος τοιαύτη κατέστη ἀδύνα-
τος εἰς τὴν θάλασσαν ταύτην ἐξ αὐτῆς ταύτης
τῆς φύσεως τῆς ἀεροπλοΐας ἣτις δὲν ἦτο ἰ-
κανὴ νὰ ἐκτελῇ συνεχεῖς ἐπιδρομὰς λόγω κα-
ρικῶν συνθηκῶν καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν λόγω
τῆς Α. Α. ἀμύνης, παρ' ὅλον τὸ γεγονός ὅτι
ὡς στόχος ἦσαν ὁλόκληροι γραμμαὶ νησοποιη-
ται οὐχὶ μεμονωμένα πλοία.

3) Αἱ κατὰ τῶν πολεμικῶν πλοίων ἐπιχει-
ρήσεις τῶν ἀεροπλάνων ἦσαν μικρὰς σπουδαί-
ου ὄψεως καὶ ἐὰν ἐξαιρέσῃ τις τὰς ἀνιχνευτικὰς
διαδρομὰς τῶν Ζέππελιν οὐδεμίαν ἄλλην θε-
τικὴν ὑπηρεσίαν προσέφερεν ἢ ἀεροπλοΐα ὡς
πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο. Συγκεκριμένως τὸ
«Γκαϊμπεν» κείμενον ὡς ἐκ τῆς ἐλάτης του ἐν
Ναγαρά ὡς ναύαρχον ἐγένετο στόχος πολλῶν
ἐναερίων ἐπιθέσεων τῶν Συμμαχικῶν ἀερο-
πλάνων τοῦ Μούδρου. Ἐν τούτοις οὐδεμίαν σο-
δαρὰν ζημίαν ὑπέστη ἐξακολουθήσαν εἰτα τὰς
εἰς Εὐξείνιον καταδρομὰς του. Ὁμοίως τὸ Γερ-
μανικὸν εὐδρόμον «Κένιξμπεργκ» ὅτε ἀπεκλει-
σθῇ εἰς τὸ στόμιον τοῦ ποταμοῦ Ρουφιτζὶ τῆς
Γερμανικῆς Ἀνατ. Ἀφρικῆς ὑπὸ Ἀγγλικῶν
καταδρομικῶν ἅτινα δὲν ἠδύναντο νὰ τὸ κατα-
τρέψωσι λόγω τῆς τοποθεσίας καὶ τῆς ρηχίας
τοῦ ποταμοῦ. Ὡς γνωστὸν 1) (οἱ Ἀγγλοὶ με-
τεκόμισαν πρὸς τοῦτο δύο ὑδροπλάνα ἅτινα οὐ
δὲν κατώρθωσαν λόγω τοῦ Α. Α. πυρὸς τοῦ
Γερμανικοῦ εὐδρόμου καὶ ἐδέχθη νὰ ἀποσταλῶν
2 μονήτορες καὶ ἕτερα ὑδροπλάνα παρατηρή-
σεως διὰ τὴν ἐμμεσον βολὴν τῶν πυροβόλων
τῶν ἵνα ἐπιτευχθῇ ἡ καταστροφὴ τοῦ καταδρῶ-
νός ἐκείνου.

4) Κατὰ τὴν ναυμαχίαν τῆς Ἑλικογλάνδης
τὸ ἔργον τῶν Γερμ. Ζέππελιν περιορίσθη εἰς
καθαρῶς ἀνιχνευτικὰς σκοποὺς. Κατὰ τὸν
ναύαρχον Χέερ (2) ἀναφέρονται 10 τοιαῦτα

πηδαλιουχούμενα ἅτινα ἔλαβον μέρος εἰς τὴν
ναυμαχίαν καὶ τὰς μετέπειτα ἐπιχειρήσεις. Ἐκ
τούτων ἐν πτήσῃ λόγω τῶν δυσμενῶν καιρι-
κῶν ἦσαν 5 ἅτινα, ὡς ἀναγράφει οὗτος. «Δὲν
ἔλαβον μέρος εἰς τὴν μάχην ἢν ἔδει ἀπὸ ἐνωρί-
νὰ παρακολουθήσουν, οὔτε ὡσαύτως παρατήρη-
σαν τι ἐκ τοῦ στόλου τῶν ἢ ἐκ τοῦ ἐχθρικοῦ
τοιούτου οὐδὲ ἤκουσαν τι περὶ τῆς μάχης». Εἰς
τὴν ναυμαχίαν ταύτην, ὡς γνωστὸν συνέ-
πραξε μετὰ τοῦ Ἀγγλικοῦ Στόλου τὸ πρῶτον
πρόχειρον ἀεροπλανοφόρον πλοῖον Eugadine
οὗτινος τὰ ὑδροπλάνα ἔδει νὰ καθελκύοντο ἐν
τῇ θαλάσσῃ ἵνα ἀποθαλασσωθῶν. Ἐν τούτοις
τὸ ἔργον τοῦ ἦτο μηδαμινόν.

5) Οἱ Ἀγγλοὶ διέθετον ὡσαύτως βομβαρ-
διστικά ἀεροπλάνα καὶ ἐχρησιμοποίησαν ταῦτα
εἰς Ναυτικάς ἐπιχειρήσεις. Κατὰ τὸ 1917
ὁ Τζέλλικο ἀναγράφει (3) ἐπανειλημμένας ἐ-
ναερίους ἐπιθέσεις κατὰ τῶν πλοίων τῶν ἐν
Βελγίῳ Γερμανικῶν βάσεων, ὧν τὸ μόνον ἀ-
ποτέλεσμα ἦτο ἡ ἀλλαγὴ ἀγκυροβολίου τῶν
Γερμανικῶν ἀντιτορπιλικῶν ὅτινα ἤσυχλουν
το περισσότερον. Ὡσαύτως ἡ δι' ἀεροπλάνων
καταδιώξις τῶν γερμανικῶν ὑποβρυχίων δυνα-
μένων νὰ ἐληθῶσι μὲ μικρὰς βόμβας καὶ δι-
αθετόντων ἐπαρκῆ Α. Α. ὅπλα εἶχεν ὡς ἐνεργη-
τικὸν τοῦ ἐναερίου βομβαρδισμοῦ μόνον 5 σκά-
φη. Οὕτω μόνον ἡ ἀξία τῶν ἀεροπλάνων ὡς
πρὸς τὴν ἀσφάλειαν τῶν νησοπημάτων κατὰ τῶν
Γερμ. ὑποβρυχίων εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀνιχνεύσε-
ως δέον νὰ ληθῇ ὑπ' ὄψει σοβαρῶς. Ὁ Ἀ-
μερικανὸς δὲ ναύαρχος Σίμς ἀναφέρει λεπτομέ-
ρως τὰ τῆς καταδιώξεως τῶν ὑποβρυχίων διὰ
τῆς ἀεροπλοΐας ἐξαιρῶν τὴν ὑπηρεσίαν αὐ-
τῆς εἰς τὰς ἐπιδρομὰς, περιπολίαις ἐξωθι-
λῶν βομβαρδισμῶν βάσεων καὶ ὑποβρυχίων, ἀ-
ναγνώσεις καὶ λήψεις φωτογραφιῶν καὶ
συμπλοκάς μετ' ἐχθρικῶν ἀεροπλάνων παραδέ-
χεται ὅτι καταστρεπτικά ἀποτελέσματα αὐτῆς
ἦσαν μετρία ἀξίας, καὶ τοῦτο διότι τὸ μέγι-
στον μέρος τῶν ἀνεκτιμῆτων ὑπηρεσιῶν τῆς
κατηναλώθη ἐν συνεργασίᾳ μετὰ πολεμικῶν
πλοίων εἰς καθαρῶς βοηθητικούς πλὴν ἀπαι-
τήτους σκοποὺς.

6) Μετὰ τὸν πόλεμον τὸ Ἀμερικ. ναυτικόν
ἐξέτελεσε πειράματα βομβαρδισμοῦ δι' ἀερο-
πλάνων κατὰ διαφόρων παλίων Γερμανικῶν
θωρηκτῶν καὶ Ἀμερικανικῶν τοιούτων πρὸς
ἐξαγωγήν ὀρισμένων συμπερασμάτων. Τὰ αὐ-

(3) Jellicoe. «Ὁ Μέγας Στόλος».

ριώτερα ἢ μᾶλλον πρόσφατα ἦσαν κατὰ τῶν
θωρηκτῶν «Νέα Γερσέ» καὶ Βιργινία τῷ
1923, εἰτα δὲ κατὰ τοῦ «Οὐάσιγκτων» τῷ
1925. Ἐκ τούτων γενικῶς ἐξήχθη ὅτι αἱ μὲν
ἐπὶ τοῦ καταστροφώματος ριπτόμεναι βόμβαι προ-
ξενοῦσι κυρίως ἐπουσιώδεις βλάβας εἰς τὰ ὑ-
περσεγάσματα αἱ μᾶλλον ἐπιφόβοι δὲ ἦσαν
αἱ ἐκρηγνύμεναι ἐν τῇ θαλάσσῃ παρὰ τὸ πλά-
τος. Ἐπομένως τὸ ζήτημα ἀνάγεται εἰς τελει-
στέραν ὀριζοντίαν καὶ πλαγίαν καθ' ὑποβρυ-
χίων ἐκρήξεων εἰς τὰ ὕφαλα θωράκισιν τοῦ
σκάφους. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ποσοστὸν ἐπιτυχίας
τῶν βομβῶν τοῦτο δὲν ὑπερέβη τὰ 4 ο)ο καὶ
εἰς τὰς μᾶλλον εὐνοϊκὰς συνθήκας, ἦτοι
καλὰς ἀτμοσφαιρικὰς συνθήκας ἔλλειψιν
Α. Α. πυροβολικοῦ, τὰ πλοία ἦσαν ἀκίνητα ἢ
ἐκινούντο μὲ μικρὰς ταχύτητας διὰ κατευνομέ-
νων κινήσεων, ἔλλειψιν στεγανότητος καὶ λε-
ιουργίας μέσων ἐξαντλήσεως, ἔλλειψιν φιλι-
κῶν ἀεροπλάνων πρὸς προσπάσιον. Εὐτυχῶς
ἐν τῇ πραγματικότητι τὸ ποσοστὸν ἐπιτυχίας
θὰ κατέλθῃ ἐτι πλέον.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω παραδειγμάτων τῆς πεί-
ρας τοῦ πολέμου καὶ ἐκ τῆς ἀκριβοῦς ἐξετά-
σεως τῆς παρούσης καταστάσεως τοῦ ἀερο-
πλάνου μὲ οἰανδήποτε πρόοδον καὶ ἂν παρα-
δεχθῶμεν ἐν τῇ ἐξελίξει τοῦ δὲν δυνάμεθα νὰ
ἀποφανθῶμεν ὅτι τὸ νέον ὅπλον πρόκειται ν'
ἀντικαταστήσῃ τὸ θωρηκτὸν ἐν τῇ κυριαρχίᾳ
τῆς θαλάσσης. Καὶ τοῦτο ἐγκρίνεται εἰς αὐτὴν
ταύτην τὴν φύσιν τοῦ ἀνεξαρτήτως τῶν περι-
ορισμῶν φύσεως τεχνικῆς καὶ τακτικῆς οἷτι-
νες ἐπιβάλλονται περὶ τὴν χρῆσιν του. Τὸ τορ-
πιλλοπλάνον δηλ. καὶ το βομβαρδιστικὸν μόνον
δι' ἐπιδρομὰς δύνανται νὰ χρησιμοποιηθῶν καὶ
ἀεὶ βάλλωσι δέον τάχιστα ν' ἀποσυρθῶσιν οὐ
δὲν πλέον δυνάμενα νὰ ἐπιτελέσωσιν. Εἶναι
συνεπῶς ὅπλα ἅτινα δὲν δύνανται νὰ καταλά-
βωσι καὶ συκρατήσωσι μίαν θέσιν οὔτε νὰ ἐ-
ξασκήσωσι συνεχῆ καὶ σταθερὰν πίεσιν, ὅπως ὁ
στόλος καὶ δι' ἧς μόνως κερδίζεται ὁ πόλεμος.

Οὕτε αἱ κατὰ τῶν μεταφορῶν ἐπιδρομαὶ δι-
έσπασαν ποτε τὰς θαλασσίας συγκοινωνίας, ἐφ'
ὅσον εἶνε ἐκ τῆς Ν. Ἱστορίας γνωστόν. Τὰ
Γερμανικά ὑποβρυχία δὲν κατώρθωσαν νὰ λύ-
σωσιν τὸ πρόβλημα τοῦτο καίτοι ἐφθασε στιγμὴ
καθ' ἣν προσήγγισαν πρὸς τὴν λύσιν. Διατί
ὅθεν ἐν μέλλοντι θὰ ἐπιτύχουν τὰ ἀεροπλάνα
ἐφ' ὅσον τὰ ἀντιεροπορικά μέσα, ὡς ἀντίδοτον,
ἐξακολουθοῦν ὀριστάμενα καὶ βελτιούμενα;

(1) Sims: «Ἡ νίκη κατὰ θάλασσαν».

(1) Raul Charek. «Μάχαι κατὰ θάλασσαν».

(2) v. Scheer. «Ὁ Στόλος Ἀνοικ. Θαλάσσης».

Οι πόλεμοι κατά ξηράν και κατά θάλασσαν όπως εις τὸ παρελθὸν οὕτω και εις τὸ μέλλον κερδίζονται μόνον διὰ τῆς βραδείας μὲν ἀλλ' ἀνυπερβλήτου δυνάμεως ἥτις δύναται νὰ κινήται στρατηγικῶς ἀπὸ μίαν θέσιν εἰς ἑτέραν καταλαμβάνουσα συγκατασκευάζουσα καὶ σταθεροποιούσα τὴν κατοχὴν τῆς. Καὶ ἡ δύναμις αὕτη εἶναι ἐν μὲν τῷ στρατῷ τὸ πεζικόν, ἐν δὲ τῷ ναυτικῷ τὸ θωρηκτόν. Τὸ ἀεροπλάνον δὲν φαίνεται νὰ εἶναι τοιαύτης ἰκανότητος. Ὅπως δὲ λέγει ὁ Castex «Ὁ μόνον εἶναι ἀνίκανον νὰ δράσῃ ἀνεξαρτήτως τῶν ἄλλων ὅπλων ἀλλ' ἀπαιτεῖ ἀπαραιτήτως τὴν παρουσίαν των. Ἵνα σμῆνος τοιούτων, ἐπιτεθῇ κατὰ πλοίων ναυμαχούντων καὶ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ τοῦ δέον τὰ Α.Α. πυρὰ τῶν πλοίων νὰ ἔχουν ἐξουδετερωθῇ ἢ νὰ ἀπασχολῶνται ἀπὸ τὸ πῦρ τῶν φιλικῶν πρὸς τ' ἀεροπλάνα σκαφῶν καὶ προσέτι τὰ προσβαλλόμενα πλοία νὰ εἶναι εἰς τοιαύτην κατάστασιν ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ χειρίσωνται πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τῶν ἐναερίων ἐπιθέσεων. Ἐπομένως τὸ ἀεροπλάνον ἀπαιτεῖ τὴν ὑπαρξίν τοῦ πυροβολικοῦ τῶν πλοίων. Ἀκριβῶς ὅπως εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἀντιτοπιλικοῦ καὶ ὑποβρυχίου ἐν τῇ θαλάσῃ καὶ εἰς τὰς σχέσεις τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τοῦ πεζικοῦ ἐν τῇ ξηρᾷ. Καὶ συμπραίνειν ὅτι: 1ον) τὸ νέον ὅπλον δὲν θὰ κυριαρχήσῃ ἀποκλειστικῶς ἐν τῇ ναυτικῇ ἰσχύϊ, 2ον) δὲν θὰ ἐξαφανίσῃ τὰ λοιπὰ ὅπλα ἀλλὰ θὰ προστεθῇ εἰς ταῦτα 3ον) δύναται νὰ δράσῃ ἐπιτυχῶς μόνον ἐν συνδυασμῷ μετὰ τὰ λοιπὰ ὅπλα καὶ 4ον) δέον νὰ ὑπολογισθῇ σοβαρῶς καὶ νὰ γίνωνται θυσίαι ὑπὲρ αὐτοῦ εἰς ὅρος τῶν λοιπῶν χωρὶς ὅμως νὰ παραμεληθῶσι ταῦτα».

Ἀδιστάκτως ὅθεν δύναται νὰ γίνῃ δεκτὸν ὅτι καὶ μὲν τὸ ἀεροπλάνον δὲν θὰ ἐκτοπίσῃ τὸ θωρηκτόν καὶ γενικῶς τὸ πλοῖον ἐπιφανείας τῶν στόλων τὸ ἔχον ὡς κύριον ὅπλον τὸ πυροβόλον, οὐχ' ἥττον ὅμως θὰ ἐπιφέρῃ σημαντικὰς μεταβολὰς εἰς τὴν ναυπήγησιν αὐτῶν, τὴν προστασίαν καὶ τὸν ὅπλισμόν.

Καταλήγοντες τὴν περὶ τῆς ναυτικῆς ἀεροπορίας ἐξέτασιν ὡς στοιχείου τῆς ναυτικῆς ὑπεροπλίας ἀποκομίζομεν τὸ συμπέρασμα ὅτι παρ' ὅλας τὰς αἰσιοδόχους προβλέψεις τῶν ὑπερθέρων θιασωτῶν τῆς ἡ ναυτικῆς ἀεροπορίας, ὅπως εἰς τὸ παρελθόν, οὕτω καὶ εἰς τὸ μέλλον μόνον νὰ συμπληρώσῃ τὰς ναυτικὰς δυνάμεις τῆς χώρας εἶναι δυνατόν καὶ οὐχὶ ν' ἀναπληρώσῃ ταύτας, ἴσως δὲ ἐν μέλλοντι ἐπεκταθῇ ἡ χρησιμοποίησις τῆς δι' ἑτέρας βιομηχανικὰς ὑπηρεσίας τοῦ ναυτικοῦ ἢτοι μεταφορὰν μικρῶν ἀποβατικῶν δυνάμεων καὶ ἐφοδισμὸν πολιορκουμένων θέσεων. Πάντως ὅμως ἡ ἀνάπτυξις αὐτῆς ὡς βοηθητικῆς καὶ ἀμυντικοῦ ὅπλου τῶν ναυτικῶν δυνάμεων εἶναι ἐν τῶν οὐκ ὀνεί, ἰδίᾳ εἰς τὰ μικρὰ κράτη καὶ ὧν αἱ θαλάσσαι ἐκτάσεις εἶναι περιορισμέναι.

Εἰς τὸ προσεχές: Τὸ Ὑποβρυχίον.

ΑΘ. Χ. ΣΙΩΚΟΣ

Πλωτάρχης Π. Ν.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

ΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΑΡΔΑΝΕΛΛΙΩΝ

ΤΡΟΜΕΡΑΙ ΘΥΣΙΑΙ ΑΙΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΑΙΚΟΥ

Τί ἐστοιχίσειν εἰς τοὺς Ἀγγλογάλλους ἡ ἐκστρατεία πρὸς παραβίασιν τῶν στενῶν.

Πλήρης δικαίωσις τῶν προβλέψεων τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου καὶ τοῦ Ἐπιτελείου.

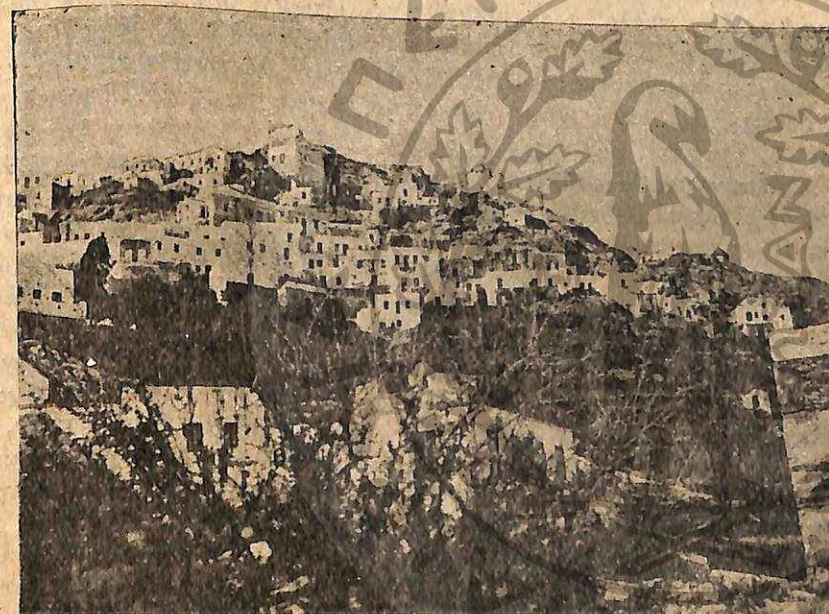
ΑΝΑ ΤΑΣ ΚΥΚΛΑΔΑΣ

Η ΣΕΡΙΦΟΣ

Ἀκταί, ὄρμιοι ἀκρωτήρια, ὄρη τῆς νήσου. — Ἡ ὕδατογραφία καὶ αἱ νησιδὲς τῆς. — Ὅρμηκα καὶ παραγωγή. — Οἱ συνοικισμοὶ καὶ αἱ ἀγροκατοικίαι. — Ἡ ἱστορία τῆς Σερίφου ἀπὸ τῶν προϊστορικοῦ χρόνου μέχρι σήμερον. — Ὁ συνοικισμὸς τοῦ Λειβαδίου κάτωθεν τῆς Χώρας.

Εἶναι νήσος ὄρεινὴ, ἀδενδρὸς, βραχυῶδης καὶ ὅμως τέρπει μετὰ τὴν ἐρηρότητά της, τὰ ἀνοικτὰ τοπία της, τὸν εὐρὺν ὁρίζοντά της, ἀλλὰ πρὸ παντός μετὰ τὴν ἡσυχίαν της, σχεδὸν κοινὸν ἀπόκλιμα τῶν Κυκλάδων. Δύναται κανεὶς νὰ τὴν διατρέξῃ ὁλόκληρον ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ὅχι μετὰ μεγάλην κόουρασιν, διότι δὲν εἶναι μεγάλη τὰ ὑψόμετά της, τὸ δὲ ἐμβαδόν της εἶναι 78 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Στρογγύλου περίπου σχήματος, μετὰ περίμετρον 21 μιλίων, ἔχει ἀπὸ τὰ νοτιοδυτικὰ πρὸς τὰ βορειοδυτικὰ μήκος ἐπτὰ μιλίων, πλάτος δὲ ἑξ. Κεῖται νοτιοανατολικῶς τῆς Κύθου ἐκ τῆς ὁποίας ἀπέχει 20 μίλια, βορειοδυτικῶς δὲ τῆς Σίφου 12 — 18 μίλια. Ἀπέχει ἐκ τῆς Σύρου 14 μίλια, ἀπὸ δὲ τῆς Ἐρμούπολεως τῆς μέχρι τοῦ παραλίου συνοικισμοῦ Λειβαδίου 33 μίλια. Ἐπεκτείνονται

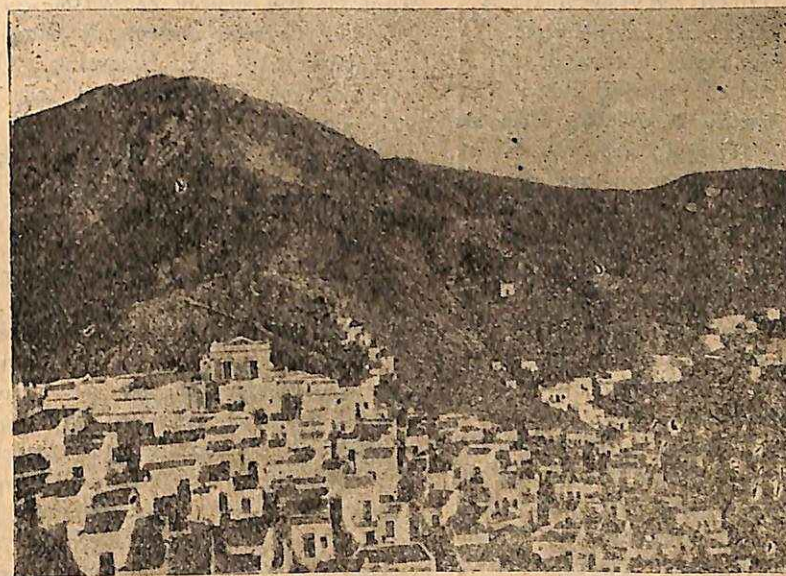
πρὸς τὰ νοτιοδυτικὰ καὶ τὰ νοτιοανατολικὰ δύο χερσόνησοι μετὰ τὰ ἀκρωτήρια Κύκλωπα καὶ Καντένα, τὰ ὅποια σχηματίζουν τοὺς ὄρμους Κουταλά καὶ μεγάλο Λειβάδι. Ἀλλὰ ἀκρωτήριά της τὸ Βουνὸ πρὸς δυσμὰς, ὁ Φοῦρνος βορειοδυτικῶς, τὸ Ἀγκούφι βορειοανατολικῶς, τὸ Ἀμυνο νοτιοανατολικῶς, ὁ Στύλος πρὸς νότον καὶ τὸ Κάδο Σπαθί, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπάρχει φάρος εἰς ὕψος 65 μέτρων ἐπὶ πετραγῶν κτιρίων. Ἐχει ὁ περιστροφικὸς φάρος του τέσσαρας ἐκλάμψεις ἀνὰ 10'', ὁρατὸς ἀπὸ ἀποστάσεως 16 μιλίων. Σπουδαίοντεροι ὄρμιοι καὶ λιμένες της εἶναι ὁ τοῦ Βαθέος τοῦ συνοικισμοῦ Λειβαδίου, ὁ καὶ κεντρικὸς λιμὴν τῆς νήσου, σχηματιζόμενος ἐκ τῆς προεκβολῆς τοῦ Τσιλιπακίου καὶ τῆς ἄκρας Πουντί. Μετ' αὐτὸν ὁ ὄρμιος Καλὸ Ἀμπέλι, κατόπιν ὁ Κουταλάς μετὰ τὸν ὀρμίσκον

ΣΕΡΙΦΟΣ. Ἀποψὶς τῆς Χώρας (Φωτογραφία Ἀττικῆς)

Βαγιά, απέχων ἑξ μίλια τοῦ Λειβαδίου με-
τῶν χωρίων καὶ φορτωτικὴν μεταλλευ-
μάτων ἀποβάθραν, περαιτέρω οἱ ὄρμοι Ἄ-
σπρος Κάβος, Μαλλιάρικο, Ἀγλάδι καὶ δύο
Γιαλούδια, μετὰ δὲ ὁ τοῦ Μεγάλου Λειβαδίου,
ὅπου δύο φορτωτικαὶ ἀποβάθραι καὶ σιδηρο-
δρομικὴ γραμμὸν μεταλλείων. Ἐπακολου-
θοῦν οἱ ὄρμοι Κούμπουρος (ἀπαντῶσα τοπωνυ-
μία εἰς πολλὰς Κυκλάδας) καὶ Ἀβεσσαλός.
Ἐπειτα ὁ ἄνω Κάβος, ὁ ὄρμος Νοτικός, ἡ
Λιόμανδρα, ὁ Καραβάς, ὁ Ἀγ. Γεώργιος
πρὸ Βιγλίου, ὁ ὄρμος Φοῦρνοι καὶ Συκαμινιά
(Σκάλα), εἴτα τὸ Παρασπαριό, ὁ Πλατυ-
γιαλός, ὁ μετὰ νεώσιον λιμὴν τῆς μονῆς τῶν
Ταξιάρχων, ὁ Δίστομος, ὁ Κένταρχος, ὁ Ἀγ.
Ἰωάννης, ὁ Ἀγ. Σώστης καὶ τὸ θεωρούμενον
ὡς ἀσφαλέστερος λιμὴν Τσιλιπάκι παρὰ τὸ
Λειβάδι. Εἶνε τὰ ὄρη τῆς γυνὰ καὶ ἄθεν-
δρα, τὸ δὲ ὑψηλότερόν τῆς Τροῦλλος περὶ
τὸ κέντρον ἔχει ὑψόμετρον 600. Σχηματίζουν,
ὅπως εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς Κυκλάδας, θαλαί-
ας φάραγγας, εἰς τὰς ὁποίας ἀναδύονται ὀλίγα
ὕδατα, παρέχοντα εὐδαίμωνι μικρὰς θαλα-
σίσεις, ἀπαντῶσας καὶ εἰς μικρὰς κοιλά-
δας. Μεγαλύτεραι τούτων εἶνε αἱ τοῦ Λει-
βαδίου, τοῦ Κουταλά καὶ τοῦ Μεγάλου Λει-
βαδίου. Δὲν φύονται μεγάλα δένδρα, ἀλλὰ
θάμνοι, οἱ ὁποῖοι χρησιμεύουν ὡς καύσιμος
ὕλη. Ὅπου περισσότερα εὐχαιρὰ εὐδαίμων
ἀμπελοὶ καὶ ἐλαιόδενδρα, ἀλλὰ καὶ τινα ὀ-
πωροφόρα εἰς μερικὰ μέρη. Εἶνε ὅμως ὀλί-
γον τὸ χῶμα, ὥστε πολλάκις τὸ μεταφέρουν
εἰς βραχώδη ἐδάφη. Βλέπει τις σχεδὸν εἰς
ὅλα τὰ ρεῦματα πικροδάφνας μετὰ ἐρυθρὰ καὶ
λευκὴν ἔνθην. Πολλοὶ μικρὰ ὁροπέδια,
εἰς τὰ ὁποῖα, ὅπως καὶ εἰς τὰς κλιτῆς τῶν
βουνῶν, καλλιεργέται πρωτίστως ἡ κριθή,
ἐλάχιστος δὲ σίτος. Περισσότερα κριθὴ παρά-
γεται εἰς τοὺς ἀνατολικούς λόφους καὶ πρὸς
βουνούς, ὅπου ὁμαλότερον τὸ ἔδαφος. Ἀρκε-
ταὶ αἱ ἀμπελοὶ μετὰ ὀνόπουτον, ἐξάγον-
ται δὲ σταφύλια εἰς τὴν Σύρον καὶ τὸν Πει-
ραιᾶ. Τὰ ἐνωρίτερον ὠριμάζοντα, τὰ «πρω-
τὴ μᾶδιον», τὸ «λιάτικον», ὁ «μαυρολιάτης» καὶ
αἱ «νιαροπέες», εὐρίσκονται εἰς τὴν ἀκτὴν
«Καράβου», κάτωθεν τοῦ χωρίου Ράμος. Λέ-
γονται τὰ μαῦρα σταφύλια λιάτικα, μαυρολιά-
τικα, μαντηλαριές, ψαρσίρικα, τζαμπάδες, ρο-
δίτες, τραγανά, τὰ ὁποῖα τελευτᾷ εἶνε ἄ-
σπρα καὶ κόκκινα.

Λέγονται τὰ ἄσπρα ἀγρόνια, νιαροπέες,
πλατύραχα, σταυρωτὰ τὰ καὶ καλλίτερα. Πα-
ράγεται ὁ οἶνος ἐξ ὄλων ὁμοῦ, λιαστῶν, εἶνε
δὲ κοκκινέλι, ρετσίνατον. Ἀρκεταὶ αἱ συκαί,
τῶν ὁποίων τὰ ψαρά (κόκκινα) σῦκα καλοῦν-
ται λομπάρδικα, πλατύραχα καὶ ἀμπρουκού-
νες, δις παραγόμεναι, τὰ δὲ ἄσπρα βουδομυ-
νδρίτικα, ἀμπελόνια, τὰ ὠριμάζοντα τελευτᾷ,
μικρὰ καὶ γλυκά. Ὀλίγη ἡ καλλιέργεια ἐάν-
θακος καὶ λαχανικῶν, περισσότερα δὲ ἡ τῶν
κρομμύων. Κόπτουν τὴν τομάταν εἰς δύο τε-
μάχια καὶ τὴν ἀποξηραίνουσιν εἰς τὸν ἥλιον,
χρησιμοποιούντες ταύτην τὸν χειμῶνα, ὅτε τὴν
θράζουν. Ἀποξηραίνουν κατὰ παρόμοιον τρό-
πον τὰ χόρτα εἰς τὴν Ἀνδρον καὶ ἄλλας
νήσους. Ὅπως καὶ ἄλλαι ἀπεψιλωμέναι σή-
μερον Κυκλάδες εἶχε καὶ ἡ Σέριφος κατὰ τοὺς
πρωϊστορικοὺς χρόνους μεγάλη δάση. Ἀπο-
τελεῖται κυρίως τὸ ἔδαφος τῆς ἐκ γνευσίου
λίθου, ἀνήκοντος εἰς τὴν ἰδίαν γνευσικὴν δι-
άπλασιν μετὰ τοὺς τῆς Πάρου καὶ Νάξου. Γα-
λαξίας λίθος ἀπαντᾷται εἰς τὸ ἔχον ὕψος
450 μέτρων ὁροπέδιον τῶν Ἀγγουριῶν, παρὰ
μαγνητικὴν κοίτην. Εὐρίσκεται ὁ μαγνητῆς
ὡς οὐσιώδες συστατικὸν εἰς τοὺς γνευσίους καὶ
μαρμαρυγιακοὺς σχιστολίθους. Ὑπάρχουν εἰς
τὴν νῆσον κοιτάσματα σιδηροῦχων, χαλκούχων
καὶ ἀργυροῦχων ὀρυκτῶν μολύβδου, ἐκμεταλ-
λευθέντων κατὰ τὴν ἀρχαιότητα καὶ τῶν ἱ-
ποίων συνεχίζεται ἡ ἐκμετάλλευσις σήμερον
εἰς ὠρισμένους τόπους, διὰ τοὺς ὁποίους θὰ
εἴπωμεν. Μικρὰ ἡ κτηνατροφία ἐκ προβάτων,
αἰγῶν καὶ βοῶν, ὀλίγα δὲ τὰ γαλακτοκομικὰ
εἶδη. Λέγουσιν τὴν κοτσίδα «καθίκα». Φοροῦν
ἀκόμη τὸ τοπικὸν ἔνδυμα τῆς γαλαξίας θρά-
κας οἱ γεροντότεροι, θαίνοντες συνηθέστερον
ἀνυπόδητοι εἰς τὰ τραχέα ἐδάφη. Ἐκτὸς τοῦ
παραλίου συνοικισμοῦ τοῦ Λειβαδίου, εἰς τὸν
λιμένα τοῦ ὁποίου καταπλέουν τὰ ἀτμόπλοια
τῆς συγκοινωνίας, ἔχει ἡ νῆσος τοὺς ἐξῆς
ἀλλόθεν. Τὴν ἀνωθεν τοῦ Λειβαδίου Χώραν,
τὸ Μικρὸν Χωρίον, τὸν Κουταλά, τὸ Με-
γάλο Λειβάδι, τὴν Γαλανήν, τὸν Πύργον,
τὴν Παναγίαν, τὸν Κένταρχον (Καλίτσον),
τοὺς Κήπους, τὸν Ἀβεσσαλόν, τὸν Ράμον. Εἶ-
νε καὶ διάφοροι ἐγγόκατοιίαι. Μονὴ μὲν
ἡ τῶν Ταξιάρχων ἡ Ἀρχαγγέλου, κειμένη
πρὸς βορρᾶν τῆς Χώρας, ἐκ τῆς ὁποίας ἀπέ-
χει δέωρον. Ἀνέρχεται ὁ πληθυσμὸς τῆς νῆ-
σου εἰς τέσσαρας χιλιάδας κατοίκων, ἐκ τῶν

ΣΕΡΙΦΟΣ. Ἀνατολικὴ ἀποψὶς τῆς συνοικίας Δάκκοι
τῆς Χώρας καὶ τοῦ μικροσυνοικισμοῦ Λαγκαδίου.
(Φωτογραφία «Ἀττικῆς»)

ΣΕΡΙΦΟΣ. Ἀποψὶς ἐκ τοῦ Κάστρου τῆς Χώρας τοῦ
Λειβαδίου καὶ τοῦ Διμένους του. (Φωτογραφία «Ἀττικῆς»)

ὁποίων ἔχει ἡ Χώρα 3.500 μετὰ ἑξακοσίας
οικίας. Ποταμοὶ δὲν ὑπάρχουν εἰς τὴν νῆσον,
ἀλλὰ χεῖμαρροι, ἀρκετοὶ τῶν ὁποίων διατη-
ροῦν καὶ τὸ θέρος σπηδόμενα ὕδατα εἰς μικρὰς
λεκάνας, ἐκ τῶν ὁποίων ἀναπτύσσονται κώ-

νοπες, προκαλοῦντες ἐλονοσίαν, δεινὴν ἐν-
στα, ὅπως συμβαίνει εἰς τὸν συνοικισμὸν τοῦ
Λειβαδίου. Καὶ ὁ λεγόμενος Ἀρμυροπόταμος,
ὁ ὁποῖος ἐκβάλλει εἰς τὸν ὄρμον τοῦ Κουτα-
λά εἶνε κοινὸς χεῖμαρρος, ὅπως καὶ οἱ τῶν

Κήπων και τοῦ Λειβαδίου. Ἀφρονώτερα εἶνε τὰ πηγὰς ὕδατα εἰς τὰ παρὰ τὴν μονὴν τῶν Ταξιαρχῶν μέρη. Πηγὰς ἀπαντῶνται εἰς ρευματίας καὶ μισγαγκίας, μὲ ὀλίγον ὕδωρ. Ὁ λοιπὸν, οἱ συνοικισμοὶ ὑδρεύονται ἐξ ὕδαθων φρεάτων καὶ δεξαμενῶν, ἐκτὸς τῆς Χώρας, εἰς τὴν ὁποίαν διωχθεύθη ὕδωρ ἐκ πηγῆς τῆς θέσεως Πλαγιάς περὶ τῆς ὁποίας θὰ εἴπωμεν περαιτέρω. Κεῖνται παρὰ τὴν Σέριφον τέσσαρες νησιδὲς ἀκατοίκητοι. Ἐκ τούτων ἡ μεγαλύτερα, κειμένη βορειοανατολικῶς τῆς 4 μίλια, λέγεται Σεριφοπούλα ἡ Σεριφόπουλον, ἔχουσα περίμετρον τριῶν μιλίων. Εἶνε τὸ βάθος τῶν ὑδάτων μεταξὺ τῆς Σεριφου καὶ ταύτης ὀρθόγωντα ὀργυῶν. ἔχει τὸ βραχὺ ἐδαφὸς τῆς σίδηρον, μαγγάνιον, μαγγανικὸν σίδηρον, σιδηρόλιθον καὶ ἄλλα μεταλλεύματα. Ἐκκαλιεργεῖτο ἄλλοτε μὲ δατημητριακά, σήμερον δὲ ἐνοικιάζεται παρὰ τῆς μονῆς τῶν Ταξιαρχῶν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνέκει, πρὸς νοτὴν τῶν ποιμνίων τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου τοῦ Κεντάρχου. Ὑπάρχει ἐκκλησία τῆς Παναγίας μὲ δεξιομένην καὶ λείψανα μεσαιωνικοῦ πύργου. Πρὸς ἀνατολὰς τῆς Σεριφου καὶ εἰς ἀπόστασιν δέκα μιλίων κεῖται ἡ νησίς Πιπέρι ἡ Καλαπόδι, ὀφείλουσα τὴν δευτέραν ὀνομασίαν τῆς εἰς τὸ σχῆμα τούτου θεωμένη ἐκ δυσμῶν. Βόσκουν καὶ εἰς ταύτην ποιμνία. Ἀποκρημνότερα εἶνε ἡ κάθικος βραχὺδης ὑψηλότερα πλευρὰ τῆς. Ὁμαλὸν τὸ ὁροπέδιόν τῆς ἐπικλινὲς ἐκ νότου πρὸς βορρᾶν, ὅπου χαμηλοῦται εἰς αἰχμὴν πρὸς τὴν θάλασσαν. Ὁρωμένη δαυτικῶς ἡ νησίς παρουσιάζει πλήρη ἀποψιν τριγώνου. Προσιτὴ εἰς ἀποβάσιν ἡ βόρειος πλευρὰ τῆς. Εἶνε δὲ ἡ ἐγγυτέρα πρὸς τὴν Κύθνον. Πρὸς ἀνατολὰς τοῦ λιμένος Λειβαδίου καὶ εἰς ἀπόστασιν μιλίου ἀπὸ τῶν ἀκτῶν τοῦ Ἀγ. Σώστη, τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου (Ψιλῆς Ἀμμου) καὶ τοῦ Ἀσπρου ἀκρωτηρίου κεῖται ἡ νησίς Βοῦς (Βόνιδι) ἡ Πολώνη. Ὁμοιάζει τὸ σχῆμα τῆς μὲ βοῦν. Μόλις εἶνε ἡ περιφέρειά τῆς ἐνὸς μιλίου, τὸ δὲ ἀνώτερον ὑψόμετρόν τῆς 133. Δύο οἱ σαρκοειδεῖς ὄρμοι τῆς, ὀλίγοι δὲ πινές ἄλλοι μικρότεροι. Τὸ βάθος τῶν ὑδάτων μεταξὺ ταύτης καὶ τῆς Σεριφου εἶνε 40 ὀργυῶν. Ἐξώθεν τοῦ ὄρμου Καλοῦ Ἀμπελιοῦ καὶ εἰς ἀπόστασιν ὀρθόγωντα μέτρων ἐκ τῆς ἀκτῆς εἶνε ὁ σκόπελος Γαρμπιάς, ἀποσπασθεὶς τῆς ἀκτῆς ἐκ σεισμῶν. Βόσκουν τὸ θέρος εἰς αὐ-

τὸν ὀλίγον πρόβατα καὶ αἰγες.

Οὐδέποτε εἶχε ἡ Σέριφος μεγάλην ἀκμὴν διὰ μέσου τῶν αἰώνων, ἐλαχίστως ἀναφερομένη ὑπὸ τῶν ἀρχαίων, μόνον δὲ ὅταν ἐπρόκειτο περὶ σκώματος καὶ εἰρωνείας. Ὁμιλοῦν ὅλοι ἀπὸ τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Ἀριστοφάνους μέχρι τοῦ Κικέρωνος καὶ τοῦ Πλουτάρχου περὶ τῆς πενιχρότητος καὶ τῆς ἀθλιότητος τῆς, ὡς καὶ περὶ τῆς περιφρονήσεως, τὴν ὁποίαν συνήντων οἱ κάτοικοί τῆς. Ἐνεκα τῆς ἐλλείψεως ὑδάτων εἰς τὴν νῆσον ἐπεκράτει ὁ μῦθος, ὅτι ἦσαν οἱ βάτραχοι τῆς ἄφωνοι, ἐξ οὗ καὶ ἡ παροιμιώδης ρῆσις «βάτραχος σερίφιος». Σήμερον ὅμως ἔχουν οἱ βάτραχοι τῶν παραλίων ἐλθὼν τῆς ὄχι ὀλιγώτερον μελωδικῆς φωνῆς ἀπὸ τῆς ἄλλων μερῶν. Ἐν τούτοις οἱ περιφρονούμενοι Σεριφιοὶ δὲν υπετάρχθησαν εἰς τοὺς Ἀσιάτας ἐπιδρομαίς, ὅν-
 ἡ δὲ συνεπολέμησαν μετὰ τῶν Ἀθηναίων εἰς Σαλαμῖνα ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας. Κατὰ τὴν μυθολογίαν μετέβαλε ὁ Περσεὺς τοὺς κατοίκους τῆς νήσου εἰς λίθους διὰ τῆς ἐπιδείξεως τῆς κεφαλῆς τῆς Μεδούσης, οἱ δὲ κομικοὶ ποιηταὶ ἔφθασαν νὰ λέγουν στωπτικῶς, ὅτι ἀπελίθωσεν ὁλόκληρον τὴν νῆσον. Φαίνεται ὅμως, ὅτι θὰ ἤκμασε ἡ Σέριφος διὰ τῶν μεταλλείων τῆς, ὅπως καὶ ἡ Σίφνος, πρὸ τῶν περσικῶν πολέμων. Ἦτο κατὰ τὴν μυθολογίαν ὁ Περσεὺς υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Δανάης, ριφθεὶς μετ' αὐτῆς εἰς τὴν θάλασσαν ἐντὸς κιβωτίου ὑπὸ τοῦ πάππου τοῦ Ἀκρίσιου, ὁ ὁποῖος ἐφοβήθη κατὰ τὸν χρησμόν, ὅτι θὰ ἐφρονεύετο ὑπὸ τοῦ ἐγγόνου του. Ἐξεβράσθη τὸ κιβώτιον ὑπὸ τῶν κυμάτων εἰς τὴν Σέριφον, τῆς ὁποίας ὁ βασιλεὺς Πολυδέκτης ἀνέθρεψε τὸν Περσεὺς ἐρασθεὶς τὴν μητέρα του. Ὅπως ἀπαλλαγῇ τούτου τὸν ἀπέστειλε νὰ φέρῃ τὴν κεφαλὴν τῆς γοργόνης Μεδούσης, τὸ κατώρθωσε δὲ ὁ Περσεὺς μὲ τὴν βοήθειαν τῆς Ἀθηνᾶς καὶ ἐπιστρέφων ἠλευθέρωσε τὴν θυγατέρα τοῦ Κηφέως Ἀνδρομέδαν ἀπὸ τοῦ τέρατος κήτους, πρὸς βορᾶν τοῦ ὁποίου τὴν εὗρε ἐκτεθειμένην. Τὴν ἐνυμφεύθη καὶ ἀπέκτησε ἐκ ταύτης τὸν Πέρσην, τὸν Ἀλκαῖον, τὸν Ἡλεκτρώνα, τὸν Σθένεον, τὸν Μήστορα καὶ τὴν Γοργοφάνην. Ἀπελίθωσεν τὸν Πολυδέκτην καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ μαχόμενους σερίφιους διὰ τῆς θείας τῆς κεφαλῆς τῆς Μεδούσης καὶ ἀπληλευθέρωσε τὴν μητέρα του. Μετέβη κατόπιν εἰς τὸ Ἄργος πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ πάππου

του, καταφύγοντος εἰς τὴν Λάριссαν τῆς Θεσσαλίας, ὅπου καὶ ἐκεῖνος ἐπορεύθη καὶ ἐνθα δισκοβολῶν τὸν ἐφόνευσεν ἐξ ἀποτυχίας. Ἐκ τούτου πρὸς τὸν φόνον δὲν ἐδασίλευσε εἰς τὸ Ἄργος, ἀνταλλάξας τούτο μὲ τὴν Τίρυνθα καὶ τὰς Μυκήνας πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Προῖτου Μεγαπένεον.

Διτηρήθη τὸ ὄνομα τῆς Σεριφου μέχρι τῶν σημερινῶν χρόνων, μόνον δὲ κατὰ τὴν φραγκοκρατίαν ἔφερε τὸ ὄνομα Σέρφος. Κατὰ τὴν παράδοσιν φαίνεται νὰ εἶχον οἱ ἀρχαιότεροι κάτοικοι τῆς Θεσσαλοιοικιῆς προέλευσιν, ὅτε ἦσαν πρῶτοι βασιλεῖς τῆς νήσου ὁ Δίκτυς καὶ ὁ Πολυδέκτης, υἱοὶ τοῦ Μήνητος, υἱοῦ τοῦ Αἰόλου. Ἐποικίσθη βραδύτερον ἐξ ἰώνων ἀθηναίων, τῶν ὁποίων ἦτο ἀρχηγὸς ὁ Ἐτεοκλῆς ἡ Ἐτεοκλος, κατὰ τὸν ἴον αἰῶνα, ὅτε ὑπῆρξε αὐτόνομος, ἀνάγονται δὲ εἰς τὸν χρόνον ἐκείνον τὰ πρῶτα νομίσματα τῆς καλούμενα σερίφιοι ἐάτραχοι. Ἰππικὴ μετὰ ταῦτα εἰς τοὺς ἀθηναίους μὲ μικρὰν διακοπὴν κυριαρχίας τῶν σπαρτιατῶν εἰς τὰς νήσους. Ἦτο δὲ ἡ Σέριφος μονόπολις. Ἐπειτα ἐκυριεύθη ὑπὸ τῶν μακεδόνων, τῶν Πτολεμαίων τῆς Αἰγύπτου, τῶν ρωμαίων, οἱ ὁποῖοι, ἐχρησιμοποιοῦν τὴν νῆσον ὡς τόπον ἐξορίας ὅπως καὶ ἄλλας πῶν Κυκλάδων, τὴν ἐκυβέρνησε δὲ μὲ πατρικὴν διοίκησιν ἐπὶ τριακονταετίαν (1355-1385) ὁ εὐγενὴς ἐνὸς Ἑρμόλαιο Μινώττος, ἀναπτύξας τὸν πλοῦτον τῆς διὰ τῶν μεταλλείων τῆς. Σκληρὸς ὑπῆρξε ὁ διάδοχός του Νικόλαος Ἀδόλφος, ὅστις ἀνῆρπαξε τὰς προσόδους τῆς ζῶν τρυφηλῶς εἰς τὴν Ἑνετίαν, ἐπισκεπτόμενος τὴν νῆσον μόνον ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ἀφαιρήσῃ χρήματα τῶν κατοίκων τῆς. Προσεκάλεσεν οὕτως τοὺς προκρίτους εἰς γέμματα, καὶ ἀφοῦ τοὺς ὑπέβαλε εἰς βασάνους ὅπως μαρτυρήσουν τὰ κρυμμένα χρήματά των, τοὺς κατεκρήμνισε ἐκ τῶν βράχων τοῦ φρουρίου. Κατεδικάσθη δὲ τὸ ἐγκλημα τοῦ εἰς διαιτητικὰ κριτικὰ ἔργα, μηνυθεὶς εἰς τὴν Ἑνετίαν ὑπὸ τῶν εὐγενῶν οἰκογενειῶν Πουστιαῶν καὶ Μικιέλη, τῶν ὁποίων σώζεται τὸ σικόσημον εἰς οἰκίαν τοῦ κάστρου. Εἶχον οὗτοι ἰδιοκτησίαν εἰς τὴν Σέριφον.

Ὅπως ὅλοι οἱ συνοικισμοὶ τῆς Σεριφου οὕτω καὶ ὁ παραλιτικός τοῦ Λειβαδίου εἶνε λευκός. Εἶνε κτισμένα ἐδωμένοντα ἀσβεστά χρίστα οἰκίσματα μὲ στέγην ἐκ δωματίων παρὰ

τὴν ἀκτὴν καὶ ἐσώτερον εἰς τὰς ὑπορείας τοῦ Ὄρους. Ἀρκετὰ ὑδρὸν τούτο, καίτοι βραχὺδης, ἀριθμοῦνται δὲ εἰς τὰς ρευματίας του «101 νερά», μικροπηγαί. Κυνηγοῦν πέρδικας εἰς τὴν ἀνωθεν τοῦ ἐπίπεδον κορυφῆν. Ὑδατα ἔχει καὶ ἡ ἀκτὴ τοῦ Λειβαδίου ὅπου δὲ ἀνορύσσον φρέαρ εὐρίσκουν ἀρκετὰ καλὸν νερόν, προσερχόμενον ἐξ ἀποσταλάξεων τοῦ Ὄρους. Ἀνωθεν τοῦ Λειβαδίου λευκάζει ὁ συνοικισμὸς τῆς Χώρας μὲ τὴν βραχὺδὴ ἀκρόπολιν του, ὁμοιάζων μὲ παράδοξον ἄσπρον πτηνὸν ἐπικαυθὲς μενον μὲ ἀνοικτὰς τὰς πτέρυγας του. Εἰς τὰς κλιτύς τῶν γύρω βραχιδῶν ὁρέων εἶνε μάνδρες καλλιεργουμένων ἀνδῆρων, ἐχόντων ὀλίγα ἐλαιόδενδρα, λευκάζουν δὲ πού καὶ πού δισκορπισμέναι κατοικίαι. Σκιαζεται ἡ ἀκτὴ τοῦ συνοικισμοῦ Λειβαδίου ὑπὸ ὀλίγων λευκῶν καὶ μουριῶν, εἶνε δὲ ἐκεῖ μερικὰ μαγαζάκια καὶ καφενεῖα. ἔχει ὁ ὄρμος ὠραίαν μεγάλην ἐμποδὶαν διὰ λουτρά, ἀλλὰ ὑπάρχουν δυστυχῶς ἔλη, ὅπου πολλοὶ καλαμώνες, ἰτῆες ἄλλα δὲ εἰς τὰς ρευματίας. Πολλοὶ οἱ κήποι καὶ τὰ περιόδια ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ συνοικισμοῦ μὲ λαχανικά, συνᾶς, ἀμπελάκια. Εὐδοκίμουν καὶ λεμονόδενδρα, χαρτωμένη δὲ ἡ ἀπλὴ ἀνθοκαμία. Μόνος ὁ σιρόκος προσβάλλει τὸν ὄρμον, ἐπικρατεῖ δὲ τὸ θέρος εὐχάριστος δροσιά, ὅταν φυσῶν γέγος ἡ μελέμη. ἔχει ἐκκλησίαν ὁ συνοικισμὸς τὰς τοῦ ἁγ. Νικολάου, ἁγ. Γεωργίου (νεκροταφεῖον), Ταξιαρχοῦ καὶ ἁγ. Αἰκατερίνης. Παραθερίζουν ἀρκετοί, ὄντες σερίφιοι, ἐρχόμενοι ἐξ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς. Τερπνὴ ἡ λευκοδρομία, ὡς καὶ ἡ ἀλιεῖα ἐντὸς τοῦ ὄρμου, ὅπου ὅμως δὲν ἠτύχησα νὰ ἀλιεύσω μεγάλους ἰχθύς, ὅπως καὶ ἐκτὸς τούτου. Εἶνε τὸ βάθος τῶν μὲ ὠραία χρώματα γαλάζια, μελιτζανιά, πράσινα ὑδάτων τοῦ δέκα ὀργυῶν, τὸ δὲ ἀνώτερον τῶν 18-20 ἐκεῖ ὅπου ἀγκυροβολοῦν τὰ φορτηγὰ ἀτμόπλοια. Ἀκτοπλοῦντες εἰς τὸν ὄρμον πρὸς τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν ἐκ τῆς ἀνωθεν τῆς Χώρας ἀκτῆς τοῦ Κάμπου διευθυνόμεθα πρὸς τὴν ἀμμουδιὰν Αὐλόμοναν, ἐπειτα πρὸς τὸν Ἀγρίαν καὶ τὴν Βουρλίαν. Καλὰ εἶναι οἱ ἀλιεῖς τράχτας καὶ εἰς τὰ τρία μέρη. Ἐκείθεν ἡ ἀκτὴ Χαράμις, ὁ Κάβος τοῦ νεροῦ, ὅπου ἀναβλύζει ὕδωρ, ὁ λιμὴν Τσιλιπάκη. Ἀλλὸς ὁ εἰς κάβος τοῦ λιμένος Τσιλιπάκη, ὁ ἄλλος ἀντικρὺ ὁ κάβος τοῦ Νικολάκη. Ἐκείθεν ἡ Βολάδα. Εἰς τὸ βουνὸν Τσιλιπάκη ἐγένοντο προηγουμένως ἐργασίαι

ΣΕΡΙΦΟΣ. "Αποψεις τῶν ἀνεμομύλων τῆς ἐπ' ἡ-
νω συνοικίας τῆς Χώρας. (Φωτογραφία «Ἀττικοῦ»)"

ἀνορύξεως γρανίτου, εἶνε δὲ ἀποβάθρα φορτῶ-
σεως τοῦ εἰς τὸν ὄπισθεν τοῦ ὁμώνυμου ὁρμον.
Προχωροῦντες βορειοανατολικῶς ἐκ τοῦ κάθου
Νικολάκη πηγαίνομεν εἰς τὸν ὁρμίσκον ἁγ.
Σώστην με ὁμώνυμον ἐκκλησιάκιον. Εἶνε καὶ
ἐκεῖ ἀμμουδά, ἐνθα καλάρουν τράτται. Μετὰ
οἱ ὁρμίσκοι Ψιλλὴ ἄμμος, ἁγ. Ἰωάννης, Κελλία,
ὅπου δέκα οἰκήματα ἀδελφῶν καὶ ἐξαδέλφων,
κατόπιν δὲ ὁ κάθος τοῦ Γρουπάρη καὶ ἡ ἄμμου
δίτσα Καλίτσου. Ἀκτοπλοῦντες εἰς τὴν δε-
τικὴν πλευρὰν τοῦ ὁρμου ἐκ τοῦ Λειβαδίου
πηγαίνομεν εἰς τὴν ἀκτὴν ἁγ. Γεωργίου (νε-
κραταφεῖον,) ἔπειτα εἰς τὴν λεγομένην Λει-
βαδάκια, εἰς τὴν ὁποίαν ἐργάζονται τράτται,
ὅπως καὶ εἰς τὰς παρακειμένας Καράβι καὶ
Βγένιου. Καθὼς ἐξερχόμεθα τοῦ λιμένος εἶνε
εἰς τὸ δεξιὸν ἄκρον τοῦ, ὅπου τὸ φαναράκι,
ἐρείπια προηγουμένης ἐγκαταστάσεως φορτῶ-
σεως μεταλλευμάτων, πρὸ τοῦ νὰ γίνεταί αὐτὴ
ὅπως τώρα ἐκ τοῦ ὁρμου τοῦ Κουταλά. Πρα-
χωροῦμεν πρὸς τοὺς κάθους Κορμὸν καὶ Ἀ-
λευράκια, ὅπου ἀνάμεσόν των ἡ θέσις Σαρα-
κίνικο, ἔχουσα τὸ θέρος πολλὰ ὀρτύκια. Ἡ

τοπωνυμία Σαρακίνικο ἀπαντᾶται σχεδὸν εἰς
ὅλας τὰς Κυκλάδας. Κατόπιν ὁ ὁρμίσκος
Σταματὰ με νερόν πόσιμον. Ἀκτὴ με βότσαλα
καὶ χονδρὴν ἄμμον. Ἐπακολουθεῖ τὸ Φανάρι
ἐπὶ τοῦ ναυίου ἀκρωτηρίου Σπαθί. Ἀπέχει ὁ
φάρος, εἰς τὸν ὁποῖον διαμένουν τέσσαρες φύ-
λακες, ὥραν ἐκ τοῦ Λειβαδίου. Ὑπάρχει γρα-
νίτης καὶ ἐδῶ. Πλέομεν ἐκεῖθεν πρὸς τὸν
κάθον τῆς Μπομπάρδας καὶ τὸ μέρος τοῦ Βα-
λαχῆ ὁ χάνδακας, ὅπου εἰς τοὺς θράχους τοῦ
ἀγριοπερίστερα. Ἐφονεύθη ἐκεῖ ποτε ὁ ποι-
μὴν Βαλαχῆς, ἀφοῦ τοῦ ἀνῆρπασαν τὰ πρόβα-
τα. Κατόπιν ἡ ἀκτὴ τοῦ Γαρμπιά με τὴν ὁμό-
νυμον νησίδα, ἐκεῖθεν δὲ ἡ θέσις Κουπιά με
γρανίτην καὶ τὸ Καλὸ Ἀμπέλι, εἰς γρανιτο-
ρυχεῖον τοῦ ὁποῖου φρέαρ με καλὸν ὕδωρ.
Εἶνε κακὸν τὸ μέρος τὸν χειμῶνα, διότι προ-
σβάλλεται ὑπὸ νοτίων ἀνέμων. Πλησίον ἡ ἁμ-
μουδιά Βουρλιά, εἰς τὴν ὁποίαν καλάρουν τράτ-
ται. Περὶ τῶν λοιπῶν ἀκτῶν τῆς νήσου θὰ
εἴπωμεν εἰς περαιτέρω ἐσωτερικὴν διαδρομὴν
τῆς.

(Ἀκολουθεῖ)

Ο ΑΤΤΙΚΟΣ

“ ΠΥΡΣΟΣ,, ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΥΠΟ: ΤΗΣ Α. Ε. Β. Ε. Π. Γ. ΜΑΚΡΗΣ & ΣΙΑ
ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΥ ΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ: ΟΔΟΣ ΑΥΚΟΥΡΓΟΥ 18
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ: ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ 69

ΜΕΓΑΛΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

ΟΡΟΙ ΤΗΣ ΔΕΚΑΤΗΣ ΣΕΙΡΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ
(ΙΣΧΥΟΝΤΕΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ 30ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 1928)

ΜΕ ΔΡ. 3.000
ΕΙΣ 30 ΔΟΣΕΙΣ

ΟΙ ΔΩΔΕΚΑ ΠΡΩΤΟΙ ΤΟΜΟΙ
Α' - ΙΒ' ΧΡΥΣΟΔΕΤΟΙ

(ΗΤΟΙ ΤΟ ΗΜΙΣΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ)

ΑΝΑΝΕΩΣΙΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Οι ὁπωσδήποτε κατέχοντες τόμους Α', Β', Γ' καὶ Δ' εἴτε ὡς
συνδρομηταὶ ἀπέκτησαν αὐτοὺς εἴτε ὡς ἀγορασταί, δύνανται
νὰ ἐγγραφοῦν διὰ τοὺς λοιποὺς μέχρι τοῦ Τόμου ΙΒ' ἐπὶ τῇ
βάσει τῶν δρ. 250 κατὰ τόμον, με μηνιαίαν καταβολὴν δρ.
ἐκατὸν (100) μέχρις ἐξοφλήσεως.

Ἐγκύκλιοι καὶ ὁδηγίαι παρέχονται προθύμως εἰς τοὺς
χίτοινας.

ΟΙ ΤΟΜΟΙ Α', Β', Γ' & Δ' ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΑΝ

Ο Ε' ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΕΤΟΙΜΟΣ ΤΗΝ 15^{ΗΝ} ΙΟΥΛΙΟΥ

Ἀπὸ τοῦ ΣΤ' τόμου ἡ ἐκδοσις θὰ ἐπι-
ταχυνθῇ ἀκόμη περισσότερον.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ Ο "ΤΙΤΑΝ",

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ 3.000.000

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝ ΕΛΕΥΣΙΝΙ

ΑΡΙΘ. ΤΗΛ. 6—54

Τηλεγραφική, Διεύθυνσις :

"ΣΙΜΕΝΤΟΤΙΤΑΝ ΑΘΗΝΑΣ."

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 33 ΤΗΛ. ΑΡ. 5.77

Γραφεία φορτώσεων ἐν ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Τηλ. ἀριθ. 2—63

Τσιμέντα «Τιτάν» τύπου «Πορτλάντ» (Ciment artificiel Portland) ἀνταποκρινόμενα εἰς τοὺς αὐστηροτέρους ἐπισήμους κανονισμοὺς τῶν πεπολιτισμένων Κρατῶν δι' ἔργα Μπετόν πάσης φύσεως.

Béton armé λιμενικά, Πλακοποιία, ἐπιστρώσεις, ὑποστρώσεις ὁδῶν, κατασκευὴ πλίνθων (τούβλων) καὶ ὀγκολίθων (ἀγκωνάρια), πρέκια κτλ.

Τσιμέντο «Κέρωψ». Εἰδικὴ κονία, κατάλληλος διὰ τὴν κατασκευὴν ὑδραυλικῶν ἀμμοκονιασμάτων διὰ συνήθεις λιθοδομὰς, ἢ πλινθοδομὰς, ἀντικαθιστῶσα μὲ πλεῖστα ὅσα προτερήματα τὰ ἀμμοκονιάσματα ἐξ ἀσβέστου.

Πολὺ ταχύτερα πῆξις. Ἀσυγκρίτως μεγαλυτέρα ἀντοχή, ὅθεν : Ταχύτης ἐκτελέσεως. Σημαντικὴ ἐλάττωσις τοῦ πάχους τῶν τοίχων, ἤτοι : Κέρδος εἰς χρήσιμον ὥρον καὶ οἰκονομία εἰς ἐργατικὰ καὶ ὄγκον λιθοδομῆς.

Συνιστᾶται ἰδιαίτερος δι' ἔργα λιμενικά.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΤΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

33 ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 33

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΙ ΕΙΣ ΠΑΣΑΣ ΤΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑΣ ΠΟΛΕΙΣ
ΚΑΙ ΚΩΜΟΠΟΛΕΙΣ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ

Χημικὰ Λιπάσματα.— Εἰδικὰ σύνθετα λιπάσματα διαφόρων τύπων διὰ πᾶσαν ἐν γένει καλλιέργειαν καὶ ἀπλὰ (ἀζωτοῦχα, ὑπερφωσφορικά, καλλιοῦχα.)

Ὁξέα.— Θεικόν, Νιτρικόν, Υδροχλωρικόν. Θεικὸς σίδηρος Περοσπορίνη.

Εἶδη ὑελουργείου.— Υελοπίνακες κοῖνοι (τζάμια) ἐπιτραπέζια εἶδη. Φιάλαι παντὸς εἶδους Λαμίζαναι κτλ.

Ἡ Ἑταιρεία ἔχει ἰδιαιτερον τμήμα ΓΕΩΠΩΝΙΚΟΝ τὸ ὁποῖον παρέχει δωρεάν, προφορικῶς ἢ δι' ἀλληλογραφίας, πᾶσαν πληροφορίαν δι' ὅλα τὰ γεωργικὰ ζήτηματα καὶ εἰδικῶς διὰ τὴν χρῆσιν τῶν λιπασμάτων τῆς.